TRST, torek 8. septembra 1959
Leto XV. - Št. 213 (4367)

PRIMORSKI DNEVNIK

Cena 30 lir
Tel.: Trst 91-638, 93-808, 37-338 Gorica 33-82
Poštnina plačana v gotovini
Abb. postale I gruppo

UREDNIŠTVO: UL. MONTECCHI št. 6, II. nad. — TELEFON 93-808 IN 94-638 — Poštni predal 559 — UPRAVA: UL. SV. FRANČIŠKA št. 20 — Tel. št. 37-338 — Podružnica GORICA: Ulica S. Pellico 1-II. — Tel. 33-82 — OGLASI: od 8. do 12.30 in od 15. do 18. — Tel. 37-338 — CENE OGLASOV: Za vsak mm višine v širini enega stolpca: trgovski 80, finančno-upravni 120, osmrtnice 90 lir. — MALI OGLASI: 30 lir beseda.
NAROČNINA: mesečna 480 lir — vnaprej: četrtletna 1300 lir, polletna 2500 lir, celoletna 4900 lir — Nedeljska številka mesečno 100 lir, letno 1000 lir — FLRJ: v tednu 10 din, nedeljska 30 din, mesečno 250 din — Nedeljska: letno 1.440, polletno 720, četrtletno 360 din — Poštni tekoči račun: Založništvo tržaškega tiska Trst 11-5374 — Za FLRJ: ADIT, DZS, Ljubljana, Stritarjeva ul. 3-I., tel 21-928, tekoči račun pri Komunalni banki v Ljubljani 600-70/3-375

Medtem ko Varnostni svet razpravlja o Laosu

Laoška vlada potrjuje netočnost novic o severnovietnamskem napadu na Laos

Na podlagi poročil majhnih obmejnih postojank, „ki nimajo velikih izkušenj“, so domnevali, da „je nevarnost bližnjega napada Vietminha“ - Delegat SZ napovedal veto proti zahodni resoluciji v Varnostnem svetu

NEW YORK, 7. — Nocoj ob 20. uri se je začela seja Varnostnega sveta v zvezi s položajem v Laosu. Predsedoval je italijanski delegat Egidio Ortona.

ZDA, Velika Britanija in Francija so predložile naslednjo resolucijo: «Varnostni svet sklene imenovati pododbor, v katerem bodo Argentina, Italija, Japonska in Tunizija, z nalogo, da prouči izjave, ki so bile podane v svetu v zvezi z Laosom, da sprejme druge izjave in dokumente in da izvede vsako preiskavo, ki se mu bo zdela potrebna ter predloži poročilo Varnostnemu svetu kolikor mogoče hitro.»

Hammarskjoeld, ki je govoril prvi, je obrazložil, v kakšnih okoliščinah je bil sklican Varnostni svet, nato pa je sovjetski delegat Soboljev protestiral proti okoliščinam, v katerih je bila seja sklicana, ter je pripomnil, da je ta postopek nezakonit. Po njegovem mnenju ni imel Hammarskjoeld v sedanjem primeru potrebnega pooblastila za sklicanje Varnostnega sveta.

Po kratki debati je bila zatem sprejeta na dnevni red z glasovi proti 1 (SZ). Nato se je pričela debata o resoluciji.

Medtem pa so iz laoške prestolnice prišle vesti, ki kažejo na popoln umik laoške vlade, ki je sporočila, da «so se čete Severnega Vietnama umaknile iz pokrajine Sam Neua in da se v deželo vrača mir». To je sporočil namestnik laoškega zunanjega ministra nekaj ur preden se je v Varnostnem svetu začela razprava o laoški zahtevi, naj pošlje v Laos varnostne sile OZN zaradi «napada severnovietnamskih komunistov».

Namestnik zunanjega ministra je izjavil, da je Laos zahteval posredovanje OZN, ker so domnevali, da laoške čete ne bodo mogle preko 15. septembra držati Sam Neue.

Danes ni vesti o vojaških akcijah, razen posameznih spopadov med izvidnicami. Predstavnik je pripomnil, da gorska plemena plenijo vasi, ki jih «komunistične čete» izpraznile, in to dokazuje, da so se vietnamske čete umaknile in pustile v tem kraju samo može Patet Laosa. Dodal je, da je po njegovem mnenju zahteva Laosa v OZN pripravila komuniste do tega, da so se umaknili.

Minister za informacije pa je izjavil, da vlada v Laosu dva dni mir. Informacije, ki so jih dobivali od prebivalstva in majhnih obmejnih postojank, «ki nimajo velikih izkušenj», so privedle do domneve, da je nevarnost bližnjega napada Vietminha». Na podlagi teh netočnih informacij, ki pa so prihajale iz različnih virov, so ministri na vladni seji od 3. septembra sklenili zahtevati od Združenih narodov, naj pošlje varnostne sile v Laos.

Hammarskjoeld je obrazložil, da mora Varnostni svet preučiti besedo o laoški zahtevi, če niso uspeli diplomatski napori za rešitev spora. Ugotovil je, da se mu je po sporočilu laoškega zunanjega ministra zdelo umestno obvestiti javno Varnostni svet o zadevi, ki jo je bilo po njegovem mnenju treba predložiti temu svetu. Pojasnil je, da je ravnal v skladu s 6. listine OZN, ki določa, da glavni tajnik «takoj opozori predstavnike Varnostnega sveta o vseh sporočilih..., ki se tičejo katerega koli argumenta, ki ga mora proučiti Varnostni svet v skladu z listino OZN».

Hammarskjoeld je izjavil, da omenjeni člen ne zahteva, da mora neka država zahtevati sklicanje Varnostnega sveta, ter je dodal, da je s svojim ravnanjem točno izvrševal oblast, ki jo ima na podlagi notranjega pravilnika sveta, s tem da je obvestil o pismu laoškega zunanjega ministra.

Sovjetski delegat Soboljev se je uprl diskusiji o tej zadevi in je sporočil, da bo glasoval proti sprejemu zadeve na dnevni red.

Ameriški delegat Cabot Lodge je izjavil, da vsakikrat, ko neka država članica OZN pošlje na Varnostni svet, mora ta svet njen poziv poslušati. Dodal je, da pobuda zahodnih držav ne zapira nobenih vrat in da je prvi skromen korak, ki bi lahko preprečil ukrepe resnejše in nevarnejše.

Francoski delegat je izjavil, da ima Varnostni svet dolžnost «nemudoma in učinkovito odgovoriti na poziv Laosa. Sprejem zadeve na dnevni red je odobrilo 10 držav, sovjetski delegat pa je glasoval proti. Ker gre za postopek, ne more veljati veto. Britanski delegat je med debato o resoluciji izjavil, da je Varnostni svet pred «izredno razgibanim položajem v Laosu». Po njegovem mnenju bi Varnostni svet z naglo ustanovitvijo pododbora pomirjevalno vplival v Laosu.

Japonski delegat je izjavil, da je po njegovem mnenju zahodna resolucija primeren ukrep v zvezi s tem, kar je do sedaj znanega.

Govorila sta še kanadski in argentinski delegat, ki sta podprla zahodno resolucijo in prav tako tudi formoški delegat, ki pa je dodal, da je resolucija «nezadostna».

Seja je bila nato prekinjena in in odložena na 1. uro po polnoči

Na nočni seji je sovjetski delegat Soboljev sporočil, da bo glasoval proti zahodni resoluciji. Izjavil je tudi, da zahodni predlog ne more veljati kot vprašanje postopka. S tem je Soboljev poudaril, da bo glas SZ proti resoluciji praktično pomenil veto.

Hanojski radio javlja, da je severnovietnamski ministrski predsednik Van Dong poslal tajniku OZN Hammarskjoeldu brzojavko, s katero zahteva, naj se zavrne «obrekovanje» laoške vlade proti Severnemu Vietnamu in laoška «nezakonita zahteva» za pošiljatev varnostnih sil v Laos. Podobno brzojavko je Van Dong poslal včeraj predsedniku skupščine OZN in predsedniku Varnostnega sveta.

Ministrski predsednik pravi, da je početek in neposreden vzrok sedanje napetosti v Laosu vmešavanje ZDA, «ki hočejo napraviti iz te dežele vojaško oporišče, zato da bi neposredno in resno ogrožale vietnamsko demokratično republiko».

Van Dong obtožuje ZDA, da pošiljajo v Laos «na tisoče ton oborožitve in na stotine vojaških opazovalcev», ter dodaja, da je sedaj nujno potrebno takoj sklicati mednarodno komisijo za nadzorstvo, zato da se prepreči, da bi položaj postal vsak dan nevarnejši.

Indonezijski predsednik Sukarno je odgovoril na noto severnovietnamskega ministrstva in ponudil dobre usluge v primeru da OZN ne bi uspela rešiti sedanjega spora. Agencija Antara objavlja besedilo odgovora Sukarna in dodaja, da namerava ta povabiti azijske države, naj proučijo položaj, v primeru da bi poizkusi OZN ne uspeli. «Lahko bi pozvali OZN,» pravi Sukarno, «naj ustanovi komisijo, sestavljeno iz predstavnikov držav, ki ne pripadajo nobenemu bloku, zato da prouči položaj in pripravi primerne pogoje za povratek k miru na podlagi ženevskih sporazumov.»

V Washingtonu pa so se sestali na posvetovanje diplomatski predstavniki držav SEATO. Po posvetovanjih v državnem departmaju se je zvedelo v diplomatskih krogih, da vse informacije, ki so jih ti predstavniki dobili, kažejo, da laoška kraljeva vlada ni posredovala pri SEATO in prav tako ni zahtevala pomoči od te organizacije. Dodajajo, da SEATO seveda skrbno sledi položaju v Laosu.

Tudi predstavnik Foreign Officea je izjavil, da ni nobenega predloga, naj bi SEATO posredovala v laoški krizi. Glavni tajnik te organizacije Sarasin pa je v Bangkoku izjavil, da bodo države članice proučile položaj v Laosu zato da nudijo pomoč tej državi «v primeru, da se dokaže intervencija tujih komunističnih čet na tem ozemlju». Sarasin je dodal, da bi morebitno vojaško pomoč Laosu nudile posamič države članice, ker ta organizacija nima skupne vojske. Takoj za temi izjavami pa je tajnik trdil, da «SEATO niti najmanj ne želi vmešavati se v notranje zadeve drugih držav».

Minister za informacije laoške vlade v Vietniane je izjavil na tiskovni konferenci, da od sobote dalje ni bilo vojaških operacij na laoškem ozemlju. Zatem je izjavil, da «Sam Neua ne bo padla v roke upornikov, če ne bodo severni vietnamci posredovali. Imamo dovolj sil, da zavrnemo upornike Patet Laosa».

Foreign Office je javil, da je Velika Britanija v soboto spet posredovala v SZ v zvezi z Laosom. Agencija «Nova Kitajska» poroča, da je severnovietnamski ministrski predsednik Van Dong pozval britanskega zunanjega ministra Selwyna Lloyda, naj sprejme ukrepe, «da se zaustavi ameriška intervencija v Laosu». Podobno brzojavko je minister poslal tudi sovjetskemu zunanjemu ministru Gromiku.

Predstavnik Foreign Officea je izjavil, da britanska vlada pripisuje veliko važnost pošiljatvi preiskovalne komisije v Laos, in da je Velika Britanija že zdavnaj predlagala nekaj takega. Pripomnil je, da je prav to «konstruktivni» predlog Velike Britanije Sovjetski zvezi pred dvema tednoma. Na zadevno vprašanje je izjavil, da se stališče SZ, ki zahteva poživitev dela mednarodne nadzorstvene komisije v Laosu, ni mnogo spremenilo. Zdi se, da želi Velika Britanija preprečiti ali vsaj kolikor mogoče zakasniti intervencijo SEATO v upanju, da se najde mirna rešitev v okviru OZN ali pa med anglešško-sovjetskimi razgovori.

Ameriški senator Mansfield je danes v senatu svetoval ameriški vladi, «naj bo previdna, kar se tiče sleherne neposredne vojaške akcije ZDA v Laosu». Senator je mnenja, da bo način dajanja ameriške pomoči Laosu ustvaril za ZDA težave. Vprašal je vlado, kako je mogoče, da je bila komisija za premirje, ki je bila imenovana v Ženevi, umaknjena, «preden je bilo mogoče v Laosu ustvariti miren politični položaj». Dalje je senator vprašal, «kako je mogoče, da potem, ko je bilo izdanih na stotine milijonov za pomoč Laosu, in potem ko je izvršna oblast še pred nedavnim zagotovila, da je ta pomoč prispevala k stabilizaciji v tej deželi in da je odstranila komunistično nevarnost, «sedaj obramba vse dežele spodkopana po enem ali dveh bataljonih Vietminha»?

Kongres Trade Unionov

BLACKPOOL, 7. — Danes se je pričel 91. kongres britanskih sindikatov, na katerem okoli tisoč delegatov zastopa več kot 8 milijonov delavcev. Najbolj zanimiva debata se bo vnela okoli zunanjepolitičnih vprašanj in delegati bodo odločili o končnem stališču glede razorožitve in vodikove bombe. Po mnenju opazovalcev bo kongres odobril uradno politiko stranke, in sicer ustanovitev «neatomskega kluba». Vendar pa bo nedvomno velika skupina glasovala za enostransko razorožitev

Sedanji predsednik sindikata Robert Willis je med otvoritvenim govorom poudaril zlasti težave zaradi radikalnih reform proizvodnje v zvezi z uveljavljanjem avtomatizacije. Dejal je, da smo na pragu nove industrijske revolucije in da mora sindikalno gibanje najti nove oblike za ureditev sporov, čeprav se ne more odpovedati močnemu orožju, ki ga ima s stavkami. Izrazil je željo, da bi bilo mogoče skupaj z vlado in delodajalci odstranjevati brezposelnost, ki jo povzroča avtomatizacija. Poudaril je, da morajo delavci v večji meri uživati koristi tehničnega napredka in da sedaj delavci ne zahtevajo več samo enostavnega povišanja plač, temveč tudi znižanje delovnega tedna in daljše počitnice. Glede zunanje politike pa je obsodil poizkuse z atomskim orožjem

Sporazum o desetčlanskem odboru ki naj razpravlja o razorožitvi

Odbor bo poročal razorožitvenemu odboru OZN, skupščini in Varnostnemu svetu - V četrtek sestanek razorožitvenega odbora - V novem odboru je tudi Italija

PARIZ, 7. — V Parizu, Londonu, Washingtonu in Moskvi so istočasno objavili izjavo, s katero štiri države javljajo, da so se sporazumele o ustanovitvi odbora za proučevanje vseh vprašanj, ki so povezana z razorožitvijo. V tem odboru bodo sodelovale Francija, ZDA, Velika Britanija, SZ, Bolgarija, Kanada, Italija, Poljska, Romunija in ČSR. Odbor bo verjetno začel delo v začetku prihodnjega leta v Ženevi.

V izjavi je med drugim rečeno, da listina OZN poudarja, da so razorožitvena vprašanja predmet splošnega interesa. Zaradi tega ima glavno odgovornost za splošne razorožitvene ukrepe OZN.

Ustanovitev razorožitvenega odbora nikakor ne zmanjšuje in tudi si ne lasti odgovornosti Združenih narodov na tem področju. Pri ustanovitvi odbora se je upoštevala posebna odgovornost velikih držav, kar se tiče določitve podlage za sporazum

Štiri vlade vidijo v tem odboru koristen instrument, ki naj v okviru medsebojnih posvetovanj pomaga pri iskanju poti, ki lahko pripeljejo do sporazumov in do priporočil o omejitvi in zmanjšanju vseh vrst oborožitve in oboroženih sil pod učinkovitim mednarodnim nadzorstvom. Poleg tega upajo štiri vlade, da bodo rezultati teh posvetovanj koristno služili kot podlaga za proučevanje razorožitve v Združenih narodih.

Namen štirih vlad je, naj bo razorožitveni odbor OZN primerno obveščen o rezultatih med delom omenjenega odbora. V ta namen so se štiri vlade sporazumele, naj odbor predloži poročilo o svojem delu razorožitvenemu odboru OZN ter s pomočjo tega glavni skupščini OZN in Varnostnemu svetu. V ta namen so pozvali glavnega tajnika, naj skliče sejo razorožitvenega odbora po možnosti v teku septembra letos, tako da bodo njegovi člani lahko v celoti obveščeni o smotrih novega odbora.

Štiri vlade se bodo posvetovale z glavnim tajnikom OZN, zato da dajo novemu odboru na razpolago primerna materialna sredstva. Upajo, da bo odbor začel svoje delo v začetku leta 1960 v Ženevi.

Predstavnik Foreign Officea je izjavil, da so se zavezniki NATO posvetovali in da so bile države Commonwealtha obveščene o sklepu Velike Britanije, da sodeluje pri pogajanjih v okviru novega odbora, v katerem sta Vzhod in Zahod zastopana na paritetični podlagi. Poudaril je, da je namen novega odbora ustanoviti organizem, «za obnovitev praktičnih in resnih razgovorov o razorožitvi». Dodal je, da s tem nočejo izključiti Združenih narodov, ker prizadete države priznavajo, da ima glavno odgovornost glede razorožitve OZN.

V angleških pooblaščenih krogih pojasnjujejo, da za Veliko Britanijo ustanovitev novega odbora ne pomeni precedent za izvajanje «načela paritete» v organizmih OZN. Omenja se, da je Velika Britanija že sprejela to načelo pri pogajanjih med Vzhodom in Zahodom, zlasti pri pogajanjih o preprečitvi iznenadnih napadov.

Zvedelo se je tudi, da so zahodne države predlagale, naj tajnik OZN imenuje opazovalca, ki bo navzoč pri delu odbora, toda SZ se je temu uprla. Kar se tiče morebitnih ugovorov držav Azije, Afrike in Južne Amerike, ker niso zastopane v novem odboru, izjavljajo v Londonu, da bo novi odbor poročal razorožitvenemu odboru OZN, v katerem so zastopane vse države članice.

Medtem pa bo tristranska konferenca v Ženevi nadaljevala svoje delo 12. oktobra in skušala doseči sporazum o prekinitvi jedrskih poizkusov

Medtem so javili, da se bo razorožitveni odbor OZN, v katerem so zastopane vse države članice, sestal v četrtek, da prouči sklep štirih velesil. To je sporočil nocoj tajnik OZN.

—«»—

Bela knjiga Indije o sporu s Kitajsko

NOVI DELHI, 7. — Predsednik indijske vlade Nehru je predložil danes parlamentu belo knjigo, ki vsebuje spomenice in pisma, ki sta si jih izmenjali Indija in Kitajska, ter besedilo sporazumov, sklenjenih med obema državama po letu 1954. V «beli knjigi» je indijska nota Kitajski od 28. avgusta, s katero Indija obtožuje Kitajsko namernega napada na indijsko ozemlje.

Bela knjiga vsebuje tudi kitajski protest od 27. avgusta, češ da so indijske čete prišle 25. avgusta na kitajsko ozemlje.

Na razna vprašanja je Nehru izjavil, da od njegove zadnje izjave v zbornici 4. septembra ni bilo novih dogodkov ob severnovzhodni indijski meji. Zatem je Nehru izjavil, da so v Lasi aretirali pet indijskih državljanov in indijski konzul v tibetski prestolnici je zaradi tega protestiral pri kitajskih oblasteh. Dodal je, da po informacijah, ki so jih dobili v Novem Delhiju, je 14 lam s področja Ladak zaprtih v različnih tibetskih zaporih. Drugih 400 lam s področja Ladak je v raznih tibetskih samostanih. Kitajske oblasti pa ne dovolijo 120 muslimanskim družinam s področja Ladak, ki živijo v Tibetu, da bi se vrnile v Indijo, češ da nimajo indijskih osebnih dokumentov.

Kar se tiče pisanja tiska o vdorih kitajskih čet v dolini Lahaul, je Nehru izjavil, da je vlada države Pundžab «odločno zanikala, da bi prišlo do kršitve njenega ozemlja». Tudi država Himačal Prades javlja, da nima nobenih informacij, ki bi potrjevale vest, da so Kitajci aretirali nekatere indijske trgovce.

—«»—

Gaitskell in Bevan o obisku v Moskvi

MOSKVA, 7. — Gaitskell in Bevan sta na tiskovni konferenci o obisku v SZ izjavila: «Naš obisk nas je prepričal o nujnosti, da se na vse načine izboljšajo medsebojni stiki in da se tako odstrani nerazumevanje. Obstaja preveč neznanja o političnem, gospodarskem in socialnem položaju v obeh deželah. To neznanje pa se lahko odstrani samo s svobodnejšo izmenjavo informacij.

Med razgovori s sovjetskimi voditelji smo ugotovili, da, čeprav so različna mnenja o nekaterih vprašanjih, obstajajo tudi številna vprašanja, glede katerih imamo v široki osnovi podobne poglede. Med takimi vprašanji so na primer: nujnost, da se končajo poskusi z atomskim orožjem, nevarnost, da se s takim orožjem oborožijo še druge države, pomen razoroženega področja v sredini Evrope kot prvega koraka do svetovnega sporazuma. Mnenja smo, da je mogoče s popuščanjem na obeh straneh odstraniti številne razloge za sedanjo napetost v svetu.»

Bevan pa je izjavil, da ima laburistična stranka resne možnosti, da zmaga na bližnjih britanskih volitvah. Volilno kampanjo bodo pričeli z velikim zaupanjem, ker je konservativna vlada že l. 1956 izgubila zaupanje dežele. Ni še gotovo, da bodo volitve 8. oktobra in je možno, da ne bo do niti 15. oktobra.

Poleg tega je Bevan tudi sporočil, da ne bodo obiskali Poljske, temveč se bo laburistična delegacija jutri vrnila v London.

—«»—

Prvi uspehi fanfanijevcev na kongresih Palača Chigi o pogajanjih za razorožitev

V Asti in Ascoli Piceno so fanfanijevci dobili večino Nenni kaže naklonjenost do naporov Fanfanija

(Od našega posebnega dopisnika)

RIM, 7. — Predstavnik Palače Chigi je potrdil, da bo Italija sodelovala v odboru za pogajanja o razorožitvi. S tem v zvezi je predstavnik izjavil, da pripisuje italijanska vlada tem pogajanjem posebno važnost, ker je «konkreten napredek na poti splošnega zmanjšanja razorožitve najprimernejše sredstvo za pomirjenje in za trajne pogoje varnosti in miru».

Vsekakor gre za važna pogajanja in videti bo treba, v kolikšni meri bodo italijanski predstavniki res prispevali k uspehu teh pogajanj. Toda spričo dosedanjih izkušenj je treba pričakovati, da bosta Segni in Pella v veliki meri izkoriščala ta svoj uspeh v propagandne namene med svojim poročanjem ministrskemu svetu in zunanjepolitični komisiji. Segni in Pella sta stopila v stik s svojimi sodelavci prav v zvezi s sejo ministrskega sveta. Zdi se, da se bo Pella prihodnje dni posvetoval s Scelbo glede morebitnega sklicanja seje zunanjepolitične komisije, ki jo je levičarska opozicija do sedaj zaman zahtevala. Govori se tudi o novem sestanku Segnija in Pelle s predsednikom Gronchijem, ki bi želel od obeh dodatne informacije o njunih pogovorih v Parizu.

Zelo neugodno pa so v Rimu sprejeli novo Pellovo nerodnost v njegovem včerajšnjem govoru v Turinu, v katerem je zaskrbljenost v zvezi z eksplozijo francoske bombe v Sahari pripisal izključno «komunističnim spletkam». Pella je dokaj neokusno polemiziral tudi z «alarmističnimi propagandističnimi nastopi nekaterih znanstvenikov, ki so napihnili poizkus v Sahari».

Da bo mogoče vedeli kaj objektivnega, je zaključil minister, je treba čakati informacije... od Francije. Nima niti smisla poudarjati popolno neodgovornost Pelle s takimi izjavami, ko so svetovno znani znanstveniki, ki so vse drugo nego komunisti, prikazali veliko dokumentirano nevarnost v zvezi z napovedanimi eksplozijami v Sahari.

Medtem so sporočili, da bosta predsednik Segni in zunanji minister Pella odpotovala 15. septembra v Istanbul na uraden obisk v Turčijo ter se bosta vrnila v Rim 18. septembra. 26. septembra bo Segni odpotoval v Ottawo, kjer bo ostal dva dni in bo nato odšel v Washington, kjer bo gost Eisenhowerja od 30. septembra do 3. oktobra. V ZDA bo ostal do 5. oktobra, ker si bo ogledal še nekatera ameriška mesta. Zunanji minister Pella bo odpotoval nekaj dni prej, ker se bo udeležil zasedanja skupščine OZN, kjer bo govoril 23. septembra ter se bo nato pridružil Segniju v Kanadi. Iz ZDA bosta Segni in Pella odpotovala 6. oktobra na uraden obisk v Londonu, od koder se bosta vrnila v Rim naslednjega dne.

Kar se tiče notranje politike, kažejo prvi rezultati pokrajinskih kongresov demokristjanov nov uspeh za Fanfanija. Na pokrajinskem kongresu v Asti so mandat za florentinski kongres dobili dva fanfanijevca in en dorotejec, medtem ko je centristična lista povsem izključena. V Ascoli Piceno je bilo izvoljenih vseh 7 kandidatov na listi, ki je zelo blizu Fanfanija in ki jo je predlagal Tambroni. Toda poleg tega je treba omeniti še dve pomembni dejstvi: v Florenci je bila izglasovana resolucija, ki izreka nezaupnico sedanjemu dorotejskemu tajniku Speranzi, katerega je nadomestil fanfanijevec Matteini; v Palermu pa je centralni komite sprejel resolucijo o združitvi dveh struj demokratične iniciative in izvoljen je bil nov fanfanijevski odbor. Kakor se vidi, kažejo sile, ki podpirajo Fanfanija, precejšnjo vitalnost in dinamičnost. Fanfani, ki je govoril v Novari, je potrdil, da misli na kongresu sprožiti obširno bitko in pozvati bazo stranke, naj podpre njegovo politiko.

Reakcija na prve uspehe Fanfanija se je takoj pojavila. Skupina blizu tajnika Mora pripisuje uspehe Fanfanija njegovemu osebnemu prestižu. Moro ne verjame, da bi se tendenca, ki se je pokazala v Asti in Ascoli Piceno, spremenila v večino na florentinskem kongresu. Moro namerava prihodnje dni v svojem govoru odkrito podpreti Segnijevo vlado in poudariti, da je krščanska demokracija stranka, ki ima nalogo vladati in je zaradi tega prisiljena sprejemati glasove, kjer jih lahko dobi. Baje so Moro, Taviani, Rumor in Salizzioni dokončno sklenili prekiniti stike s Fanfanijevsko strujo.

Zanimive so tudi izjave Nennija v Intri, ki je pokazal naklonjenost do naporov Fanfanija. S tem prihaja spet v ospredje vprašanje «dvogovora s katoličani». Nenni je izjavil, da ni protislovja «med smotrom socialistov za demokratično alternativo med demokristjanskim monopolom in oblastmi desnice, ter podporo, ki so jo socialisti vedno pripravljeni nuditi v smeri tehničnega socialnega napredka in razvoja demokratičnega življenja množic».

Demokristjanska desnica je takoj reagirala proti Nennijevski «nevarnosti». «Kdor se poveže z Nennijem,» piše agencija „Dies“, «se poveže s Togliattijem.» Demokristjanska levica pa ravno nasprotno svari stranko pred sodelovanjem z monarhisti, ki se skrivajo pod krinko «centristov» ali «socialcev».

Komunisti se še ne izrekajo o bistvu Nennijeve pobude in pravijo, da gre za potezo, da bi premagal notranje težave. Ingrao je v svojem govoru v Pisi ponovil poziv socialistom za skupno politiko. Tullio Vecchietti pa je poslal ravnateljstvu «Avanti» pismo, ki bo objavljeno jutri. Voditelj «levice» v PSI pravi, da se na podlagi pisem Lombardija in Bassa, ki sta bili objavljeni v «Avanti», lahko začne debata «za ostvaritev pogojev notranje enotnosti v stranki ob upoštevanju nedavnih izkušenj ter zadnjih mednarodnih in domačih dogodkov».

A. P.

—«»—

Zaskrbljenost Butana

NOVI DELHI, 7. — Davi je prišel v Novi Delhi predsednik butanske vlade Jigme Dorji. Tam bo ostal štiri dni in se posvetoval z Nehrujem zaradi položaja ob butanskih mejah in zaradi kitajskega pritiska proti Butanu in Sikimi.

Kakor je znano, ima Butan poseben statut in njegove odnose s tujino urejuje Indija. V Butanu so zaskrbljeni, ker je Kitajska na svojih zemljevidih že «anektirala» Butan. Indija je na podlagi pogodbe vezana, da pomaga Butanu v primeru napada nanj. Kakor je znano, je Nehru 28. avgusta izjavil v parlamentu, da je Indija opozorila Kitajsko, da bi sleherni napad na Butan in Sikim pomenil napad na Indijo.

Tudi iz Ranguna poroča burmanski list «The Nation», da je 12 kitajskih vojakov vdrlo na burmansko ozemlje v notranjost 12 kilometrov v državi Kacin vzhodno od Kitkina. Kitajski vojaki so ostali 12 ur v vasi Jim Nav in so spraševali prebivalstvo o kitajskih beguncih v Junanu.

Afriško-azijske države protestirajo proti jedrskim poizkusom v Sahari

Solidarnostne brzojavke z vsega sveta - Podpora maroškemu predlogu v OZN

KAIRO, 7. — Predstavniki 25 afriških in azijskih držav, ki so se sestali davi v veliki dvorani narodne skupščine v Kairu, so odobrili več resolucij, ki odločno obsojajo napovedane francoske jedrske poizkuse v Sahari. «Napovedana eksplozija francoske atomske bombe v Sahari, poudarjajo resolucije, je sestavni del napadalnih načrtov Francije proti mirnim narodom Azije in Afrike in še posebno proti junaškemu alžirskemu ljudstvu».

Predstavniki pozivajo jedrske sile, ki se pogajajo v Ženevi, naj se doseže «takojšnji in brezpogojni» sporazum o prekinitvi jedrskih poizkusov, da se ohrani mir v svetu.

Solidarnostne brzojavke konferenci so poslali predsednik Naser, kralj Saud, predsednik Sukarno, jemenski imam, predsednik Hošiminh, dr. Nkrumah, ministrska predsednika Mongolije in Severne Koreje in jugoslovanska zveza za mir. Popoldne je nad sto tisoč ljudi v največjem molku korakalo po glavnih ulicah Kaira, da protestirajo proti francoskim jedrskim poizkusom.

Naser poziva v svoji brzojavki ves svet, naj sodeluje pri gibanju, ki naj prepreči «napad, ki zavzema obliko atomskih poskusov v Sahari».

Jugoslovanska zveza za mir, neodvisnost in enakopravnost narodov pa izraža v svoji brzojavki svojo solidarnost s protesti.

V Tripolisu v Libiji so danes opoldne zaprli vse trgovine in javne lokale v znak protesta proti nameravanim francoskim jedrskim poizkusom v Sahari. Libijska vlada je skupno z drugimi državami afriško-azijske skupine pozvala OZN, naj prepreči poizkuse.

Politični odbor Arabske lige, ki zaseda v Casablanci, je sklenil podpreti maroški predlog za protest pri Združenih narodih proti nameravanim francoskim jedrskim poskusom v Sahari. Jutri bo poseben pododbor predložil poročilo političnemu odboru.

Danes so razpravljali tudi o poročilu, ki govori o bojkotu proti Izraelu. Politični odbor je sklenil tudi podpreti udeležbo Arabske lige na afriško-azijski gospodarski konferenci, ki jo je nedavno predlagal Cejlon.

Arabska liga je poleg tega priznala Alžircem položaj stalnih opazovalcev v ligi.

Končno je politični odbor sklenil, da bodo januarja sklicali konferenco zunanjih ministrov arabskih držav, na kateri bodo razpravljali o Palestini. Konferenca bo verjetno v Kairu.

—«»—

«Vsaj za sedaj»

WASHINGTON, 7. — Predsednik Eisenhower se je nocoj vrnil v Washington s svojega potovanja po Evropi. Ob prihodu je med drugim izjavil: «Vsa vprašanja, naj bo njihova važnost kakršna koli, so bila rešena z razgovori, ki sem jih imel z državnimi predsedniki držav in vlad Zahodne Evrope. Zahodna enotnost se je uveljavila med potovanjem v Nemčijo, Veliko Britanijo in Francijo. Vsaj za sedaj, je dodal predsednik, poteka vse sijajno.»

Ameriški poslanik v Veliki Britaniji Whitney je danes izjavil, da bo Eisenhower odšel na sestanek s Hruščevom «z upanjem, ponižnostjo in odločnostjo». Dodal je: «Predsednik ne zida gradov v oblakih, in mi upamo, da se njegov važni gost tudi ravna tako.»

Demokratični predstavnik Samuel Stratton pa je predložil danes v predstavniški zbornici resolucijo, ki poziva Eisenhowerja, naj prekliče svoje vabilo Hruščevu za obisk v ZDA, «dokler ne bo komunistični napad v Laosu popolnoma prenehal».

Resolucija trdi, da bi prihod Hruščeva v ZDA prihodnji teden lahko «slabo tolmačili, t. j. kot odobritev dejstva, da ZDA odobravajo sovjetske pobude za podpihovanje napada komunističnih sil v Indokini na Laos».

—«»—

Kanelopulos v Beogradu

BEOGRAD, 7. — Včeraj dopoldne je prispel z letalom v Beograd podpredsednik ministrskega sveta kraljevine Grčije Panajotis Kanelopulos. Z njim je prispel tudi minister trgovine Leonidas Dertilis in visoki funkcionarji ministrstva za zunanje zadeve, ministrstva za koordinacijo in ministrstva za trgovino.

Kot gost podpredsednika Mijalka Todorovića se bo podpredsednik Kanelopulos zadržal 8 dni v Jugoslaviji in bo vodil razgovore o vprašanjih, ki zadevajo obe državi, zlasti o medsebojnem sodelovanju na gospodarskem in kulturnem področju.

Mijalko Todorović je priredil zvečer na čast grškim gostom svečano večerjo. Todorović je v svoji zdravici poudaril prijateljske odnose med obema državama in ugotovil, da odnosi in sodelovanje dveh dežel, osnovani na medsebojnem spoštovanju, enakopravnosti in nevmešavanju v notranje zadeve, predstavljajo osnovni pogoj za mir. Nadalje je poudaril napredek sodelovanja v gospodarstvu.

Podpredsednik Kanelopulos je obiskal danes državnega podtajnika za zunanje zadeve Mićunovića.

Glede Alžirije malo upanja da bi Francija kaj popustila

Jutri seja vlade - Bilten francoske vojske govori o «francoski rešitvi»

PARIZ, 7. — Čeprav so še drugi argumenti, ki zaskrbljajo vlado, in v prvi vrsti znatno dviganje cen, je pozornost političnih krogov še vedno obrnjena na napovedane izjave de Gaulla o Alžiriji.

Kakšna bo vsebina te izjave? V popolnem pomanjkanju uradnih namigovanj se komentatorji trudijo, da bi to izjavo skonstruirali na podlagi logike. Po mnenju opazovalcev ne bi smela izjava vsebovati «manj liberalne» rešitve, kakršne so jih ponudile prejšnje vlade, zlasti socialistični voditelj Mollet. Ta je tedaj označil svojo politiko v besedah «ustavitev sovražnosti, volitve, pogajanja».

Vsekakor bi moral morebitni novi de Gaullov načrt nuditi mnogo večja jamstva Alžircem, če de Gaulle hoče, da bi novi predlogi bili lahko podlaga za pogajanja. Toda že na podlagi dosedanjih izjav de Gaulla je razvidno, da bodo tudi njegove nove ponudbe doživele neuspeh, ker vse kaže, da bo de Gaulle postavil pogoj popolno prenehanje sovražnosti za izvajanje njegovega načrta. V svojih govorih v Alžiriji je de Gaulle uporabljal besedo «pomirjenje», kar pomeni uničenje alžirske vojske. Zato je kaj težko videti možnost izhoda. Ofenziva, ki so jo te dni začeli Alžirci, potrjuje, da je alžirska vojska na številnih sektorjih zelo močna in se še krepi. Poleg tega je Arabska liga včeraj odobrila resolucijo, s katero poudarja, da je vlada, ki jo je sestavila alžirska osvobodilna fronta, edina, ki lahko sklene miren sporazum glede Alžirije.

To so glavne težave, ki jih predvidevajo pariški opazovalci. Posebno še, ker beseda «pomirjenje», ki jo je izgovoril de Gaulle, pomeni korak nazaj v primeri z besedo «ustavitev sovražnosti», ki jo je vsebovala Molletova formula. Po mnenju nekaterih opazovalcev ni de Gaulle še v podrobnostih izdelal svojega načrta, ki baje niha med novimi volitvami in referendumom. Ne izključuje se možnost volitve ali referenduma po posameznih področjih, sproti kakor bi na njih izvedli «pomirjenje». «Alžirski predstavniki», ki bi jih francoska vojska potem imenovala na podlagi «volitev» ali «referenduma», bi odločali o notranji ureditvi Alžirije in o možnosti sporazuma glede njene bodočnosti in glede odnosov s Francijo. De Gaulle je prepričan, da bo «nova Alžirija» ostala v francoskem okviru.

Pomemben je s tem v zvezi članek, ki ga objavlja bilten ministrstva za oborožene sile o alžirski politiki. Ta članek izrecno izjavlja, da «pot nove rešitve ne more prihajati drugače nego iz izbire, ki se svobodno dovoli Alžircem». Toda članek dodaja: «Pričakujemo z zaupanjem, francosko rešitev. Ta izbira bo konec koncev potrdila našo zmago in ob njej se bo ob koncu naporov morala skoncentrirati vsa naša pozornost. To ne sme biti vzrok vznemirjenosti. Gre za dejanje zaupanja v Francijo».

Ministrski svet bo o Alžiriji razpravljal pojutrišnjem. Medtem pa se de Gaulle posvetuje z glavnimi politiki, vštevši z opozicijskimi voditelji, preden dokončno sestavi svojo izjavo. Po mnenju pariških opazovalcev bo de Gaulle podal to izjavo po radiu in televiziji med 11. in 25. septembrom.

—«»—

LONDON, 7. — Britanski ministrski predsednik Harold Mac Millan je pozno popoldne prispel v grad Balmoral, kjer je letna rezidenca kraljice Elizabete. Noč bo preživel v gradu in se bo jutri vrnil v London. Tradicija zahteva, da ministrski predsednik sporoči najprej kraljici sklep o datumu volitev. Politični opazovalci so mnenja, da bodo volitve oktobra, in sicer 8., ali 15., ali celo 22. oktobra.

—«»—

Ladja se je razletela

ROYAN, 7. — Na 1100-tonski ladji «Tarrangona» so se razleteli kotli, pri čemer je izgubilo življenje 12 mož posadke, osem pa se jih je rešilo. Umrli so vsi, ki so bili na zadnjem delu ladje, kjer je prišlo do eksplozije. Ladja se je potopila v soboto popoldne.

—«»—

HOLLYWOOD, 7. — Umrl je v starosti 84 let znani filmski igralec Edmund Gwenne. 1947. leta je dobil «oskarja». Igral je v številnih filmih in med drugimi v filmih «Vrni se, Lassie», «Ponos in predsodek».

Obleke iz aluminija

YORK (ANGLIJA), 7. — Znanstvenik Howard Rhees iz Manchesterja je danes na zasedanju britanskega združenja za razvoj znanosti izjavil, da se mu je posrečilo ustvariti vlakno iz aluminija tako, da se lahko uporabi aluminij za tekstilno surovino za obleke. Obleke bi bile zelo lahke in cenene in bi jih lahko napravili tako za poleti kot za zimo. Obleka bi namreč ali zadrževala ali pa izžarevala toploto in to bi bilo odvisno od tega, kam bi obrnili svetlo stran vlakna. Za sedaj se je znanstveniku posrečilo napraviti samo deset metrov te tkanine.

—«»—

TEHERAN, 7. — Javljajo, da bo predsednik indijske vlade Nehru prišel 18. septembra na štiridnevni obisk v Teheran, kjer bo gost iranske vlade. Nehru se bo razgovarjal s šahom, z ministrskim predsednikom in z zunanjim ministrom.

Vreme včeraj: Najvišja temperatura 23, najnižja 16,5, ob 17. uri 20,8, zračni tlak 1018,7 raste, veter vzhodnik severovzhodnik 27 km, vlaga 47 odst., nebo jasno, morje razgibano, temperatura morja 18,6 stopinje.

Tržaški dnevnik

Danes, TOREK, 8. septembra Marija
Sonce vzide ob 5.33 in zatone ob 18.32. Dolžina dneva 12.59. Luna vzide ob 11.40 in zatone ob 21.4...
Jutri, SREDA, 9. septembra Peter

Pred spomenikom bazoviških junakov

Počastitev spomina Bidovca Marušiča, Miloša in Valenčiča

Proslave so se udeležili predstavniki NSZ, PSI, SGKZ, Zveze partizanov in drugih ustanov - Govora Vekoslava Špangerja in Vladimira Kende

Moški pevski zbor «Lipa» iz Bazovice je zapel nekaj pesmi

Polaganje vencev

Kot vsako leto, smo v nedeljo počastili spomin bazoviških junakov. Ob 11. je odbor za proslavo bazoviških žrtev položil venec na grob bazoviških junakov na pokopališču pri Sv. Ani; njihovi svojci pa so na grob položili cvetje.

Ob 16. se je začela spominska svečanost ob spomeniku, ki jo je otvoril domačin Ivan Čač. Nato je pevski zbor «Lipa» iz Bazovice zapel «Poljana toži»; po govorih v slovenščini in italijanščini pa «Žrtvam». Ob koncu svečanosti je bilo polaganje vencev. Najprej so ob spomeniku položili venec domačinov iz Bazovice, nato venec odbora za proslavo bazoviških žrtev, venec Zveze partizanov tržaškega področja, venec Slovenske kulturno-prosvetne zveze ter venec neodvisne socialistične zveze. Poleg predstavnikov NSZ, Slovenske gospodarsko-kulturne zveze, Zveze partizanov in drugih prosvetnih in gospodarskih ustanov se je spominske svečanosti udeležila tudi delegacija tržaške federacije PSI.

Tov. Spangher, ki je bil sojen na istem procesu kot bazoviški junaki, je v svojem govoru dejal: «Danes ob 5.40 je minilo 29 let, odkar je bila naša kraška zemlja poškropljena s krvjo štirih slovenskih antifašističnih junakov: Ferda Bidovca, Franja Marušiča, Zvonimira Miloša in Vekoslava Valenčiča. Šli so v smrt, kot pred leto njih soborec Vladimir Gortan, zavedajoč se, da ne bodo umrli zaman. Bili so predhodniki narodnoosvobodilne borbe in oznanilci poraza fašizma.

Zgodovina primorskih Slovencev in istrskih Hrvatov ter antifašistov bi bila nepopolna in krivična, če ne bi upoštevala in uvrstila med najvažnejša antifašistična dejanja prispevek bazoviških mučenikov za poraz fašizma.

Tistim, ki želijo, da bi jih pozabili in tistim, ki jih bode ta spomenik, zagotavljamo, da nam bodo bazoviški mučeniki ostali v zgled za obrambo naših pravic. Ljudstvo ne pozabi svojih sinov, ki so žrtvovali svoja življenja za skupne cilje, ker je bila borba, ki so jo vodili štirje bazoviški mučeniki za svobodo in napredek, borba vsega ljudstva.

Po njihovi usmrtitvi se je val ogorčenja razširil ne samo med Slovenci, ampak tudi med vsemi italijanskimi antifašisti in po vsem svetu, ki je tako podrobneje spoznal fašistično tiranijo nad Slovenci in Hrvati v Italiji».

Ko je govornik podčrtal, da je bazoviška četa nadaljevala borbo bazoviških junakov in da so po njihovem zgledu žrtvovali svoja življenja najboljši sinovi naše zemlje, je pripomnil, da je kri, prelita v borbi proti fašizmu, utrdila temelje bratskega sožitja med slovenskim in italijanskim delovnim ljudstvom.

Za njim je v italijanščini na kratko spregovoril tov. Kenda.

Po končani svečanosti in polaganju vencev so ljudje še ostali nekaj časa na kraju in polagali šopke cvetja ob spomenik.

Vekoslav Spanger

Vladimir Kenda

Vpisovanje v šolo Glasbene Matice

Ravnateljstvo Glasbene Matice v Trstu sporoča, da se vpisovanje v šolo Glasbene Matice zaključi v soboto 12. t. m. Vpisovanje se vrši dnevno od 9. do 12. in od 16. do 18. ure v prostorih v Ul. R. Manna 29 (tel. 29-779).

Vpisovanje velja za vse lanske in nove gojence iz Trsta in predmestij (Barkovlje, Sv. Ivan in Škedenj). Sprejemni in popravni izpiti bodo v soboto 12. septembra od 10. do 12. ure.

Pričetek pouka bo v ponedeljek 14. septembra.

POUČUJEMO KLAVIR, VSE ORKESTRALNE INSTRUMENTE, NAUK O GLASBI IN HARMONIKO. SPREJEMAMO TUDI PRIJAVE ZA SODELOVANJE V OTROŠKEM PEVSKEM ZBORU IN ORKESTRU.

Vpisovanje v podružnico v Boljuncu bo v sredo 9. t. m. ob 18. uri na sedežu šole in to za gojence iz Boljunca, Boršta, Loga, Doline in drugih okoliških krajev. Vpisovanje v Trebčah bo v četrtek 10. t. m. ob 18. uri na sedežu šole. Vpisovanje v Nabrežini bo v četrtek 10. t. m. ob 18. uri v prostorih prosvetnega društva «Igo Gruden». Gojenci vseh podružnic šole Glasbene Matice naj pridejo k vpisovanju v spremstvu svojih staršev.

Čitajte in širite PRIMORSKI DNEVNIK

Potrditev sporazuma o odpustih v Del. zadrugah

Včeraj je bil na uradu za delo sestanek predstavnikov sindikatov in ravnateljstva Delavskih zadrug, na katerem so tudi formalno potrdili sporazum o odpustih, ki so ga sklenili na prejšnjem sestanku. Sporazum je moral namreč medtem potrditi upravni svet podjetja. Po tem sporazumu je podjetje pristalo, da se odpove 11 odpustom, in sprejelo predlog sindikatov, da bodo zato delavci osrednjega ravnateljstva delali samo pet dni na teden. Poleg tega bodo odpustili enega upokojenca, ki pa mu bodo plačali dodatek k pokojnini. Dve delavki pa bodo odpustili, samo ko jima bodo poskrbeli za zaposlitev drugje.

Dr. Palamara sprejel tajništvo DZ - CGIL

Dr. Palamara je včeraj sprejel člane tajništva Delavske zbornice CGIL in tajnika FIOM. Dr. Palamari so predočili hude posledice, ki bi jih imela odpustitev 152 delavcev ladjedelnice Felszegy v Miljah. Vladni komisar dr. Palamara je ponovil, kar je že izjavil odboru za obrambo miljskega gospodarstva, in omenil možnost ustanovitve prekvalifikacijskega tečaja za delavce. Obljubil je tudi, da si bo še nadalje prizadeval, da se vprašanje čim ugodneje reši.

Obširna dela po mestnih ulicah

V kratkem na dražbi dela za skupno 70 milijonov lir

Kdor se mora voziti po Furlanski cesti ali na Prosek, se bo oddahnil, ko bodo v kratkem dokončali popravilo Videmske ulice, saj morajo sedaj vsa vozila, ki so usmerjena proti Proseku, do Rojana in po ovinkih na Furlansko cesto.

V središču mesta zdaj popravljajo cestni tlak v Ulici sv. Spiridijona, Ulici Fabio Filzi in Ulici sv. Frančiška. Za ta dela je tržaška občina nakazala skupno 12 milijonov 600 tisoč lir. S temi deli se je začel izvajati načrt za obnovitev cestnega tlaka po raznih mestnih ulicah. V septembru, oktobru in novembru bodo verjetno dali na dražbo razna taka dela za skupno 70 milijonov lir.

V načrtu, ki ga je odobril tehnični urad, so med drugimi tudi Ulica Cadorna (13,7 milijona lir), Ulica Campo Marzio (7 milijonov), Ulica Crispi (11 milijonov), Ulica Toti (10,8 milijona), Ulica Silvio Pellico (6,1 milijona) Ulica Palestrina, Ulica Zanetti ter prvi del Ulice XXX. oktobra. V oktobru bodo na vrsti Ulica Revoltella, Ulica Slataper in Ulica Stuparich. Večina omenjenih ulic ima še kamnite plošče, ki jih bodo zamenjali in bodo nad 30 cm kamnite podlage položili asfalt po sistemu Mac Adam. Pravijo, da bodo ulice temeljito popravili in obnovili tudi kanalizacijo v krajih, kjer je to potrebno.

V naslednjih mesecih bodo začeli tudi obnovo Ulice Rossetti, in sicer med Ulico Battisti in Drevoredom XX. septembra ter zadnji del drevoreda. Zadnji del drevoreda so sicer že začeli obnavljati, a so morali to delo opustiti zaradi obnove Ulice Giulia, ker so morali preusmeriti promet.

Občinska uprava medtem hoče urediti tudi vprašanje stranskih in zasebnih poti, ki so že več let zapuščene in v slabem stanju. Ko bo zadeva rešena in bodo te poti spadale pod občinsko upravo, bo le-ta morala skrbeti za njihovo vzdrževanje.

Mimogrede naj omenimo še, da so ponekod pločniki precej zanemarjeni in polni lukenj, medtem ko je cestni tlak kolikor toliko še dober, tako sta n. pr. pločnik v Ulici Molin a vento in pločnik v Ulici Commerciale.

Položaj na trgu z lesom

V preteklih tednih se je nekoliko povečal promet na tržaškem lesnem trgu in to zlasti zaradi nekaj večjega povpraševanja po lesu iz Perzijskega zaliva in Bližnjega vzhoda. Kljub temu pa je promet še vedno omejen, saj vlada na našem lesnem tržišču že dalj časa zaskrbljujoče mrtvilo. Cene so za sedaj nespremenjene, vendar pa se opaža, da so prodajalci iz Avstrije in Jugoslavije nekoliko bolj «trdi», kar odgovarja položaju na svetovnem tržišču.

Tatovi vedno na delu

Tatovi, ki so ponoči med soboto in nedeljo vlomili v pisarno in skladišče Vladislava Marinaca s Stare istrske ceste, so bili res pripravljeni na vse. Predvsem so s potrpljenjem nalepili na šipo na oknu kos papirja, da bi s tem ublažili ropot žvenketajočega stekla. Steklo so razbili in se nato splazili v notranjost, kjer so prebrskali vse prostore. S seboj pa so odnesli računski stroj, fotografski aparat, hranilno knjižico, 500 argentinskih pesosov in 2000 dinarjev ter potne liste od Marinaca, njegove žene in hčerke.

Gostovanja SNG iz Trsta

V petek 11. t. m. ob 20. uri «Pepelka» v Braniku,
v soboto 12. t. m. ob 15. in ob 20. uri «Pepelka» v Ajdovščini,
v nedeljo 13. t. m. ob 15. uri «Pepelka» v Vipavi,
v nedeljo 13. t. m. ob 20. uri «Pekel je vendar pekel» v Ajdovščini,
v ponedeljek 14. t. m. ob 15. uri «Pepelka» v Šempasu,
v ponedeljek 14. t. m. ob 20. uri «Pepelka» v Prvačini,
v torek 15. t. m. ob 11., 14. in 20. uri «Pepelka» v Solkanu,
v sredo 16. t. m. ob 16. in ob 20. uri «Pepelka» v Medani,
v četrtek 17. t. m. ob 11. uri «Pepelka» v Tolminu,
v četrtek 17. t. m. ob 20. uri «Pekel je vendar pekel» v Tolminu,
v petek 18. t. m. ob 16. in ob 20. uri «Pepelka» v Bovcu,
v soboto 19. t. m. ob 11. uri «Pepelka» v Kobaridu,
v soboto 19. t. m. ob 20. uri «Pekel je vendar pekel» v Kobaridu,
v nedeljo 20. t. m. ob 16. in ob 20. uri «Pepelka» v Cerknem,
v ponedeljek 21. t. m. ob 11. uri «Pepelka» v Idriji,
v ponedeljek 21. t. m. ob 20. uri «Pekel je vendar pekel» v Idriji,
v torek 22. t. m. ob 20. uri «Pepelka» v Anhovem,
v sredo 23. t .m. ob 11. uri «Pepelka» v Anhovem,
v sredo 23. t. m. ob 20. uri «Pekel je vendar pekl» v Anhovem.

KINO

Excelsior 16.00 «Arhimed Le Clochard», Jean Gabin
Fenice 16.00 «Kasim, indijska furija», V. Mature, A. Aubrey.
Arcobaleno 16.00 «Moralist», A. Sordi, De Sica, Franca Valeri.
Supercinema 16.00 «Sobarice», U. Tognazzi, G. Ralli, V. Moriconi.
Filodrammatico 16.00 «Otočje v plamenih», J. Garfield, H. Carey, G. Younge.
Grattacielo 16.00 «Sestanek v Zürichu», Cinemascope, technicolor, Sonja Ziemann.
Cristallo 16.00 «Strahote črnega muzeja», Michael Gough, June Cuningham. Mladoletnim prepovedano.
Capitol 16.30 «Tujec v Cambridgeu», H. Kruger, S. Syms, R Lewis.
Astra Roiano 16.00 «Običajni neznanci», Totò, V. Gassman.
Alabarda 16.00 «Meč in križ», Yvonne De Carlo, J. Mistral, R. Podestà.
Aldebaran 16.30 «Mesto za boj», John Lund, W. Benedix.
Ariston 16.00 «Divji zahod», D. Robertson, M. Corday, J. Mahoney.
Aurora 16.30 «Hadži Murat, beli vrag», S. Reeves, G. Moll
Garibaldi 16.30 «Jetnik strahu», Vistavision, A. Perkins.
Ideale 16.00 «V senju sokola», Cinemascope, technicolor, S. Poitner.
Impero 16.00 «Saga Forsyte», Flynn, G. Garson.
Italija 16.30 «Ledeno pivo v Aleksandriji», John Mills, S. Syms.
Moderno 16.00 «Prva ljubezen», Lorella De Luca, Carla ..., R. Mattioli, Mario ...nuto.
S. Marco 16.00 «Sla po življenju», K. Douglas, A. Quinn, color.
Savona 16.00 «Obtoženec ... umreti», Glenn Ford, ... Cuire.
Viale 16.00 «Sinovi ...», Ray, A. William.
Vittorio Veneto 16.30 «... na dopustu», T. Curtis, ... Leigh.
Massimo 16.30 «Violetera», Montiel, R. Vallone.
Novo cine 16.00 «...», M. Sterens, F. Farr.
Odeon 16.00 «Sužnje ...», G. Maria Canale, Mario ...sio, J. Mistral.
Radio 16.00 «Alibi», O. ..., policijski film.

LETNI:

Arena dei Fiori (Ul. ...) 20.00 in 22.00 «Valencia», ... Montiel. Eastmancolor.
Arena Diana (Ulica ...) 20.00 in 22.00 «Trdnjava ...», Joel Mc Crea.
Ariston 20.15 «Usoda ...», Romy Schneider, K. ...
Garibaldi 20.00 in 22.00 «... strahu».
Paradiso 20.00 in 22.00 «... ki ga nikoli ni bilo».
Marconi 19.30 in 21.30 «... klub», Nicole Courcel, ...
Ponziana 20.00 «Souvenir ...», Cinemascope, technicolor.
Secolo (Sv. Ivan) 20.00 «... nas obtožuje».
Stadio 19.45 «Življenje ...», Petiti, Maria Schell.
Valmaura 19.45 «4 nemirni ...ki», B. Crawford, C. ...

MILJE:

Evropa «Nürnberški proces»
Roma «Skrivnost piramid»
Verdi «Robot ir. sputnik», ...mascope

RADIO

TOREK, 8. septembra

RADIO TRST A

7.00 Jutranja glasba; 11.30 ... obvezno, drobiž od vsepovsod; 12.10 Za vsakogar nekaj; ... svetu kulture; 12.55 Orkester ... mando Sciascia; 13.30 Glasba po željah; 17.30 Plesite z nami; ... Z začarane police; 18.30 ... nični koncert orkestra ... gledališča «La Fenice» ... trinki iz znanosti in ...; 19.20 Pestra glasba; 20.00 ... 20.30 Album priljubljenih ...; 21.00 Zgodovina ... sveta: 3. del: Azija; ... in popevke; 22.00 Umetnost ... življenje: «20. mednarodni ... festival v Benetkah»; ... slovanski skladatelji: ...; Večerni ... povšek»; 22.45 ... Glasba za lahko noč.

TRST I

11.25 Komorna glasba; ... Tretja stran; 12.30 Glasba ...; ...bum; 17.15 Revolucija v ... martru — deseta epizoda; ... Koncert, ki ga vodi Nino ... volonta; 19.45 Oddaja za ...; 20.00 Pesmi vseh morij; ... Yo el rey — Filip II. — ... dija v dveh delih.

II. PROGRAM

10.00 Zeleni disk — ...; ... poldanska oddaja; 14.00 ...; ... in tretji; 16.00 Tretja stran; ... Srebrna poroka s pesmijo; ... Današnje pesmi; 21.00 ... je pesem.

KOPER

5.00-6.15 Prenos RL; ... Prenos RL; 7.15 Glasba za ... jutro; 7.40 Glasba za dobro ...tro; 11.00 Otroški kotiček ... dan šole; 11.30 N. Rimski ...kov: Zeleni petelin — suita; ... Glasba po željah; 12.50 ...; ... željah (II. del); 13.40 ... nasveti; 13.45 Odlomki ...; 14.30 Šola in življenje; ... 14.50 ... orekooceanke; ... medigra; 15.30 Z narodno ... in pesmijo po domovini; ... 17.00 Prenos RL; 17.00 ... orgle, izvaja Virginio ...; 17.30 Filmska glasba; 18.00 ... nika iz jugoslovanskega ...; 18.10 Simfonični koncert ...; Šoštakovič: Simfonija št. ...; 47; 19.00 Mala ansambla ...; Kampič in Mojmir Sepe; ... 22.15 Prenos RL; 22.15 Igra ... tet Ruby Bdaff in Herb ...; 22.40 Glasba za lahko noč.

SLOVENIJA

8.05 Oddaja za otroke; ... Drobne klavirske skladbe ...; Bravničarja; 8.45 Igra ... jazz ansambel; 9.00 Odprimo ... beni atlas; 9.45 Pet pevcev ... popevk; 10.10 Panorama ... nih zvokov; 10.30 Stirje ... 'z Offenbachovih «Hoffmannovih pripovedk»; 11.00 Za dom ...ne; 11.15 Ciganski napevi; ... Violinska in klavirska ...; 12.00 Trio orglic Andreja ... mauerja; 12.15 Kmetijski ... — Jože Novak: Pripravljanje ... trgatev; 12.25 Petnajst ... orkestrom Lutz Albrecht ...; Dane Skerl: Serenada za ...; 13.30 Arije iz italijanskih ...; 14.10 Narodni pevci ob ... ljavi harmonike; 14.30 Pregled ... dneva; 14.35 Naši poslušalci ... stitajo in pozdravljajo; 15.45 ... mi raznih narodov; 15.00 ... slovenskih avtorjev; 16.20 ... na knjižni polici; ... Carobne ... smo za vas; 17.10 Christian ... (IV.) — Igra ...; 18.00 Iz zbornika spomenikov ...; Orkester Monia Liter; 18.45 ... turni globus; 20.00 Za ... domačih napevov; 20.30 ... Igra — Fred von Hoerschelmann ... Pot osmih minut; 21.34 ... intermezzo; 21.45 Pevec ... ne; 22.15 Jazzovski pianist ... Gorner; 22.30 Popevke ... 23.10 Igra ansambel Mojmir ... peta; 23.30 Lucijan Marija ... janc: Tretja simfonija.

RTV JUGOSLAVIJA

Od 20.50 dalje prenos ... tuje TV postaje.

TELEVIZIJA

17.00 Oddaja za otroke; ... Poročila; 18.45 Znanost in ...zija; 19.10 Ženski, viteštvo ... in ljubezen; 20.30 Poročila; ... Zlati predmeti — televizijska ...ma; 22.45 Poročila.

Dve smrtni nesreči

Pomorščak padel v skladišče Upokojenca povozil motociklist

Nepojasnjeni vzroki zastrupitve 25-letnega dekleta
Otrok se je hudo opekel - Tetanus zaradi žeblja

Na liberijskem parniku «North River» se je včeraj zjutraj pripetila resna nesreča, zaradi katere je življenje 30-letnega člana posadke Luciana Olivierija iz Imperie v resni nevarnosti.

Olivieri je skušal okoli 8. ure urediti žerjav nad odprtim skladiščem parnika, ki je zasidran pri hangarju 58 novega dela pristanišča. Kaže, da je moral pomorščak napeti vse sile, da je zadevo uredil, a pri tem je verjetno zdrsnil ali pa stopil v praznino. V tistem trenutku je spustil tudi kavelj žerjavove verige in mož je odletel v globino, kjer je po osmih metrih padca negibno obležal na dnu.

Medtem ko so mu ostali pomorščaki priskočili na pomoč, so poklicali na kraj osebje Rdečega križa, ki so resno ranjenega Olivierija odpeljali v bolnišnico. Tu so ga zaradi zloma zapestja leve roke, verjetnega zloma stegnenice in medenice ter verjetnega zloma lobanjskega dna sprejeli s pridržano prognozo na ortopedskem oddelku.

O polnoči je ponesrečen pomorščak podlegel poškodbam.

Proti večeru pa se je v ladijskem skladišču parnika «Irma» pripetila nezgoda tudi 51-letnemu Ettoreju Fabrisu iz Ul. Marchesetti, katerega so morali pridržati na I. kirurškem oddelku.

Fabris, ki se bo moral zdraviti 10 do 20 dni, je povedal, da ga je bala papirja stisnila ob steno ladje in ga poškodovala po levi strani medenice.

Komaj 25-letna Marija Grazia Turchetti iz Ul. Capitelli 3 leži od včeraj v bolnišnici v resnem stanju. Zdravniki si ob njenem sprejemu v bolnišnico niso znali pojasniti vzrokov, pa čeprav so bili mnenja, da gre za zastrupljenje. Po prvi pomoči so jo nemudoma premestili v IV. notranji oddelek, kjer so si pridržali prognozo.

Turchettijevo je spremila v bolnišnico Francesca Giuseppini por. Gaio iz Ul. del Pesce, ki je povedala, da je bila obveščena o resnem stanju dekleta. Menila je, da ji je bilo slabo in zato je nemudoma stopila k njej. Doma jo je našla nezavestno na tleh. Zato je sklenila poklicati na pomoč osebje Rdečega križa. Gaiova je izrazila mnenje, da se Turchettijeva ni hotela ubiti. Ni imela vzrokov zato. Vrhutega je bilo dekle mirnega značaja in dobra delavka, saj je delala pri njej. O zadevi so karabinjerji uvedli preiskavo.

V eni uri so sinoči sprejeli v tržaško bolnišnico kar 4 osebe s pridržano prognozo. Na dermatološki oddelek so ob 20.45 sprejeli 3-letnega Arnalda Ero iz Ulice S. Lorenzo in selva 25, ki ima hude opekline po rokah, hrbtu in nogah. Mati, ki ga je spremljala v bolnišnico, je povedala, da je Arnaldo neprevidno potegnil s štedilnika posodo z vročo kavo, ki mu je povzročila tako hude opekline.

Ob 21. 25 so sprejeli na kirurški oddelek 78-letno Antonio Ferlugo por. Pernarčič iz Ulice Bonomea 95. Ženska je nerodno padla v veži hiše, kjer stanuje, ter se je hudo pobila po glavi in dobila pretres možganov.

Ob 21.30 je sam prišel v bolnišnico 19-letni vajenec Gianpaolo Gleria iz Ulice Bosco 3, ki so ga sprejeli na I. zdravniški oddelek zaradi infekcije tetanusa. Povedal je, da je pred 4 dnevi delal pri gradnji nove hiše železničarjev na Furlanski cesti in da je stopil z desno nogo na žebelj.

Ob 21.45 pa so sprejeli na prvi kirurški oddelek 73-letnega upokojenca Carla Pietzuga iz lice Timeus 5, ki je imel prebito lobanjo. Malo prej ga je namreč povozil na Drevoredu d'Anunzio 18-letni Sergio Giacomini iz Ulice Rota 1, ki se je peljal proti Trgu Garibaldi. Pietzug je čez dobro uro podlegel poškodbam.

Zaključek štiridnevnega zasedanja «zdravniških dni»

Predavanja in razprave so se nanašale na zdravljenje srčnih bolezni

V nedeljo se je po štirih dneh predavanj in predvajanj znanstvenih filmov ter razstave zdravil in posebnega novega ameriškega aparata za ugotavljanje in zdravljenje srčnih bolezni končalo zasedanje «tržaških zdravniških dni». To zasedanje ni vzbudilo le pozornosti zdravnikov, marveč tudi širše javnosti, saj so zlasti v zadnjem času srčne bolezni vedno bolj širijo, kar je pripisati hitremu in hlastnemu tempu življenja in, kar se sicer čudno sliši, tudi izboljšanju življenjske ravni prebivalstva, ker mastna in izdatna hrana te bolezni pospešuje.

Vse 4 dni so v predavanjih in sporočilih posvečali mnogo pozornosti arteriosklerozi (zapnitvi, otrditvi žil) in infarktu miokarda (mrtvini srčne mišice), do katerega pride zaradi zamašitve koronarij (vençnih žil na srcu). Ker pa je infarkt pogost, je nastalo že pravo socialno vprašanje, saj zgubi mnogo ljudi zaradi njega delovno sposobnost ter postanejo zaradi tega pasivni za družbo.

Po sporočilih o raznih zdravstvenih ugotovitvah nekaterih zdravnikov v zvezi s srčnimi boleznimi je bilo tudi nedeljsko zaključno predavanje tržaškega specialista za bolezni srca prof. Tagliaferra posvečeno infarktu, in sicer na temo «Klinično-statistične ugotovitve o infarktu miokarda». Šlo je za natančno dokumentirano predavanje o kliničnih in socialnih plateh bolezni, katere mu je z veliko pozornostjo sledilo številno občinstvo. Prof. Tagliaferro je statistično obdelal nad 600 primerov obolenj, ki jih je proučeval v tržaški bolnišnici. V zadnjih desetih letih se je po besedah predavatelja število infarktov v Trstu mnogo povečalo, pri čemer je bilo največ primerov do tako imenovane «kritične dobe» za moške in se je naraščanje primerov za ženske ugotovilo večinoma šele po tej dobi. Med vzroki obolenj so tudi pretirano kajenje in prevelika občutljivost. Ker je postal infarkt skoraj družbena bolezen, je treba natančno proučiti njene neposredne in posredne vzroke. Zaradi tega je, kar se tiče arteriosklerozních obolenj, potrebna profilaksa že v mladih letih, kajti pri petdesetih letih je profilaksa že prekasna in pride v poštev že zdravljenje.

Prof. Tagliaferro je tudi ugotovil, da se je začela bolezen širiti tudi med delavstvom in da ni več lastna le raznim vodilnim krogom in profesionalcem. Posebno pažnjo je v predavanju posvetil tudi prehrani, ki mnogo vpliva na nastajanje bolezni. Pri profilaksi se mora zato upoštevati poleg starosti, poklica in dela, kajenja in drugih bolezni, ki vplivajo na srce, tudi prehrana.

Po predavanju prof. Tagliaferra so se udeleženci zasedanja razšli in večina zdravnikov iz drugih krajev in iz inozemstva je odpotovala iz Trsta že v nedeljo zvečer.

Ponesrečena Križana

V bolnišnico se je v jutranjih urah zatekla tudi 28-letna Neva Pertot por. Bogatec iz Križa, katero so sprejeli s prognozo okrevanja v 10 dneh na neurološkem oddelku.

Njen mož Vojko, ki jo je spremil v bolnišnico, je povedal ,da sta bila v nedeljo z ženo na izletu v Komnu. Ob povratku, ko sta bila namenjena na blok pri Sempolaju, je ostro pritisnil na zavore motornega kolesa, a zaradi peska na cesti, sta se oba zvrnila. On se je rešil brez poškodb, njegova žena pa se je udarila v glavo.

Ob vrnitvi domov je menil, da ne bo nič hudega, a ker se je včeraj zjutraj njeno stanje še poslabšalo, je sklenil spremiti jo z rešilnim avtom v bolnišnico.

«Praznik grozdja» v Boljuncu

Šolska obvestila

Ravnateljstvo Državne trgovske akademije s slovenskim učnim jezikom v Trstu sporoča, da se bodo vpisovanja za šolsko leto 1959-60 vršila po naslednjem razporedu: od 1. do 25. septembra vsak dan od 9. do 12. ure.

Potrebna obvestila se dajo v tajništvu zavoda, Piazzale V. Gioberti 4.

***

Tajništvo Državne nižje strokovne trgovske šole v Trstu (pri Sv. Ivanu) sprejema vpise v vse tri razrede vsak ponedeljek, sredo in petek od 10. do 12. ure.

Za vpis v I. (prvi) razred so potrebne še naslednje listine:
1. Rojstni list,
2. Izpričevalo o precepljenju,
3. Izpričevalo o zdravih očeh,
4. Zadnje šolsko izpričevalo.

Državna nižja strokovna trgovska šola pri Sv. Ivanu javlja, da so se začeli popravni izpiti 7. sept. 1959. Točen razpored je na oglasni deski zavoda.

Vpisi v vse tri razrede se vršijo vsak delavnik od 10. do 12. ure.

***

Ravnateljstvo Državne nižje industrijske strokovne šole v Trstu, Rojan - Ul. Montorsino št. 8 obvešča vse prizadete, da se vrši vpisovanje za vse tri razrede za novo šolsko leto 1959-1960, po sledečem razporedu:

od 1. do 25. septembra vsak dan od 9. do 12. ure

Opozarja, nadalje da so se začeli vsi popravni izpiti (razredni in nižji tečajni) 7. sept. ob 8.30 zjutraj, po razporedu in urniku objavljenih na oglasni deski šole.

Posebno opozarja, *da za vpis v I. (prvi) razred* so potrebne sledeče listine:

1. rojstni list izdan od anagrafskega urada; 2. izpričevalo o precepljenju in 3. zadnje šolsko izpričevalo.

Vsa ostala potrebna obvestila daje tajništvo šole

***

Na Državni višji realni gimnaziji s slovenskim učnim jezikom v Trstu, ki ima poleg razredov z znanstvenim učnim načrtom (realnim) tudi popolne razrede s klasičnim učnim načrtom se vrši **vpisovanje** za šolsko leto 1959-1960 **od 1. avgusta do vključno 10. septembra** vsak dan od 10. do 12. ure v tajništvu zavoda v Ulici Lazzaretto vecchio 9-II.

Navodila glede vpisovanja so razvidna na zavodovi oglasni deski.

V jesenskem roku šolskega l. 1958-59 so se začeli popravni izpiti 2. septembra s pismenim izpitom iz slovenščine. Pričetek izpitov bo vsak dan ob 8.30.

Ravnateljstvo dalje obvešča da se prično zrelostni izpiti v jesenskem roku šolskega leta 1958-1959 dne 15. septembra s pismenim izpitom iz italijanščine.

***

Ravnateljstvo Državnega industrijskega strokovnega tečaja v Dolini obvešča, da se vrši vpisovanje za vse tri razrede za novo šolsko leto 1959-1960 po sledečem razporedu:

od 1. do 25. septembra vsak dan od 9. do 12. ure.

Ostala potrebna obvestila daje tajništvo šole.

Ravnateljstvo nadalje obvešča vse učence, da so se začeli vsi popravni izpiti 7. septembra ob 8.30 zjutraj s pismeno nalogo iz slovenščine. Razpored izpitov je izobešen na šolski razglasni deski.

***

Na Slovenskem učiteljišču v Trstu so se začeli popravni in vstopni izpiti 2. septembra ob 8.30 uri.

Vpisovanje se je začelo in bo trajalo do 25. septembra. Potrebna navodila so na razpolago v tajništvu zavoda. Uradne ure vsak dan od 9. do 12. ure.

***

Ravnateljstvo slovenske nižje srednje šole v Trstu pri Sv. Jakobu obvešča učence in učenke, da so se začeli vsi popravni izpiti 7. septembra s pismeno nalogo iz slovenščine.

Obenem sporoča, da se je vpisovanje v vse razrede že pričelo. Vpišete se lahko dnevno od 9. do 12. ure. Učenci, ki imate popravne izpite, se vpišete takoj po opravljenem ustnem izpitu.

***

Ravnateljstvo državne industrijske strokovne šole na Opčinah obvešča starše, da se vrši vpisovanje za šolsko leto 1959-60 vsak dan od 9. do 12. ure do vključno 25. septembra.

Isto ravnateljstvo obvešča, da so se začeli popravni izpiti 7. septembra ob 8.30.

Razpored izpitov je objavljen na oglasni deski zavoda.

***

Dvoletni trgovsko-strokovni tečaj na Katinari obvešča, da se vrši vpisovanje za šolsko leto 1959-60 vsak ponedeljek in četrtek od 10. do 12. ure. Popravni izpiti so se začeli 7. t. m. po razporedu na oglasni deski.

***

Ravnateljstvo dvoletnega strokovno industrijskega tečaja v Nabrežini z oddeljenimi razredi v Sv. Križu obvešča starše in učence, da se vrši vpisovanje za novo šolsko leto 1959-60 vsak torek, sredo in petek od 10. do 12. ure in to do 25. septembra t. l. Vsa pojasnila o potrebnih dokumentih dobite na oglasni deski v I. nadstropju šole v Nabrežini, Trg sv. Roka.

Veter ga je prevrnil z motorja

Nekaj minut pred 13. uro se je zatekel na sprejemni oddelek splošne bolnišnice 22-letni Bruno Baricevich iz Ul. Mauroner, ki je lahko po razkuženju rane nad desnim očesom odšel domov. Fant, ki se bo moral sam zdraviti 8 do 10 dni, je povedal, da je okoli poldne vozil z motornim kolesom proti domu. Na ovinku Ul. Biasoletto in Mauroner pa ga je zajel močan sunek vetra, ki ga je spravil iz ravnotežja in ga vrgel ob tla.

Prosvetno društvo «Rado Pregarc»

vabi na kulturno prireditev, ki bo 20. septembra t. l. pri PISCANCIH

VCERAJSNJE CENE NA TRGU NA DEBELO

(V prvem stolpcu so najnižje cene, v drugem najvišje, v 3. prevladujoče)

pomaranče:			
«ovalne»	182	285	235
limone	71	145	112
smokve	59	120	71
jabolka:			
«I.»	106	154	118
«II.»	29	94	59
hruške	47	145	106
breskve I.	94	118	106
breskve II.	47	83	59
slive	41	83	59
grozdje	47	130	88
pesa	70	140	100
kumarice	71	88	83
čebula	35	47	36
novi fižol	59	94	83
stročji fižol	94	159	110
razna solata	110	250	220
melancane	36	76	59
krompir	23	37	25
paprika	47	83	59
paradižnik	18	70	47
zeleni radič	100	450	130
bučice	83	160	118

Večina blaga se prodaja po prevlad. ceni (3. stolpec)

Namesto cvetja na grob gospe Olge Vatovec vd. Panjek daruje tvrdka Matija Berger 5.000 lir za Sklad Sergeja Tončiča.

IZLETI

Prosvetno društvo «Andrej Cok» z Opčin priredi 13. septembra enodnevni izlet na Vršič po Soški dolini

Izleti SPDT v septembru: 12. in 13. t. m. v kočo na Bohinjskem sedlu, kot izhodišče na bližnje vrhove: Lajner, Možič, proti Crni prsti; 20. t. m. na Učko; 27. t. m. na Snežnik.

Prijave v Rimski ulici 15-II Izleti so za imetnike potnih listov.

OD VČERAJ DO DANES

ROJSTVA, SMRTI IN POROKE

Dne 6. in 7. septembra 1959 se je v Trstu rodilo 11 otrok, umrlo je 10 oseb, porok je bilo 10.

POROCILI SO SE: Inženir Donald Warner Combs in gospodinja Giovanna Cosina, pomorščak Elio Dudine in gospodinja Antonia Mottica, mesar Enrico Massaria in šivilja Maria Cerbone, elektromehanik Oreste Piet in prodajalka Bruna Ferluga, strugar Mario Debeljak in gospodinja Marija Stopar, geometer Sergio Gherdol in šivilja Ornella Radessich, uradnik Rodolfo Cresciani in učiteljica Mariagrazia Buda, cevar Bruno Ferluga in gospodinja Ernesta Furlanich, šofer Giuseppe Loze in prodajalka Anna Maria Seravallo, uradnik Ermenegildo Lenzari in prodajalka Rita Perini.

UMRLI SO: 75-letni Francesco Santin, 70-letni Basilio Allaix, 88-letna Domenica Bertogni vd. Brandolin, 75-letna Maria Zenobia por. Barnaba, 48-letni Felice Crevatin, 85-letni Ivan Lokar, 67-letni Alberto Paulin, 57-letna Josipina Dodič por. Gruden, 69-letna Marija Kramer vd. Koren, 79-letni Josip Novak.

DAROVI IN PRISPEVKI

Ob obletnici smrti Andreja Pregarca daruje družina 1000 lir za Dijaško Matico.

NOCNA SLUZBA LEKARN v septembru

Biasoletto, Ul. Roma 16; Manzoni, Ul. Settefontane 2; Marchio, Ul. Ginnastica 44; Rovis, Trg Goldoni 8; dr. Rossetti, Ul. Combi 19.

Valute

	Milan	Rim
Zlati funt	5900.—	6050.—
Marengo	4350.—	4450.—
Dolar	617.—	621.—
Frank franc.	123.—	126.—
Frank švic.	143.—	144.—
Sterling	1725.—	1750.—
Dinar	82.—	84.—
Šiling	23.75	24.25
Zlato	702.—	704.—
Zah n marka	147 50	148.50

MALI OGLASI

MOTOGUZZI: «La Lodola» sport Granturismo», «Lodola» 192 cc. Galletti 192 cc. ... na bencinski pogon od ... silnosti, «Ercole» tovorni ... cikel 5 stotov. Obiščite ... Cremascoli, Trst, Ul. F. Sever...

SIRI STRA (VENEZIA)

Stroji in razne potrebščine za tovarne obutve

ZAGREBŠKI VELESEJEM
Kitajski paviljon - stand štev. ...

ČLANEK NIKITE HRUŠČEVA V AMERIŠKI REVIJI

Tretjega ni: ali koeksistenca ali pa nova vojna katastrofa

Ameriški časopis «Foreign [Aff]airs» je pred dnevi objavil članek sovjetskega ministrskega predsednika Nikite Hruščeva o miroljubni koeksistenci. Poleg tega vprašanja se je Hruščev dotaknil v svojem članku tudi vprašanja o razorožitvi, o združitvi Nemčije, o Zapadnem Berlinu in sklenitvi mirovne pogodbe z Nemčijo. Končno je Hruščev del svojega članka posvetil tudi svojemu bližnjemu obisku v ZDA.

«V naši dobi — piše Hruščev — sta možna ali miroljubna koeksistenca ali najbolj uničevalna vojna v zgodovini. Tretje izbire ni. Spričo tega vprašanje miroljubne koeksistence med državami z [illegible] družbenim redom [illegible] vsakega človeka, pa [illegible] živi kjer koli. «Vi morete [illegible] radi svojega soseda, [illegible] pa ga ne imeti radi — [zaklj]učuje Hruščev —; toda vi [illegible] drug poleg drugega, in [illegible] morete storiti, če nihče [illegible] najmanjše želje, da bi [zap]ustil stari dom in se preselil v neko drugo mesto?» [illegible] velja — poudarja Hruščev — še v večji meri za [odn]ose med državami; toda sama koncepcija miroljubne koeksistence plaši določene [ljud]i, ki nimajo navade, da [bi] imeli zaupanje v svoje [illegible] in ki vidijo v vsakem [illegible] dvojno dno.

Kakor navaja Hruščev v [svo]jem članku, na Zapadu se [če]sto govori, da miroljubna [koeks]istenca ni nič drugega [kot] taktika socialističnih dr[žav]. Ko pobija take trditve, [Hrušč]ev poudarja, da želja po [miru] in miroljubni koeksistenci ni vezana na nikakršne [illegible] in taktične prijeme, [temveč] izhaja iz same narave socialistične družbe, v kateri ni [illegible] ali družbenih skupin, ki naj bi bile zainteresirane nad tem, da se okoristijo z vojno ali da osvajajo zemlja drugih narodov.

«Nasprotju s tem, kar [trd]ijo določeni propagandisti — nadaljuje Hruščev — so sovražno razpoloženi [do] ZSSR, koeksistenca med državami z različnim družbenim sistemom ne pomeni, da [se] bodo one obdale z visokim [zidom] in si vzajemno obljubljale, da ne bodo metale kamenja čezenj. «Miroljubna koeksistenca ne pomeni le [živeti] drug poleg drugega, [brez] vojne, ampak ona se [lahko] in mora razvijati v mirno tekmovanje, da bi [na] najboljši način zadovoljili [pot]rebe človeka». Hruščev [pravi] nadalje, da bo v tekmovanju med obema sistemoma, kapitalističnim in socialističnim sistemom, odnesel [zmago] socialistični sistem, da to ne pomeni, da se bo [zmaga] dosegla z vmešavanjem [v] notranje stvari kapitalističnih dežel.

Hruščev pravi nadalje v [svo]jem članku, da je vprašanje miroljubne koeksistence [med] državami z različnim [druž]benim sistemom postalo [še bolj] pereče spričo dejstva, da je od druge svetovne [vojne] dalje razvoj odnosov med državami stopil v novo [dobo] in da se sedaj približuje [do]bje, ko obstaja stvarna [m]ožnost, da se enkrat za [vselej] vojna izključi iz družbenega življenja. Hruščev poudarja, da nova razporeditev mednarodnih sil po drugi svetovni vojni nudi oporo za [trditev], da nova svetovna vojna ni več usodna nujnost, da jo je moč preprečiti.

VPRAŠANJE RAZOROŽITVE

Hruščev nato spominja na predloge za razorožitev, ki jih je Sovjetska zveza večkrat postavila in prišla nasproti na [pol] poti stališču zapadnih velesil. «Toda — on nadaljuje — da bi rešili vprašanje razorožitve je potrebno, da se zapadni partnerji zedinijo in da nam tudi oni pridejo naproti na pol poti». Ko [je] podčrtal, da je v [teh] okoliščinah zelo težko [illegible] rešiti zapleteno vprašanje razorožitve, Hruščev piše, da je Sovjetska zveza predlagala, da se obrne pozornost na tista vprašanja, ki jih je najlaže rešiti. «Povsem [jasno] je — pravi — da eno teh vprašanj predstavlja [tudi] vprašanje ukinitev eksperimentov z atomskim in vodikovim orožjem». Hruščev [do]daja, da napredek, ki so [ga] dosegli v tem vprašanju, opravičuje upanje da bodo v [Ženevi] dosegli sporazum o [illegible] ukinitvi eksperimentov z jedrskim orožjem. To bo pomemben korak na poti za [rešitev] vprašanja razorožitve [in] prepovedi jedrskega orožja [illegible].

Hruščev spominja v svojem članku tudi druge predloge vlade Sovjetske zveze, za katere pravi, da bi njihovo uresničenje pripomoglo k popuščanju mednarodne napetosti.

Kljub temu pa — nadaljuje sovjetski ministrski predsednik — posamezni zapadni nasprotniki sovjetskih predlogov pravijo, da bi od Sovjetske zveze, če je dejansko za miroljubno koeksistenco, morali zahtevati, da se obveže, da bo spoštovala obstoječi *«status quo»*; drugi pa zatrjujejo, da bi — v primeru da bi zapadne velesile pristale na sklenitev mirovne pogodbe z obema nemškima državama — to pomenilo njihovo umaknitev, in da bi Sovjetska zveza morala dati za to neko nadomestilo.

ZAPADNI BERLIN IN ZDRUŽITEV NEMČIJE

«Ni nikakršne podlage za te trditve» — smatra Hruščev. Naloga, ki je pred nami, je v tem, da odstranimo ostanke druge svetovne vojne in da sklenemo mirovno pogodbo. Tu ne prihaja v poštev nobena možnost, da nekdo pridobi, nekdo pa izgubi, da se nekdo okoristi, nekdo pa popusti».

Zdi se — nadaljuje sovjetski ministrski predsednik — da noben trezen državnik na Zapadu ni več pripravljen postavljati nerealistične zahteve o združitvi Nemčije pred sklenitvijo mirovne pogodbe. Po mnenju Hruščeva bo Nemčija združena prej ali slej. Spričo tega, preden nastopi ta trenutek, ne smemo delati nikakršnih poskusov vmešavanja od zunaj v ta notranji proces. Želja, da se ohrani mir in prepreči nova vojna, bi morala prevladati nad vsemi drugimi razlogi državnikov, ne glede na njihov način mišljenja.

Hruščev se je nato zadržal na vprašanju zapadnega Berlina in dejal, da ni točno, da Sovjetska zveza namerava osvojiti zapadni Berlin in dodal, da je potrebno premagati težkoče, ki so nastale v hladni vojni, da bi mogli najti pot za sporazum o zapadnem Berlinu in za rešitev širšega vprašanja o sklenitvi mirovne pogodbe z obema nemškima državama. To je način, da se zmanjša mednarodna napetost in razvije miroljubna koeksistenca.

Hruščev se je nato dotaknil konference ministrov zunanjih zadev v Ženevi. Ministrom sicer ni uspelo doseči sporazuma, pravi on, toda dodaja, da so opravili velik del koristnega dela. Stališče obeh strani so se pozitivno zbližala in očitna je postala možnost sporazuma o nekaterih vprašanjih.

SOVJETSKO - AMERIŠKI ODNOSI

Na koncu je Hruščev poudaril, da med ZSSR in ZDA obstajajo precejšnje razlike v gledanju na določeno število vprašanj; toda po njegovem prepričanju to niso bistvene razlike, glede katerih sporazum ne bi bil mogoč. «V kolikor ni bil dosežen sporazum o nekaterih važnih vprašanjih, je to, kakor mislimo mi, zaradi popuščanja zapadnih velesil kancelarju Adenauerju, ki vodi politiko nemških revanšistov. Mnogo bolje bi bilo, če bi zavezniki Zapadne Nemčije v atlantskem paktu prepričali, v korist miru, kanclerja Adenauerja, da to more končno privesti do nepopravljive nesreče za Zapadno Nemčijo».

Kar zadeva njegov bližnji obisk v ZDA, sovjetski ministrski predsednik piše: «Menim, da bo moj obisk v ZDA in kasnejši obisk predsednika Eisenhowerja v Sovjetski zvezi, nudil priliko za koristno izmenjavo mnenj in za iskanje skupnega jezika in skupnega razumevanja vprašanj ki bi jih morali rešiti».

«Če se moramo držati v praksi načela miroljubne koeksistence med državami — zaključuje Hruščev — je povsem jasno, da nikakršne ideološke razlike ne bi smele biti ovira za razvoj in razširitev vzajemnih koristnih gospodarskih stikov in za izmenjavo vsega tistega, kar ustvarja človeški genij na področju miroljubnih vej materialne proizvodnje. Mi ne skrivamo želje, da vzpostavimo normalne trgovinske in poslovne stike tudi z ZDA, brez kakršnih koli omejitev in brez kakršne koli diskriminacije».

Tako se igralec Denholm Elliot spušča po jekleni žici v višini 120 m v filmu «Scent of mistery», ki je hkrati tudi prvi dišeči film

London - Tower Bridge

(Foto: Magajna)

MANJ ZNAN «ČINITELJ» AMERIŠKE POLITIKE

Milton Eisenhower «drugi mož Amerike»

Glede sestanka med Hruščevom in Eisenhowerjem je bila njegova vloga vsekakor pozitivna - Baje nima osebnih političnih ambicij

Srečanje med Hruščevom in Eisenhowerjem je tako rekoč pred nami. K njemu je pripomoglo veliko objektivnih in tudi subjektivnih činiteljev. Med slednje se prištevajo obisk Nixona v Moskvi, obisk senatorja Humphreya in obisk guvernerja Harrimana z zahodne strani, ter obisk Mikojana in Kozlova v Ameriki z vzhodne strani. Med temi osebnimi stiki pa se uradno ni toliko poudarjalo ime človeka, ki je verjetno o tem srečanju na najvišji ravni odločal. V številni družbi ameriških javnih delavcev, ki je spremljala podpredsednika Nixona, ki se pa po navadi ni omenjal med prvimi, ki pa je bil vendarle tako važen, da je Hruščev storil vse, da bi ta človek dobil najboljši vtis. Gre namreč za Eisenhowerjevega najmlajšega brata Miltona.

Nedavno je veliki ameriški dnevnik «New York Times» objavil članek z naslovom «Brat Milton». V tem članku beremo, da igra Milton «posebno vlogo v sedanji vladi», da «vodi občutljivo in delikatno dejavnost».

«Zaradi zapletenih okolnosti, ki vladajo v tem krogu, je Milton postal najbolj koristen član uradnega in neuradnega posvetovalnega kroga predsednika Eisenhowerja».

Vsak predsednik ZDA je, po pisanju «New York Timesa», osamljen človek. Eisenhower še posebej. Bil je vojak in daleč od političnega življenja vse do tedaj, dokler ga niso postavili za kandidata za predsedniško mesto. Ko je prispel v Belo hišo, je bilo vse okoli njega novo in tuje. Zato mu je bil potreben «dobronameren in nezainteresiran prijatelj». Našel ga je v svojem bratu. «New York Times» meni, da bi se tudi kak drug predsednik mogel opreti na svojega brata in ta bi mogel imeti važno vlogo, vendar bi nikjer ne bilo kot v tem primeru, kajti «Milton je dejansko edinstvena moč v ameriškem življenju».

Zakaj?

Morda zaradi tega, ker se je Milton posvetil političnemu delu mnogo pred svojim bratom in ima zato več izkušenj. Po dokončanih šolah je takoj stopil v diplomatsko službo kot konzul v Edinburgu, Zatem je prišel v Washington kot svetnik ministrstva za poljedelstvo v dobi ministra Jardinea. Nekaj časa je bil direktor za informacije na istem ministrstvu, pozneje pa pomočnik direktorja urada za vojne informacije. V zvezi s tem zatrjujejo, da se je v tej dobi več naučil o sovjetski politiki kot njegov brat, ki je v tem času vodil le armade. Kot tak je Milton postal — takoj po vojni — vplivna oseba v UNESCO. Imel je važno mesto v državi Consas, nato v Pennsylvanii, nato pa je postal predavatelj na vseučilišču «John Hopkins». Vse to se je dogajalo, preden je Eisenhower prispel v Belo hišo.

Danes je Milton Eisenhower član predsednikovega posvetovalnega odbora za vladno reorganizacijo in ima svojo pisarno v Executive Office Buildingu v Washingtonu. Seveda je to le formalna plat njegovega položaja. Dejansko je on že dolgo časa «druga osebnost ZDA».

Najbolj zanimivo pri tem pa je dejstvo, da ni doslej dal povoda, da bi ta njegov položaj povzročil kake večje spletke, da ni dal povoda za kako kampanjo, celo ne pri onih, ki skušajo izkoristiti vsak element, da bi se pognali proti predsedniku Eisenhowerju. Vedeti namreč moramo, da so v ZDA pri vsem njihovem protekcionizmu, izredno občutljivi za protekcionizem Bele hiše. Primer bivšega Eisenhowerjevega osebnega svetnika je glede tega dovolj značilen. Kako občutljivi so glede tega Američani, nam bo prikazal edini «neprijeten primer» Miltona Eisenhowerja. V ameriškem senatu se je pred časom postavilo «vprašanje», ker si je Milton trikrat «izposodil» državno letalo za neke posle, ki niso bili povsem službenega značaja. Skratka, Miltonu nimajo glede tega nič očitati.

Z druge strani so vsi soglasni v tem, da se Milton ne da podkupiti in da odločno odklanja vsak pritisk, vsako sugestijo, ki bi prišla z določenim interesom in ki bi imela namen «zainteresirano vplivati» na njegovega brata. In Miltonu to zares ni lahko, kajti veliko ima prijateljev in znancev, ki bi svoje prijateljstvo ali poznanstvo s predsednikovim bratom radi izkoristili. Toda znan je njegov «ne», zaradi katerega je izgubil veliko prijateljev, z druge strani pa mu je ta «ne» prinesel veliko sicer anonimnih, vendar nič manj vrednih prijateljev.

Tretja dobra lastnost, ki se mu pripisuje, je to, da nima političnih ambicij. To se pravi, da ne mara postati politična osebnost, niti senator ne, pa čeprav bi to mogel postati kadar bi hotel. Splošno zatrjujejo, da Milton ne bo nikoli senator.

Dobri poznavalci predsednikovega mlajšega brata Miltona tudi pravijo, da je Milton izredno občutljiv, in da se močno razlikuje od svojega brata. Kot tak je kot nalašč za osebnega svetnika predsednika Eisenhowerja, ki je sicer odločen, hkrati pa nezaupljiv predvsem proti «hudo občutljivim intelektualcem». S kakim drugim «hudo občutljivim razumnikom» bi se Eisenhower ne mogel skladati, do svojega brata pa čuti izredno iskrenost in pristnost, hkrati pa ne čuti do njega nobenega kompleksa.

V dobi, ko je v Washingtonu «gospodaril» Dulles, ki je hotel na Eisenhowerja vplivati pri vsaki akciji, je Milton igral vlogo nekakšnega zavirača, koregiral je vsako Dullesovo ekspanzivnost in njegova vloga je bila tedaj zares težka. S sedanjim zunanjim ministrom Herterjem je Miltonu veliko laže, ker obstaja med njima določena bližkost v pogledih in tudi miselnosti.

Milton pa vpliva posredno tudi na Nixona ali vsaj kontrolira njegovo vlogo in prav to je bila njegova naloga med obiskom v Sovjetski zvezi. Kaže, da je Milton to vlogo odlično izpeljal. Od njegove ocene je bilo tudi odvisno, ali bo njegov starejši brat, predsednik Eisenhower, povabil Hruščeva v ZDA.

V začetku smo omenili, da je Hruščev urejal tako, da bi ne toliko Nixon, pač pa Milton dobil tak vtis in take informacije, ki bi vplivale na to odločitev. Kaže, da je bil Milton zares tako subtilno občutljiv, da je svojemu bratu mogel svetovati pristanek na srečanje med njim in Hruščevom.

—e —č.

ZGODBA 17-LETNEGA ŠVEDSKEGA DEKLETA, KI NI OSAMLJENA...

Mi se otepamo s «teddy - boys» na Švedskem pa z «raggarbrundi»

Primeri deklet, ki jim pravijo «raggarbrund», so tako pogosti, da je to postal že pojem - Po naše bi jim mogli reči potepuhi, pa je veliko več

V tem ko se v ZDA, Franciji, pri nas in še ponekod, posebno v zadnjem času, ukvarjamo z enim najbolj mučnih problemov, s problemom mladine, med katero kriminal strahotno narašča, se tudi skandinavske dežele ne morejo pohvaliti s svojo mladino. Pred leti se je veliko pisalo o mladini evropskega Severa, ki izkorišča tradicionalno soboto za «množično pijančevanje», se sedaj predvsem na Švedskem pojavlja nov mladinski problem. Na severu Evrope sicer ne beležijo izrazitih kriminalnih dejanj, pretepov in umorov, kot jih beležijo v ZDA in tudi ponekod v Evropi, toda tudi tam del mladine ne obeta veliko.

Življenjska raven na Švedskem je zelo visoka, najvišja v Evropi. K temu je pripomogel poseben položaj dežele, bogastvo dežele, mir, ki ga dežela uživa, morda pa tudi dejstvo, da so že skoraj četrt stoletja na oblasti politične sile, ki so pripomogle k zavidljivemu izboljšanju življenjskih razmer. Visoka življenjska raven se odraža tudi na življenju mlade generacije, ki si mora privoščiti marsikaj, česar si ne more privoščiti mladina drugje. K drugačnim odnosom med mlado in staro generacijo pa je pripomoglo tudi dejstvo, da so na Švedskem v veljavi vse drugačna nravstvena načela kot pri nas. Posledica vsega tega se v svoji dokaj neprijetni obliki odraža v pojavu, ki ga bomo najlaže prikazali z zgodbo dekleta, ki jo je objavil švedski dnevnik «Frihten». Zgodba 17-letnega švedskega dekleta je sledeča:

«Začelo se je, ko mi je bilo 11 let. Najprej so vrstniki ali tudi nekoliko starejši mladeniči plačali zame v baru steklenico coca-cole. Ko so dečki nekoliko odrasli in dobili dovoljenje, da smejo voziti motorno kolo, so meni in mojim sovrstnicam ponudili, da smemo sesti na njihova motorna kolesa. Kako bi mogle to odkloniti. V začetku smo sicer pazile, da smo se vrnile domov še ob pravem času. Nato pa smo začele prihajati tudi bolj pozno. Ko nas je deček na motornem kolesu pripeljal pred vežna vrata, je dobil za lahko noč poljub. Čemu ne, če je prijeten in če ima motorno kolo «Triumph 500» — pravi 17-letno dekle.

«Ko sem dokončala šolo, sem našla zaposlitev v tovarni. Lepo je služiti lasten denar. Ni pa zanimivo delati vedno eno in isto delo. Posebno ni to prijetno, ko človeka vleče ven, ko si želi vstran od monotonega dela. In v tem se najdejo zanimivi in simpatični prijatelji, in tedaj so se mi, kot bi mogli reči, obzorja razširila. Vozili smo se stalno ven, le da mi ti mladeniči niso bili več kdo ve kako zanimivi. Postajali so mi dolgočasni».

«Mati je skušala z menoj spregovoriti o problemu ljubezni, o «cvetju in čebelah», o tem, kako nevarno je ostati ponoči zunaj, o tem, kako mora dekle paziti, saj veste na kaj... Ona je hotela, da bi zvečer ostajala doma in da bi se s čim ukvarjala, da bi si našla svojega konjička. Toda to je težko, ko si človek želi zabave. Kdo naj si v takem razpoloženju išče svoj hobby, svojega konjička. Zares ne razumem, da bi moral prav vsakdo imeti svoj hobby. Se vam ne zdi? Ko človek služi svoj denar, ko del svojega zaslužka daje v družino, ko mu od zaslužka ostane še vedno nekaj za obleko, za zabavo... Razen tega sem si želela nekoliko več zraka, več svobode in to brez očeta, brez matere. In kdo bi v takem razpoloženju ne sprejel vabila mladeniča, ki ima motorno vozilo».

«Lepo, čudovito je, ko se človek «odtrga» od «starih» in z brzino 130 km na uro beži vstran od njih, od vsega, tudi od sebe».

«Ko se mi je to zgodilo prvič, sem bila stara 15 let. Šla sem z nekim mladeničem. Sedla sva bila v bar. Tu se nama je pridružil njegov prijatelj. Imel je fantastično, novo motorno kolo In ko človek sede na tako motorno kolo, se čuti vzvišenega. Mladenič je bil prijeten in zato sem se mu pridružila...».

«Tako sva hodila skupaj okoli pol leta. Nato se je vse skupaj zrušilo. Prekinila sva, hkrati sem izgubila službo in ostala doma. Iskala sem novo zaposlitev, toda sedaj je težko najti delo, ker je veliko moške mladine, ki je brez dela. In sedaj iščem mladeniča, ki bo imel avtomobil, kajti dovolj mi je že — motorja. Posebno sedaj na zimo».

«In to je tvoj konjiček, tvoj hobby. Odkriješ nekje mladeniča, ki je prijeten ki ima dobro vozilo. Malo se voziš, nato posediš v baru, klepečeš do pozno v noč in nato... domov. To je vse».

«Ne smete si misliti, da ti mladeniči niso simpatični in prijetni. Prav nič jim ne manjka. Alkohol sploh ni problem. Če nekdo od njih preveč dvigne komolec, ga za volanom zamenja nekdo drugi. Pogosto se zgodi, da nas ustavi policija, toda nič za to. Mladeniči pazijo na svoje avtomobile. To so sicer stara, rabljena vozila, ki jih kupijo za kakih sto kron in jih nato sami uredijo in za njih skrbe, dokler se zmorejo z njimi voziti. Seveda jim ne gre v račun, da bi jim policija odvzela vozila. Toda tudi tega se človek naveliča, kajti s temi mladeniči ne morete nikoli govoriti o drugem, kot o mehaniki, o avtomobilih. Morda bi bilo vse boljše, če bi ne bili starši vedno doma, če bi mogli te mladeniče povabiti na dom».

In intervju, ki ga je novinar «Frihetena» s 17-letnim dekletom objavil v svojem dnevniku, se konča z najbolj značilno izjavo:

«Ali ne bi vi, kot pravi novinar, mogli napisati članek o tem, da naj ne grade vedno le stanovanja od štirih sten, sredi katerih stoji postelja, ampak naj grade stanovanja, v katerih more tudi mlad človek živeti, ne da bi ga drugi vznemirjali — če povabi k sebi človeka, ki si ga zaželi».

Tako se končuje zgodba 17-letne deklice, ki pa ni edina, kajti na Švedskem je veliko, zelo veliko takih tako da so postale že pojem. Pravijo jim «raggarbrud», kar pomeni po naše potepuh. «Raggarbrud» sicer ne spada še v vrsto «teddy-boys» vendar ne predstavljajo tovrstna švedska dekleta prav nič manjši problem, pa čeprav so na Švedskem glede nravstvenih načel mnogo bolj velikodušni kot pri nas.

Bi bil k temu potreben komentar? Članek v dnevniku «Friheten» je bil brez komentarja. Komentiral se je sam.

Današnja mladina ne ve več, kaj bi počela (iz dolgočasja ali objestnosti?), da bi opozorila nase: slika nam kaže enega takih čudakov

Filmska umetnica Kay Kendall umrla

V nedeljo, 6. t.m., je v neki londonski kliniki umrla znana filmska umetnica Kay Kendall. Umrla je od levkemije ali krvnega raka. Ves čas agonije je stal ob njeni postelji njen mož Rex Harrison, ker bolnica ni dovolila, da bi ji kdo drug stregel. Vest o smrti filmske umetnice sicer ni prišla nepričakovano, vendar je prizadela vse one, ki so jo pobliže poznali in one, ki so jo poznali iz filma. Kako tudi ne, saj je bila umetnica stara komaj 32 let. Kljub temu je imela za seboj že 20 let umetniške dejavnosti. Izhaja namreč iz družine, ki živi za umetnost in od umetnosti že tri generacije.

Že pred dvema letoma je zdravnik ugotovil, da je Kay Kendall hudo bolna. Vendar se je z njenim možem Rexom Harrisonom dogovoril, da ji resnice ne bodo povedali. Kdor je z njo prišel v posloven ali prijateljski stik, je opažal, da z njo nekaj ni v redu, vendar so jo vsi tolažili, da boleha zaradi neke zapletene oblike bronhitisa. Zdravniki so ji medtem pomagali s pogostimi transfuzijami krvi in tako je Kay Kendall še nadalje ostala pri filmu in šele pred kratkim so morali prekiniti delo pri filmu «Še enkrat, z občutjem», ki ga je skupno z Yulom Brynnerjem igrala v nekem pariškem filmskem ateljeju. Od tod je prišla na «kratek odmor» v Portofino, kamor je rada zahajala. Njen mož pa je vedel, da bo ta «kratek odmor» zadnji, zato jo je v zadnjem trenutku pripravil do tega, da so jo ponovno odpeljali v londonsko bolnišnico «London Clinic», kjer se je že zdravila. Pot je bila naporna in je že hudo bolno bolnico močno utrudila. Tisti, ki jo je videl ob vhodu v bolnišnico, je opazil na njej skrajno izčrpanost in čudno bledico. Dejansko ni bolnica dolgo zdržala.

Njena umetniška dejavnost je bila vsestranska. Začela je kot baletka, nato je prišla do izraza v manjših vlogah pri raznih revijah, šele nato se je vrinila v film, kjer se je uveljavila. V filmu je dala nekaj odličnih vlog, kot na pr. v filmu «Genevieve», v filmu «Vztrajni mož» ter v filmu «Les girls». Ob njeni smrti pravijo, da se je njena kariera končala « na vrhuncu njenih stvaritev».

Zagrebška Opera ponovno v Pariz

Tudi v prihodnji sezoni predstav pariškega «Gledališča narodov» bo nastopila zagrebška Opera. Uprava «Gledališča narodov» je zagrebško Opero že povabila na prihodnjo sezono in ji predložila program. Zagrebška Opera bo na pariških odrih dala «Poroko v samostanu» Prokofjeva, «Pikovo damo» Čajkovskega in neko domače operno delo, ki pa ni bilo še določeno. Hkrati s to vestjo moremo objaviti tudi vest, da je balet zagrebškega «Hrvatskega narodnega kazališta» dobil vabilo, da v letošnji gledališki sezoni gostuje s sedmimi predstavami v Italiji. Po doslej prejetih informacijah bo balet nastopil v Rimu, v Neaplju in v Palermu.

K tej vesti bomo dodali, da bo že v samem začetku letošnje gledališke sezone gostovala v Zagrebu prvakinja newyorške Metropolitan opere Jean Madeira, ki bo 14. t.m. nastopila v vlogi Carmen, 16. t.m pa kot Azucene v operi «Trubadur». Kritika to pevko ocenjuje kot eno najboljših Carmen sedanje dobe, zato je razumljivo, da jo Zagrebčani z navdušenjem pričakujejo.

— Ustavi se, Mica, sicer ne morem ujeti na sliko obeh...

HOROSKOP ZA DANES

OVEN (od 21. 3. do 20. 4.) — Polastili se vas bodo neutemeljeni dvomi glede iskrenosti neke osebe.

BIK (od 21. 4. do 20. 5.) — Odložite čim dalje neko potovanje, ker vam utegne prinesti velike neprijetnosti.

DVOJČKA (od 21. 5. do 22. 6.) — Pri tem kar vam bodo zaupali, bodo pretiravali, da bi dosegli vaše usmiljenje.

RAK (od 23. 6. do 22. 7.) — S svojo premajhno pozornostjo boste hudo prizadeli osebo, ki vas ljubi.

LEV (od 23. 7. do 22. 8.) — To, kar smatrate za globoko čustvo, je le radovednost.

DEVICA (od 23. 8. do 22. 9.) — Kažite vedno vesel obraz, in vse vam bo šlo po sreči.

TEHTNICA (od 23. 9. do 23. 10.) — Okoliščine vam bodo odkrile površnost neke sicer briljantne osebe.

SKORPIJON (od 24. 10. do 22. 11.) — Varujte se izdatkov, ki niso nujni, ker se približujejo težave.

STRELEC (od 23. 11. do 20. 12.) — Prijateljstvo z osebo, ki jo občudujete, vam bo prineslo zadoščenje.

KOZOROG (od 21. 12. do 20. 1.) — Ne vztrajajte trmasto pri rešitvi nekega težavnega problema, ki se bo s časom rešil sam.

VODNAR (od 21. 1. do 19. 2.) — Neki prepir se utegne zaostriti; popustite, kljub temu da imate prav.

RIBI (od 20. 2. do 20. 3.) — Pri osebi, ki vam je draga, boste naleteli na začasno hladnost.

Goriško-beneški dnevnik

Na predlog sindikalnih organizacij, političnih strank in županov

Napovedana splošna stavka pred odhodom delegacije v Rim

Dan stavke še ni določen - Izvzete bodo samo delovne kategorije, ki opravljajo delo v splošno korist prebivalstva - Izjava političnih strank

V nedeljo se je na sedežu Delavske zbornice sestal izvršni odbor sindikalnih organizacij in zvez goriške pokrajine, da bi podrobno analiziral položaj, ki je nastal na gospodarskem sektorju pokrajine, po zmanjšani proizvodnji v CRDA in v SAFOG. Udeleženci sestanka so proučili sklepe notranjih komisij CRDA ter političnih strank goriške pokrajine (ki so zasedale več dni in o čemer poročamo v zadnjem odstavku tega članka) in so na predlog izvršnega odbora FIOM soglasno sklenili (seveda v dogovoru z vsemi sindikalnimi organizacijami) napovedati *splošno stavko* za celotno goriško pokrajino, da bi z njo prisilili vladne organe in pa vodstvo IRI na upoštevanje in uresničitev sledečih zahtev:

1. Nadaljevanje proizvodnega procesa v oddelku OMFA v Tržiču s takojšnjo dodelitvijo potrebnih naročil, ki bi zadostile proizvodnim kapacitetam tega oddelka, ki izdeluje železniške vagone in drugo opremo za železnice;
2. dodelitev CRDA (v Tržiču in v Trstu) naročil za dve prekooceanski ladji po 35 tisoč stotov težine na račun družbe FINMARE;
3. v okviru reorganizacije oddelkov CRDA in SAFOG v Gorici zajamčiti zaposlitev vseh sedanjih uslužbencev in zagotoviti podjetjem IRI v naši pokrajini naročila, ki bi omogočila takojšnjo zaposlitev vsem začasno odpuščenim delavcem (ki jih je nad 1000), obenem pa omogočiti mladim delavcem, da se čimprej zaposlijo.

Izvršni odbor sindikalnih organizacij in zvez je mnenja, da bo stavka, ki bo izvedena v merilu pokrajine, pomenila direktno podporo delegaciji, ki bo odpotovala v Rim, da predsedniku ministrskega sveta Segniju prikaže težaven gospodarski položaj v pokrajini. V tem smislu so udeleženci sestanka izrekli željo, da se dosedanjim trem članom delegacije pridružijo tudi predstavniki sindikalnih organizacij goriške pokrajine, ki igrajo nemajhno vlogo v akciji za preprečenje nadaljnjega gospodarskega razkroja v pokrajini.

Dneva stavke niso še določili, vendarle bodo vse kategorije delavcev in uradnikov stavkale pred odhodom delegacije v Rim. Stavke se ne bodo udeležili samo tisti uslužbenci, ki so zaposleni v podjetjih, ki so izredne važnosti za življenje mesta in dežele.

Poleg sindikalnih organizacij, ki te dni neumorno delujejo zato, da bi bil delavcem naše pokrajine zajamčen vsakdanji kruh, pa so se, kot smo že poročali v preteklem tednu, večkrat sestali tudi predstavniki vseh političnih strank naše pokrajine, z izjemo seveda demokristjanske stranke, na kateri leži velik del odgovornosti za gospodarsko krizo, v kateri se sedaj zvija goriška pokrajina, odnosno njeni največji industrijski objekti.

Na zadnjem sestanku, ki je bil v soboto pozno zvečer, so predstavniki KPI, PSI, PSDI, PDI, MIS, PLI in PRI sprejeli resolucijo, katero so naslovili na delegacijo, ki bo odšla v Rim (in v kateri so dr. Culot, župan Tržiča Cuzzi in Bigot). V njej vse zgoraj omenjene stranke zahtevajo, da člani delegacije skličejo v teku tedna sestanek vseh predstavnikov političnih strank, na katerem bodo določili datum splošne stavke v pokrajini, ker bo tako in edino tem potom lahko jasno izraženo ogorčenje vseh prebivalcev goriške pokrajine nad zadnjimi dogodki, ki razumljivo zaskrbljujejo vse tiste, ki jim je pri srcu obstoj in napredek goriške pokrajine.

Podatki obmejne policije za Goriško

V avgustu zabeleženo najvišje število prehodov

Redne propustnice je izkoristilo 29.954 italijanskih in 72.262 jugoslovanskih državljanov - Povečano tudi število tujcev v odnosu na lanski avgust

Na osnovi podatkov, ki jih je objavila obmejna policija, je bil promet v avgustu letos dokaj večji od onega v juliju, pa tudi od prometa v avgustu l. 1958. Ni se povečalo samo število imetnikov propustnic z obeh obmejnih področij, marveč tudi število lastnikov potnega lista in pa število tujcev, ki prihajajo, ali odhajajo skozi blok pri Rdeči hiši.

V avgustu je odšlo skozi mednarodni blok pri Rdeči hiši 1988 tujcev, prišlo pa jih je 2078, prav tako je bilo visoko tudi število italijanskih državljanov, ki so prešli mejo s potnim listom; odšlo jih je namreč v Jugoslavijo s potnim listom 2882, prišlo iz Jugoslavije na italijanski teritorij 2550.

Še večja razlika v prehodih je bila zabeležena pri lastnikih propustnic, saj je odšlo na jugoslovansko področje skozi vse obmejne prehode na Goriškem skoraj za 10.000 več italijanskih državljanov, kakor pa je bil primer v avgustu preteklega leta. Skupno so namreč obmejni organi zabeležili v letošnjem avgustu 29.954 prehodov lastnikov italijanskih propustnic. Še večje je bilo število jugoslovanskih državljanov, ki so v preteklem mesecu izkoristili propustnico. Skupno so namreč zabeležili na vseh obmejnih prehodih v avgustu 72 tisoč 262 jugoslovanskih državljanov, ki so prišli na tukajšnje obmejno področje.

Če gremo v podrobnosti bomo videli, da je navadne propustnice izkoristilo v avgustu 25.953 italijanskih državljanov in 53.910 jugoslovanskih državljanov; s propustnicami, veljavnimi za kmete, pa je prešlo mejo 11.863 jugoslovanskih državljanov in 3.760 italijanskih državljanov. Posebno dovoljenje je prosilo in tudi izkoristilo 225 jugoslovanskih in prav toliko italijanskih državljanov. Italijansko področje je prešlo skupno 2070 jugoslovanskih državljanov.

Kot običajno je bil največji promet zabeležen pri obmejnem bloku pri Rdeči hiši, potem na solkanskem bloku štev. 1 in v Šempetru.

IZ KRMINA

Rojstva, smrti in poroke

V drugi polovici avgusta so se v krminski občini rodili: Helena Maurič, Giorgio Fornasari, Gianni Bostjančič, Giulia Gallo, Giovanni Passiano.

Umrli so: 44-letna Marija Prinčič por. Piccoli, 84-letni upokojenec Emilio Bracco, 93-letna Lucia Florean, vdova Alt.

Oklici: agent javne varnosti Noe Coigia in tkalka Vera Piazza, mehanik Vulmaro Cecotti in tkalka Elza Kocina, podoficir Riccardo Riccardi in Edda Boschi, delavec Mario Tamballo in Maria Pia Bracco, agrarni izvedenec Luigi Pausa in Gisella Micolini, delavec Luigi Pecorari in Ginetta Belis.

Poročili so se: podoficir orožnikov Mario Libonatti in tkalka Jolanda Pohar, zidar Carlo Nardin in tkalka Giuseppina Jacuz, hidravlik Adriano Braida in Anna Maria Sgubin, podoficir Mario Marcon in Amelia Bonsignori, risar Werther Toffoloni in učiteljica Franca Dreossi, delavec Ivan Sfiligoj in Loretta Floreani, zidar Sergio Zanon in Dorina Burgnich, visokošolec Pietro Falange in profesorica Marija Saurin.

V prvi polovici avgusta 785 protestiranih menic

Te dni je goriška trgovinska zbornica objavila spisek protestiranih menic iz goriške pokrajine. Skupno so zabeležili 785 nekritih menic. Največ protestiranih menic so zabeležili v Gorici, in sicer 360, v ostalih krajih pa manj: Kapriva 3, Krmin 22, Doberdob 4, Fara 3, Foljan 5, Gradiška 37, Gradež 39, Medea 2, Tržič 176, Moša 6, Romans 1, Ronke 38, Zagraj 9, Skocjan 34, Sovodnje 1, Starancan 35, San Pier d'Isonzo 3 in Turjak 7.

Vpisovanje dijakov v nižjo srednjo in strokovno šolo

V nižjo srednjo šolo (gimnazijo) in v strokovno šolo v Gorici se je vpisovanje že pričelo in se zaključi 25. septembra.

Za vpis v nižjo srednjo šolo je treba izpolniti vpisno polo, ki jo da tajništvo, ter plačati v tajništvu 800 lir (za šolsko spričevalo, kolek na spričevalu, zavarovanje pri telovadbi in izletu, šolski kino in še drugo); razen tega je treba plačati na pošti: 700 lir za vpis v I. razred, 550 lir za vpis v II. ali III. razred. Poštne položnice se dobijo na tajništvu.

Za vpis v strokovno šolo je treba tudi izpolniti vpisno polo ter plačati v tajništvu 600 lir (za spričevalo, zavarovanje pri telovadbi in izletu, šolski kino in drugo).

Vsa potrebna pojasnila daje tajništvo.

Smrt zavednega moža v Gornjem Cerovem

Pogreb Alojza Prinčiča danes popoldne ob 15. uri

Danes popoldne ob 15. uri bodo v Gornjem Cerovem položili k zadnjemu počitku 75-letnega Alojza Prinčiča iz Gornjega Cerovega. Pokojnik se je pred 35 leti, kakor mnogi primorski Slovenci preselil v Jugoslavijo v Laško pri Celju, kjer je skrbel za kolportažo številnih slovenskih časopisov. Lansko leto se je želil vrniti v rodni kraj med lepe briške griče, da bi počival vsaj še nekaj let v miru med domačini. Usoda mu ni bila mila in je komaj po enem letu bivanja v Gornjem Cerovem umrl 6. septembra. Pokojnik je bil vseskozi zaveden Slovenec in se je kljub starosti udeležil NOB, v kateri je aktivno sodeloval, tako, da so ga Nemci pregnali na Hrvaško. Naj mu bo lahka domača zemlja, ki jo je tako ljubil. Žalujoči družini Prinčič in vsem ostalim sorodnikom izreka uredništvo Primorskega dnevnika iskreno sožalje.

V SOBOTO PONOČI

Dva motociklista trčila na goriškem gradu

V soboto, nekaj minut po polnoči, so morali bolničarji Zelenega križa pohiteti z rešilnim avtom na goriški grad, kjer je prišlo v bližini obokov pri vhodu do prometne nesreče. Z motocikloma sta trčila 22-letni Giorgio Bregant in 24-letni Sergio Zago, oba doma iz Gorice in sicer prvi stanujoč v Ul. Virgilio 48, drugi pa v Ul. Lungo Isonzo 39. Bregant se je ob tej pozni uri hotel udeležiti plesne prireditve na gradu ter se je vozil z motociklom proti «Lanterni d'oro», Zago pa se je že vračal proti domu. Mladeniča sta vozila s precejšnjo hitrostjo in seveda nista mogla pravočasno ustaviti vozil, niti takrat, ko sta videla, da bo prišlo do trčenja. Ker pa sta pritisnila močno za zavore trčenje ni bilo tako močno, vendar pa so morali oba odpeljati v bolnišnico Brigata Pavia, kjer so Bregantu ugotovili verjeten zlom leve roke in številne manjše poškodbe, za katere se bo moral zdraviti 25 dni, prav tako Zagu pa verjeten zlom leve noge in poškodbe na levi roki. Tudi on se bo moral zdraviti vsaj mesec dni.

To in ono iz goriških Brd

Trgatev obeta dobro toda cene vinu so nizke

Občinski svet se je ponovno sestal - Gradnja šolskih poslopij dobro napreduje

Brda so zopet oživela; prišla je vabljiva jesen s trgatvijo, ki naj poplača celoletni trud našega pridnega briškega vinogradnika. Trte so letos dokaj polne, lepih in sočnih grozdov. Večina vinogradnikov se nadeja dobre trgatve, če ne bo v zadnjem hipu prehrumela toča, ki tako rada udari našega človeka, ko ima sadež že skoraj pod streho. Lepo je videti sedaj briške vinograde in prijetno je postal na dvoriščih slovenskih kmetij, kjer se pripravljajo sodi, orodje in vse potrebno za vesele, pa čeprav truda polne dneve jesenske trgatve. Veselje bi bilo še popolno, če bi naš vinogradnik imel upanje na dobre cene novemu vinu, toda zdi se, da prodaja letos ne bo lahka. Lanskoletna trgatev je sicer bila povprečna, pa vendar večja od pričakovanja. Vino je še marsikje ostalo v sodih in cene so zategadelj precej nizke. Sicer je neurje zelo poškodovalo vinograde v Severni Italiji in tudi pomladanski mraz ni bil prav naklonjen trtam v Južni Italiji, toda kaj bolj točnega ni mogoče izvedeti, dokler ne bodo prišla prva podrobnejša poročila o splošni trgatvi v državi.

Pridne žene in dekleta vozijo te dni lepo namizno grozdje na goriški trg, kjer je briški grozd zelo štet in prav tako briške breskve in fige. Lepe briške breskve so kot nalašč za vlaganje v kozarce in vedno bolj se širi navada, da si gospodinja do časa nabavi najlepše sadeže za konserviranje, ker ve, da bo s tem v mrzlih dneh bližajoče se zime lahko zelo razveselila svoje domače.

Lepo vreme, ki traja te dni, čeprav morda nekoliko preveč hladno, je omogočilo tudi zidarjem, da pohite z delom na novih šolah na Valerišču in v Jazbinah. V zadnjih dneh so še posebej pohiteli zidarji na šoli na Valerišču in vse je izgledalo, da bodo v najkrajšem času že pokrili stavbo in proslavili zaključek dela z veselim likofom. Če tega še niso storili, jim želimo, da bi bil v kratkem in kar najbolj vesel. Lepa bo nova šola za malčke iz Valerišča, ki so se morali doslej stiskati v neprimernih prostorih. Šola bo verjetno zgrajena do pomladi, jazbinska šola pa že poprej. Tudi notranja dela v števerjanski osnovni šoli napredujejo dobro in naši malčki bodo pričeli pouk v lepo obnovljenih prostorih, kjer jim bo šolska ura potekala prav gotovo hitreje in prijetneje.

Poletne počitnice so minile za vse in prav tako tudi za upravno življenje v občini. V torek zvečer se je ponovno sestal občinski svet, ker je bilo na dnevnem redu več vprašanj, katera so pričakovala rešitve. Občinski možje so razpravljali dalj časa o nagradi vodji gradbenih del v občini, nato pa so prešli na odobritev ukrepa, ki dovoljuje, da se bo v kratkem zgradil obrobni zid na ostrem ovinku pri Dvoru ter bodo tako zavarovani pred nesrečami vsi tisti, ki jih pot vodi tod. Na seji so se pomenili tudi o delih, ki so v teku v notranjosti šole v Števerjanu in se sporazumeli o začasnem preimenovanju dveh sob.

Izlet SPD v Istro

Slovensko planinsko društvo iz Gorice organizira v nedeljo 4. oktobra enodnevni družinski izlet z avtobusom v Koper, Izolo, Portorož in Piran.

Cena vožnje za člane 600 lir, nečlane 650.

Vpisovanje v kavarni Bratuš do vključno 27. septembra.

Odhod iz Podgore ob 6.30, izpred kavarne Bratuš ob 6.45.

Kino v Gorici

CORSO. 16.30: «Tajno orožje 3. Reicha», J. Kleber, J. Soder.
VERDI. 17.00: «Dečki juke-boxa», Fred Buscaglione.
VITTORIA. 17.30: «Plemič brez zemlje», G. Landry, V. Guida, cinemascope in v barvah.
CENTRALE. 17.00: «Dežurni podnarednik», M. Riva, cinemascope.
MODERNO. 17.00: «Nori pevec», D. Martin, G. Lewis.

TEMPERATURA VČERAJ

Najvišja temperatura 23 stopinj ob 16. uri, najnižja 14 stopinj ob 5. uri. Vlage 45 odstotkov.

DEŽURNA LEKARNA

Danes je čez dan in ponoči odprta lekarna d'Udine, Ulica Rabatta št. 18, tel. 21-24.

V petek festival lista «L'Unità»

V petek ob 17. uri se bo pričel v javnem vrtu na Pončani v Ul. Orlandini festival lista «L'Unità», ki se bo nadaljeval v soboto in nedeljo. Spored je naslednji: V petek ob 20.30 bo večer tržaške pesmi, z nastopom orkestra Gina Cancellija in pevke Hilde Mauri. Peli bodo tudi Cesare Benci, Franco Gerli in skupina «novih glasov». Po sporedu ples. V soboto ob 20.30 bosta orkester Cancelli in pevka Hilde Mauri nastopila z zadnjimi popevkami iz San Rema in Neaplja. Nato bo do 23.30 ure ples z izvolitvijo lepotice «Vie Nuove».

V nedeljo bo ob 10. uri turnir briškole in trešeta z bogatimi nagradami. Dopoldne bo tudi tekma v hitri hoji po Sv. Jakobu in Pončani. Ob 16. uri bo koncert godbe «Rinaldi» in nastop znanih tržaških solistov. Ob 18. uri bo tombola ANPI s 100.000 lirami nagrad. Ob 19. uri bo javno zborovanje. Od 20.30 do 23.30 prosta zabava ob udeležbi pevke Hilde Mauri. Vse tri dni bo na vrtu tudi srečolov s 3.000 nagradami; vsak listek bo stal 10 lir. Poskrbljeno bo tudi za jedačo, slaščice, kavo in pijačo. Vstop 100 lir za vse razen za otroke do 14 let. Vstopnice so povezane z žrebanjem bogatih nagrad.

V železniškem podvozu je našel tragično smrt

Josip Legiša iz Cerovelj je v ozkem podvozu trčil v tovornik in obležal na mestu mrtev

Mnogi so mislili, da bo novi prometni zakon preprečil številne nesreče s smrtnimi žrtvami. To velja seveda, kjer je promet posebno množičen. Toda veliko nesreč se pripeti na samotnih, stranskih cestah, po katerih tu pa tam privozi kako vozilo. In tu je najbolj nevarno, ker prazna cesta vabi k hitrosti. Več kot nova prometna pravila bi prav pazljivost in previdnost rešila marsikomu življenje.

V nedeljo je 24-letni zidar Josip Legiša iz Cerovelj št. 24 nedaleč od doma izgubil življenje.

Legiša se je okoli 5.30 odpravil z doma in se usedel na svoje motorno kolo. Zavil je na staro cesto Cerovlje - Sesljan in pritisnil na plin. Smrt pa ga je čakala v ozkem in nizkem železniškem podvozu. Legiša je vozil proti Sesljanu, z nasprotne strani pa je pripeljal tovornik, ki ga je šofiral 26-letni Celestin Radovič iz Nabrežine št. 67. Dovolj bi bilo, da bi Legiša ali Radovič pritisnil nekoliko na zavore in zmanjšal hitrost toliko, da bi skozi podvoz zavozilo eno samo vozilo. Do tega pa žal ni prišlo in ker je bila pot preozka za oba, je prišlo do tragičnega karambola. Motorno kolo in tovornik sta se komaj zaznavno oplazila, kar je Legišo spravilo z ravnotežja in je padel na tla, kjer je mrtev obležal.

Vest o nesreči se je hitro razširila po vasi in marsikdo je šel pogledat na kraj. Tja so šli tudi karabinjerji in policijski organi, ki so uvedli preiskavo ter sestavili zapisnik o vzrokih nesreče. Truplo nesrečnega mladeniča, ki je moral v grob v cvetu svoje mladosti, so kasneje prenesli v mrtvašnico mavhinjskega pokopališča, kjer bo ostalo do pogreba.

Nesreča motociklista Trčenje motorja in avta

Nekatere osebe, ki so v noči med nedeljo in ponedeljkom hodile po Nabrežju, so morale priskočiti na pomoč motociklistu 44-letnemu uradniku Paolo Corradiju. Ko se je z motorjem privozil do stavbe s številko 14, se je zelo verjetno zaradi slabosti zvrnil skupno z vozilom na tla.

O nezgodi so obvestili osebje Rdečega križa in tudi agenti, ki so morali odpeljati v bolnišnico, kjer so ga zaradi raznih odrgnin po obrazu, rani na jeziku in tudi verjetnih notranjih poškodb sprejeli na II. kirurškem oddelku, kjer bo ostal dva tedna.

Okoli 11. ure pa je prišlo na križišču Ul. Foscolo z Ul. Vecellio do karambola med Steliom Paganinijem iz Ul. Madonizza, ki je bil za volanom svojega motorja in avtom 32-letnega Maria Pertota iz Ul. sv. Mihaela, ki je vozil proti Ul. Pietà.

Zaradi sunka je Paganini odletel z motorja in se znašel z rano na glavi na trdem tlaku. Ker je imel tudi precejšen šok je moral z rešilnim avtom v bolnišnico, kjer so ga pridržali s prognozo okrevanja v 10 na I. kirurškem oddelku.

Po preiskavi preiskovalnega sodnika

Zaradi detomora štiri osebe prijavljene sodišču

Dve leti bo kmalu odkar so bolničarji Rdečega križa v Ul. Scala Santa našli v stranišču v vrču polnem vode truplo novorojenke. Mati je bila v sobi in je bila potrebna zdravniške pomoči. Ker so bolničarji menili, da gre za detomor, so še prej poklicali na kraj policijske organe in šele nato odpeljali 20-letno Francesco Ustolin v bolnišnico. V bolnišnico jo je spremil njen 25-letni zaročenec Renato Balzano. Tega so zaradi sumljivega vedenja spravili v zapor in uvedli preiskavo. Ustolinova je povedala, da je imela z Balzanom ljubezenska razmerja in da se je dan prej vrnila z obiska staršev, ki stanujejo v Skocjanu ob Soči. Ker je bila tik pred porodom, jo je poslal k svakinji v Ul. Scala Santa. Ko je začutila krče, je šla v stranišče, kjer je povila deklico. Pustila jo je kar tam v upanju, da se bo kdo zanimal zanjo, in ker je bilo njej slabo, se je vrnila v posteljo. Policija ni verjela Ustolinovi in jo je poslala v zapor. Tu je popolnoma spremenila prvotne izjave, sklicujoč se, da je pač govorila, kar so ji rekli njen zaročenec, svakinja zaročenca in mati slednje.

Aprila lani so vse štiri izpustili iz zapora. Akti so romali k preiskovalnemu sodniku, ki je 7. aprila letos ponovno izdal zaporni nalog. Le Ustolinovo, ki se je medtem poročila z Balzanom, so izpustili na začasno svobodo. Med kasnejšim zasliševanjem je ženska ponovno potrdila prvotne izjave in tako spravila sodnika v zagato. Toda ta se ni pustil preslepiti. V preteklih dneh je končal svoje delo in prijavil sodišču vse štiri, in sicer Ustolinovo, ki bo ostala na začasni svobodi, njenega moža Renata, Claudio Bisiacchi por. Balzano in mater slednje Giustino Machnich vd. Bisiacchi. Prvo zaradi detomora iz častnih razlogov, druge pa zaradi sodelovanja.

Vprašanje Vidalija o uslužbencih bivše ZVU

Poslanec KPI Vidali je poslal predsedniku vlade in zakladnemu ministru pismeno vprašanje, da bi zvedel, zakaj vladni generalni komisar vztrajno odklanja uveljavljenje plačnih pogojev civilnih uslužbencev bivše ZVU, ki so veljali 26. oktobra 1954, ko so tem uslužbence plačevali na podlagi pogodbe za kovinarsko stroko.

Vidali ugotavlja, da so se realne plače uslužbencev zaradi zviševanja življenjskih stroškov in raznih odtegljajev znižale, da pa jim kljub temu niso priznali poenotenja plač s 4-odstotnim poviškom, kot so dosegli kovinarji. Zaradi tega so utrpeli uslužbenci hudo moralno in materialno škodo. Krivica je še toliko hujša, če se pomisli, da so priznali policiji bivše ZVU, katere plače so se ravnale po plačah karabinjerjev, od 1. julija 1959 dodatke k družinski dokladi in posebno dopolnilno doklado, kot velja za državne uslužbence. Vidali zahteva od vlade, naj intervenira, da se izboljša položaj civilnih uslužbencev bivše ZVU.

Govori se, da bo «vojni muzej» Diega de Henriqueza pri Sv. Vidu prenesen v Rim. Med številno zbirko raznovrstnih predmetov je razstavljena tudi naprava, ki so jo v prvi svetovni vojni uporabljali za prisluškovanje, ali se bližajo sovražna letala in od katere strani prihajajo. Kako ogromna razlika med to napravo in današnjim radarjem!

Priprave za izvolitev upravnega odbora

Seznam kmetov dolinske občine, ki imajo pravico do vpisa v bolniško blagajno

Danes objavljamo seznam neposrednih obdelovalcev dolinske občine, ki imajo pravico in pogoje za vpis v kmečko bolniško blagajno. Ta seznam, ki je izobešen na oglasni deski dolinskega županstva, vsebuje le imena družinskih poglavarjev in ne svojcev, ki bodo tudi imeli pravico do vpisa v bolniško blagajno. Če kdo meni, da bi imel pravico do vpisa, pa njegovega imena ni na seznamu, lahko vloži priziv na komisarja za bolniško blagajno kmetov. Vsa podrobnejša pojasnila lahko dobite v uradih Kmečke zveze in Zveze malih posestnikov.

Auer Uršula vd. Bertocchi, Boršt 19; Bachi Angel, Gročana Pesek 2; Bachi Angel, Gročana Pesek 3; Bachi Marija, Gročana 12; Bak Antonija vd. Umek, Draga 16; Balbi Marija vd. Canziani, Dolina 255; Bandi Antonija vd. Bandi, Prebeneg 5; Bandi Anton, Prebeneg 4; Bandi Ivana vd. Fabian, Prebeneg 33; Bandi Josip, Prebeneg 1; Bandi Lovrenc, Boljunec 123; Bandi Alojzija por. Krmec, Prebeneg 32; Bandi Alojz, Prebeneg 41; Barut Ivan, Dolina 37; Barut Josipina vd. Mahnič, Dolina 143; Barut Marija vd. Paoli, Mačkovlje 28; Berdon Antonija vd. Fabris, Ricmanje 37; Berdon Ferdinand, Ricmanje 37; Bernetič Josipina vd. Micali, Draga 17; Bernik Marija vd. Kos, Dolina 140.

Bonano Ana vd. Berdon, Ricmanje 63; Bonano Antonija vd. Berdon, Log 32; Bonano Ivana vd. Coretti, Log 49; Bordon Josip, Krmenka 258; Bordon Nazarij, Krmenka 177; Cah Marija vd. Sancin, Dolina 95; Canciani Karlo, Domjo 69; Canziani Ivan, Kroglje 11; Canziani Emilija roj. Foraus, Prebeneg 43; Canziani Viljem, Dolina 141; Capponi Josip, Gročana Pesek 1; Capponi Mihael, Gročana 28; Carli Karel, Boljunec 160; Carli Ivan, Boljunec 227; Cernivani Josip, Krmenka 177; Ciac (Ciacchi) Marija vd. Petaros, Boršt 60; Cocevari Josip, Mačkovlje 99; Coloni Anton, Krmenka 224; Coloni Ivan, Boljunec 75; Coloni Josip, Boljunec 168.

Conti Marija vd. Bersenda, Domjo 239; Corbatti Andrej, Ricmanje 104; Corbatti Ivan, Ricmanje 57; Coretti Ana vd. Zulian, Ricmanje 119; Coretti Antonija vd. Coretti, Ricmanje 12; Coretti Antonija vd. Kuret, Ricmanje 40; Coretti Josip, Log 16; Coretti Josip, Ricmanje 16; Coretti Josip, Ricmanje 7; Coretti Marija vd. Coretti, Ricmanje 107; Coretti Mario, Ricmanje 44; Coretti Mihael, Ricmanje 20; Cosma Anton, Zabrežec 20; Cosma Ivan, Zabrežec 45; Crisma Andrej, Pesek 40; Crismani Uršula vd. Tul, Mačkovlje 53; Daris Josipina vd. Coretti, Ricmanje 17; Derganz Marija vd. Coretti, Ricmanje 4; Dobrila Avguštin, Domjo 56; Družina Marija vd. Corbatti, Boršt 120.

Fator Ana vd. Smotlak, Mačkovlje 44; Filipič Josipina vd. Cah, Boljunec 58; Flandia Marija vd. Bordon, Krmenka 143; Fonda Angela vd. Fidel, Pesek 38; Fontanot Ivan, Domjo 183; Foraus Antonija vd. Sain, Kroglje 30; Franza Marija vd. Babič, Domjo 67; Furlani Marija por. Zerjali, Krmenka 178; Giuliani Ivan, Ricmanje 136; Giuliani Josip, Log 5; Gomolj Bernard, Boljunec 95; Graccogna Anton, Pesek 7; Graccogna Anton, Prebeneg 37; Grahonja Helena vd. Pettirosso, Gročana 26; Grahonja Antonija vd. Slavec, Dolina 162; Gropazzi Josip, Kroglje 7; Gulic Frančiška vd. Svara, Ricmanje 111; Hervat Andrej, Zabrežec 36; Hervat Urh, Boršt 41; Hervatič Josipina por. Jež, Domjo 33.

Hreščak Josipina vd. Pettirosso, Boršt 74; Hervatič Genovefa vd. Komar, Boršt 70; Jercog Marija vd. Kocjancic, Kroglje 34; Jercog Valentin, Dolina 221; Jurada Daniel Mačkovlje 73; Južna Ivana vd. Ciacchi, Jezero 3; Ivančič Marija vd. Sodnik, Domjo 194; Kapun Marija vd. Groppazzi, Draga 2; Kermec Antonija vd. Zerjali, Botač 6; Kermec Josipina, Prebeneg 24; Kočevar Ivana vd. Zobic, Kroglje 20; Kocjančič Josip, Dolina 12; Kocjančič Marija vd Samec, Dolina 17; Korošec Antonija vd. Zeriali, Boršt 19; Korošec Anton, Boljunec 96; Korošec Marija vd. Micali, Boljunec 201; Kosmač Lovrenc, Zabrežec 2; Kosmač Marija vd. Zobec, Zabrežec 16; Kozina Uršula vd. Pettirosso, Boršt 25; Klun Josipina vd. Pečar, Boljunec 152.

Krašovec Ana vd. Sturman, Mačkovlje 77; Križmančič Albin, Kroglje 36; Krmec Marija vd. Coretti, Log 51; Kuret Uršula vd. Giuliani, Ricmanje 61; Kos Marija vd. Bandi, Prebeneg 34; Kraljič Tereza vd. Bonano, Boljunec 254; Lovriha Karel, Dolina 28, Lovriha Ivan, Dolina 45; Lovriha Josip, Dolina 45; Lovriha Josip, Dolina 133; Lovriha Josipina vd. Vodopivec, Dolina 189; Lovriha Marija vd. Strain, Boljunec 29; Lovriha Rudolf, Dolina 97; Ljubič Marija vd. Boneta, Boršt 31; Mahnič Ferdinand, Boljunec 185, Majer Matej, Draga 3; Marc Mihael, Boršt 1; Marsič Marija vd. Braini, Domjo 53; Marzi Dominik, Dolina 107, Mauri Ana vd. Mauri, Boljunec 38.

Mauri Anton, Boljunec 131; Mauri Ivan, Boljunec 14; Mauri Ivan, Domjo 213; Mauri Ivan, Boljunec 56; Mauri Ludvik, Dolina 253; Mauri Mihael, Boljunec 33; Mauri Mihael, Boljunec 51; Mauri Mihael, Boljunec 98; Maver Andrej, Krmenka 267; Maver Marija vd. Zeriali, Boljunec 265; Maver Marija vd. Corradini, Dolina 240; Maver Marija vd. Smotlak, Mačkovlje 96; Maver Uršula vd. Pettirosso, Boršt 63; Maver Uršula vd. Cerneka, Domjo 73; Metlika Helena vd. Milič, Draga 26; Micali Marija, Draga 14; Micali Marija, Draga 5; Mihalič Antonija vd. Babuder, Draga 18; Mihalič Helena vd. Poles, Draga 31; Mihalič Marija vd. Ota, Kroglje 6.

Mihalič Marija vd Grahonja, Gročana 29; Mihalic Uršula vd. Cosma, Boršt 3; Mutton Primož, Domjo 183; Nardin Ernest, Domjo 33; Novacco Josip, Gročana 15; Novato Anton, Dolina 214; Ota Anton, Boljunec 48; Ota Ivana vd. Prasel, Dolina 190; Ota Ivan, Boljunec 80; Ota Ivan, Boljunec 16; Ota Josip, Boljunec 38; Ota Marija vd. Ota, Dolina 58; Ota Stanislav, Boljunec 72; Pancrazi Josip, Dolina 191; Pangerc Antonija vd. Sancin, Dolina 53; Pangerc Vincenc, Dolina 92; Parovel Anton, Boljunec 45; Parovel Kristina vd. Rapotec, Prebeneg 18; Parovel Maksimilijan, Mačkovlje 81; Parovel Peter, Mačkovlje 50.

Parovel Rudolf, Zabrežec 28; Pavlič Ana vd. Ota, Dolina 35; Pavlič Lovrenc, Zabrežec 21; Pečenik Mihael, Boljunec 108; Petaros Antonija vd. Raseni, Boršt 46; Petaros Ivana vd. Salvi, Zabrežec 3; Petaros Marija vd. Glavina, Boršt 90; Pettirosso Anton, Boršt 36; Pettirosso Anton, Boršt 71; Pettirosso Ivan, Boršt 127; Pettirosso Ivan, Boršt 52; Pettirosso Ivan, Dolina 126; Pettirosso Josipina vd. Pettirosso, Boršt 12; Pettirosso Marija vd. Pettirosso, Boršt 10; Pettirosso Marija vd. Mauri, Boljunec 158; Pettirosso Mihael, Zabrežec 29; Pettirosso Mihael, Boljunec 22; Pettirosso Mihael, Ricmanje 126; Pettirosso Peter, Boršt 20; Pettirosso Matija, Dolina 168.

Pettirosso Peter, Boršt 76; Pettirosso Peter, Gročana 22; Pettirosso Rudolf, Boršt 42; Pettirosso Stefan, Boršt 28; Pines Celestina roj. Rosa Uliana, Domjo 42; Pizzulin Anton, Krmenka 173, Pizzulin Katarina vd. Trevisan, Krmenka 173; Pizzulin Peter, Domjo 42; Prašelj Ivana vd. Klabian, Dolina 105; Prašelj Josip, Dolina 26; Prašelj Rok, Dolina 66; Pregarc Ivana roj. Zuljan, Log 25; Pregarc Antonija vd. Comari, Ricmanje 79; Purgher Angela vd. Bandi, Prebeneg 9; Racman Angel, Gročana 31; Racman Anton, Gročana 6; Racman Helena vd. Poles, Draga 3; Racman Ivana, Gročana 5; Racman Ivana vd. Bernetič Gročana 10; Racman Ivana, Boršt 99.

Racman Josip, Gročana 33; Rakar Ivan, Zavlje 193; Racman Ludvik, Gročana 11; Rakar Viktor, Zavlje 193; ... tec Anton, Gročana 1..; ... tez Tereza, Draga 1..; Anton, Gročana 18; ... vana vd. Racman, ... 24; Raseni Ladislav, ... 19; Raseni Milan, ... Raseni Notburga vd. ... Dolina 92; Rasman ... Domjo 239; Ražem ... Graccogna, Gročana 21; Tereza vd. Pettirosso, ... 125; Repič Andrej, ... 20; Roiec Ivan, Krmenka ... Salvi Karel, Dolina 219; ... Marij, Dolina ... šula vd. Zeriali, Dolina ... Sancin Ivana vd. Sancin ... ljunec 61.

Sancin Ivana vd. ... Dolina 89; Sancin Ivan, ... na 102; Sancin Ivan, Dolina ... 7; Sancin Ivan, Boljunec ... Sancin Josip, Boljunec ... Sancin Josip, Dolina ... Sancin Josip, ... cin Josipina vd. ... na 206; Sancin Marija vd. ... gerc, Kroglje 23; ... šula vd. Lovriha, Dolina ... Sancin Peter, Dolina ... Schergat Josip, Krmenka ... Sedmak Anton, Boršt ... mak Ivan, Boršt 15; ... Uršula vd. Sancin, ... Serli Ivan, Domjo ... Rok, Mačkovlje 42; ... Marija vd. Racman, ... 14; Skrgat Anton, ... Slapnik Amalija vd. ... Log 29.

Slapnik Josip, Ricmanje ... Slavec Ivan, Mačkovlje ... Slavec Marija vd. Strain ... lina 175; Slavec ... ljunec 7; Slavec ... Sancin, Boljunec ... Peter, Boljunec 203; ... Anton, Mačkovlje 48; ... lak Emilija vd. Purger ... kovlje 16; Smotlak ... kovlje 56; Smotlak ... kovlje 55; Smotlak Josip ... kovlje 58; Smotlak ... kovlje 83; Smotlak ... Tul, Mačkovlje 45; ... Josip, Kroglje 8; Starc ... nija vd. Zeriali, Boljunec ... Starec Josip, Boljunec ... Starz Andrej, Domjo ... fančič Viktorija roj. ... Mačkovlje 12; Stepan ... Domjo 54; Strain Antonija ... Kos, Dolina 25.

Strain Anton, Dolina ... Strain Jakob, Dolina 4; ... Ivan, Dolina 74; Strain ... Dolina 86; Strain Josip, ... nec 225; Strain Lovrenc ... kovlje 59; Strain Uršula ... Strain, Dolina 129; ... šula, vd. Samec, ... Sturman Andrej, Prebeneg ... Tul Rudolf, Mačkovlje ... Svara Jakob, Ricmanje ... skan Antonija vd. Mauri ... ljunec 130; Tul Anton ... Tul, Mačkovlje 15; Tul Anton ... Mačkovlje 15; Tul Anton, ... kovlje 10; Tul Anton, ... lje 62; Tul Ferdinand, ... 7; Tul Ivan, Mačkovlje ... 76; Tul Josip, Mačkovlje ... Tul Josip, Mačkovlje 25; Tul ... Mario, Kroglje 45; Tul ... laj, Mačkovlje 51; Ukmar ... Mačkovlje 51; ... vd. Sancin, Dolina 92; ... Anton, Gročana 16; ... Marija vd. Raseni, ... Vattovani Peter, Domjo ... Visintin Stefan, Boljunec ... Višnjevec Anton, Gročana ... Vodopivec Josipina vd. ... Dolina 196; Vodopivec ... vd. Salvi, Prebeneg 75 ... pivec Stefan, Dolina ... fred Marija vd. Barut ... nec 5; Zahar Ana vd. ... Boršt 62; Zahar, Josip ... 58; Zahar Marija vd. ... so, Boršt 43; Zahar ... Boršt 35; Zahar Uršula ... brežec 12; Zahar Peter, ... žec 12.

Zerial Antonija vd. ... so, Boljunec 66; Zerial ... nija vd. Mauri, Boljunec ... Zerial Antonija vd. Ota ... lje 4; Zerial Antonija ... cenik, Boljunec 108; ... tonija vd. Glavina, ... Zerial Anton, Boljunec ... Zerjal Edvard, Boljunec ... Zerial Friderik, Boljunec ... Zerial Josip, Boljunec ... rial Anton, Zabrežec ... riali Antonija, Boljunec ... Zeriali Avgusta, Zabrežec ... Zeriali Josip, Boljunec ... Zeriali Josip, Boljunec ... Zeriali Lovrenc, Boljunec ... Zeriul Antonija vd. ... Prebeneg 14; Zeriul ... Prebeneg 61; Zeriul ... Prasel, Prebeneg 44; ... Marija, Prebeneg 61; ... Antonija vd. Sterzai, ... 142.

Zobec Kristina, Zabrežec ... Zobec Frančiška vd. ... cin, Krmenka 234; Zobec ... Boljunec 274; Zobec ... brežec 10; Zobec Marija ... Družina, Boršt 120; Zobec Josip, Boljunec 3; Zobec ... na vd. Mauri, Boljunec ... Zobec Ludvik, Boljunec ... Zobec Marija vd. ... Boršt 89; Zobec Marija ... Prasel, Boršt 231; Zobec ... Boršt 104; Zobin Ivan ... kovlje 69; Zobin Marija ... kovlje 93; Zulian Josip ... 11; Zulian Marija, vd. ... Krmenka 209; Zuliani ... por. Zacek, Ricmanje 12...

Kino na Opčinah

predvaja danes 8. t. m. z začetkom ob 18. uri in ob 20. uri na prostem Columbia barvni film:

Sin Caroline Chérie

(Il figlio di Caroline Chérie)

Igrajo: ALFRED ADAM in SOPHIE DESMARETS

Afriški proletariat v središču zanimanja

V resoluciji drugega kongresa Unije dela Maroka je med drugim rečeno, da lahko samo Zveza delavcev Afrike osvobodi afriške narode.

To prepričanje, ki so ga izrekli v imenu 100 tisoč organiziranih maroških delavcev, je vse močnejše tudi v drugih področjih Afrike in zasluži vsestransko pomembnost pojav: prihod afriškega proletariata na osrednjo politično pozornico prebujenega kontinenta.

Misel o «osvoboditvi afriškega ljudstva» ima tu dvojno vsebino: nacionalno in socialno. Afričan, ki je bil desetletja brez pravic in izkoriščan razume danes pod svobodo pravico do neodvisnosti in socialnega napredka. Ta proces je specifičen in je med drugim značilen tudi za nekatere odvisne in polodvisne države na drugih kontinentih. Narodnoosvobodilni boj Afričanov je samo del njihovega boja za splošno družbeno preobrazbo v prospeh, v katerem postaja mladi afriški proletariat činitelj, ki vedno odločilneje vpliva na razvoj dogodkov in predstavlja v mnogih državah najbolj organizirano in vodilno silo. Sindikalni voditelji so često tudi najpomembnejše nacionalne politične osebnosti. Organizirani delavci Gvineje, Maroka in Gane so bili na primer nosilci osvobodilnega boja v svojih državah. Ganes pa so stebri nedavno pridobljene neodvisnosti. Sekou Tureja, dolgoletnega prvega voditelja gvinejskih sindikatov, so izvolili tudi za prvega predsednika države in republike. Generalni sekretar unije dela Maroka Madžup Ben Sedik, ki je ena izmed najvplivnejših osebnosti levice, je nedavno sestavil vlado. Generalni sekretar Kongresa sindikatov Gane John Tetegah je član Centralnega komiteja stranke, ki ima v rokah oblast — Nkrumahove ljudske stranke konvencije.

Posamezni nacionalni delavski voditelji so postali vodilne osebnosti mednarodnega afriškega osvobodilnega gibanja. Generalni sekretar Zveze dela Kenije Thomas Joseph Mboja je v aprilu lani predsedoval kongresu v Akri. Voditelja gvinejskih sindikatov Diama Abdulaia so izvolili v aprilu letos za generalnega sekretarja vseafriške konference.

Povsem razumljivo je, da se delavski razred v deželah, ki so si priborile neodvisnost, najbolj organiziran in politično najbolj zrel. Tudi njegovi programi so najradikalnejši in za specifične nacionalne razmere najbolj daljnovidni. V Maroku na primer je unija dela sprejela program socialne preobrazbe in ekonomske osvoboditve. Program predlaga obsežne reforme, s katerimi bi zagotovili gospodarsko neodvisnost dežele, uzakonili pravice in izboljšali položaj delovnih ljudi, omejili konservativne sile in okrepili splošno neodvisnost dežele od tujine. Posebnega pomena je tudi zahteva mladih delavcev za nacionalizacijo ključnih panog gospodarstva, za industrializacijo, agrarno reformo in nadzor nad poslanje trgovine.

Podobne programe imajo tudi sindikati drugih neodvisnih držav. Toda tudi v državah, ki še niso svobodne, zahteva delavski razred hkrati z neodvisnostjo tudi dolo- čene zahteve za izboljšanje svojih socialnih in ekonomskih razmer.

V tem pogledu je najbolj radikalna Zveza dela Kenije, ki je tudi sicer najmočnejša sindikalna organizacija v vzhodni Afriki. Kombinacija stavk, kot odgovor na protidelavske ukrepe in druge politične akcije, ki so jih organizirali kenijski sindikati, morda najbolj nazorno prikazuje, kako je nacionalni boj Afričanov prepleten z bojem za njihovo socialno osvoboditev. «Kdo je tisti Salomon, ki bi lahko točno določil meje med političnimi, ekonomskimi in socialnimi vprašanji?» je nedavno dejal neki sindikalni funkcionar v Najrobiju v odgovoru kolonialnim oblastem, ki trde, da se sindikati nezakonito ukvarjajo s politiko.

V afriških deželah čedalje bolj prevladuje težnja, da se ne bi povezovale v bloke, ampak da bi uveljavljale politiko «pozitivne nevtralnosti». Sindikalna gibanja teže za širokim izvenblokovskim mednarodnim sodelovanjem. Vodilne nacionalne sindikalne organizacije so navezale, ali pa poskušajo navezati stike s kar največ nacionalnimi organizacijami. Splošna federacija alžirskih delavcev na primer, čeprav je včlanjena v Mednarodno konfederacijo svobodnih sindikatov «ne želi prekiniti stikov s precejšnjim delom delavskega razreda na svetu» in sodeluje s članicami mednarodne sindikalne centrale — Svetovne sindikalne federacije in s sindikati, ki so izven teh central. Podobno je tudi s sindikati Gane, Maroka in drugimi.

V svoji zunanji politiki se afriški sindikati zavzemajo za razorožitev, za prekinitev atomskih poskusov nasploh in posebej v Sahari, za mednarodno sodelovanje in borbe za mir.

Afriški človek se zaveda, da svoje upanje in težnje lahko hitreje uresniči z združenimi silami. Zato vodijo na vsej celini široko akcijo za povezovanje in sodelovanje med nacionalnimi osvobodilnimi gibanji. Vseafriška misel je močno zajela tudi delavski razred.

V zahodni in osrednji Afriki so predlanskim ustanovili splošno zvezo delavcev Črne Afrike, v katero so se včlanile skoraj vse sindikalne organizacije od Akre na Atlantski obali pa do reke Koodra v osrčju Afrike. Na jugovzhodu so ustanovili «skupni svet Kenije, Tanganjike in Ugande», ki koordinira delo nacionalnih organizacij na severu. Biro Maroške unije dela pa je dal pobudo za ustanovitev široke Zveze afriških delavcev.

Ta splošna težnja za skupno akcijo delavcev Kenije, Gvineje, Maroka ali Njase potrjuje, da dobiva prepričanje, ki so ga izrekli na kongresu maroških sindikatov — da lahko samo Zveza delavcev Afrike osvobodi afriške narode — vse bolj realistično osnovo.

D. D. M.

Gassman in Sordi sta dobro odigrala v filmu «Velika vojna» dva vojaka — «zabušanta», ki po vztrajnem izmikanju vojaškim težavam, končno junaško umreta

S podelitvijo nagrad se je zaključil XX. filmski festival v Benetkah

Robertu Rossellinija in Mariu Monicelliju «ex aequo» podeljen «Zlati lev sv. Marka»

Najboljši igralec: James Stewart, najboljša igralka: Madeleine Robinson Švedski režiser Ingmar Bergman je prejel posebno nagrado razsodišča za svoj film „Obraz"

BENETKE, 7. — V skoraj otožnem jutru, ki spominja na oktober, vlada okrog filmske palače na Lidu čuden mir. To je mir, ki se ne bo več čez nekaj ur spremenil v sliko panja, kamor ljudje neprestano prihajajo in odhajajo. Tudi okrog Hotela Excelsior je mir. Opaziti je le pripravljene kovčke tistih, ki so že napravljeni, da odpotujejo. In na ladji, ki bo odpeljala proti postaji, se srečujejo znanci s kovčki. «Srečno pot in na svidenje drugo leto!» Konec filmskega festivala — in že napoved za drugo leto: od 28. avgusta do 11. septembra 1960.

Uradno se je festival zaključil včeraj zvečer ob 10. uri. Okrašena dvorana je napolnjena. Na odru pred platnom je miza in na njej trofeje, ki bodo kmalu podeljene. Poleg številnih oseb na odru je še pred odrom pravi gozd fotografov. K zvočniku stopi ravnatelj festivala dr. Floris Ammanati, ki prebere uradno sporočilo:

«Razsodišče, ki so ga sestavljali: Luigi Chiarini, predsednik, Georges Altman (Francija), Sergej Bondarčuk (SZ), Ralpho Forte (ZDA), Luiz Gomez Mesa (Španija), Ernest Kruger (Zah. Nemčija), Roger Maxwell (Vel. Britanija), Vinicio Marinucci (Italija), Dario Zanelli (Italija), je z večino glasov sklenilo, da podeli nagrade na sledeč način:

po pretresu moških in ženskih interpretacij v 14 filmih v konkurenci in ko je zlasti upoštevalo interpretacijo Carle Gravine v filmu «Esterina», Lucyne Winicke v filmu «Pociag» (Vlak), Hannesa Messemerja v filmu «Il generale della Rovere» ter Alberta Sordija v filmu «Velika vojna» je podelilo Volpijev pokal za najboljšo moško interpretacijo igralcu v filmu «Anatomy of a Murder» (Anatomija umora) JAMESU STEWARTU;

Volpijev pokal za najboljšo žensko interpretacijo igralki v filmu «A double tour» (V dveh krogih) MADELEINI ROBINSON;

posebno nagrado razsodišča režiserju INGMARJU BERGMANU za poetsko originalnost ter formalno rafiniranost filma «Ansiktet» (Obraz);

veliko nagrado «Zlatega leva sv. Marka» ex-aequo dvema filmoma, ki oživljata z različnim stilom in različnimi poudarki toda z istim duhom in s čudovito izrazno močjo tradicijo humanosti in resnice, ki je dala italijanski kinematografiji mednarodni odmev: «GENERAL DELLA ROVERE» Roberta Rossellinija in «VELIKA VOJNA» Maria Monicellija.»

Ko je Ammanati izrekel Rossellinijevo ime, je že preplavil dvorano tolikšen hrup, da se je potem ime Maria Monicellija komaj slišalo po zvočniku.

Na oder je prišel režiser Otto Preminger, ki je sprejel pokal za Stewarta, pa Chabrol za Robinsonovo, švedski producent za Bergmana in končno sta prišla na oder še Rossellini in Monicelli. Navzoči minister Tupini se je dal mnogo fotografirati. Trajalo je vsakokrat precej, preden se je odločil, da je dal trofejo iz rok tistemu, ki je pripadla. Toda «zlati lev» je bil samo eden in tako sta ga nekaj časa držala Rossellini in nekaj časa Monicelli. In ker ga najbrž ne bodo rezali na dve polovici, bo treba pač poskrbeti še za enega.

Toda razen uradnih nagrad obstajajo še številne druge nagrade, ki so v več primerih samo simbolične, to se pravi brez kakega pokala ali kolajne. Tako je mednarodna zveza filmskega tiska (FIPRESCI) podelila nagrado poljskemu filmu «Pepel in diamanti», režiserja Wayde. Ta zveza je vzela v poštev tudi filme iz informativne sekcije. (Omenjeni film namreč ni bil med filmi v konkurenci.)

Razsodišče OCIC (Office Catholique International du Cinema) je podelilo nagrado filmu «General della Rovere».

Nagrade San Giorgio, ki jih podeljuje ustanova Cini, letos niso podeljene, ker se je razsodišču zdelo, da med prikazanimi filmi ni nobenega takega, ki bi zaslužil nagrado s stališča, ki odloča pri dodeljevanju nagrad te ustanove. Pač pa je ta ustanova podelila nagrado za dokumentarni film, in sicer «Čas se je ustavil», režiserja Ermanna Olmija. Nadalje za otroški film, in sicer japonskemu filmu «Dečki od morja in dečki z grča», režiserja Sotojija Kimure.

Nagrado «Pasinetti», ki jo podeli Združenje italijanskih filmskih kritikov najboljšemu filmu, je prejel švedski film «Obraz» Ingmarja Bergmana. Nagrado kritike, ki jo podeli razsodišče, imenovano po odboru omenjenega združenja, za najboljši film v informativni sekciji je prejel film «Come back, Afrika», Lionela Rogosina.

Razsodišče revije «Cinema nuovo» je podelilo kolajno, namenjeno najboljšemu režiserju, Ingmarju Bergmanu za film «Obraz». Na drugem mestu je to razsodišče imenovalo Monicellija in na tretjem Rossellinija. Nagradi za najboljši vlogi pa je dodelilo *Madeleini Robinson* ter igralcu *Raizu Išikavi* za film «Enjo» (Ogenj muke).

Zlato plaketo Evropske kulturne ustanove za tehniko je prejel poljski film «Nočni vlak» Jerzyja Kawalerowicza.

Kinematografski krožek iz Imole se je odločil za Monicellijev film «Velika vojna», medtem ko je CIDIS (Združenje juristov) nagradilo Premingerjev film «Anatomija umora».

Po slovesnosti podelitve nagrad so v dvorani vrteli še ameriški film izven konkurence «Nekaterim prija vroče» režiserja Billyja Wilderja. Ne kaže tu na dolgo govoriti o filmu: gotovo pa je, da trojica Tony Curtis, Jack Lemmon ter Marilyn Monroe prijetno zabava občinstvo.

Bilo je že znatno čez polnoč, ko se je film zaključil in približno uro kasneje se je v Excelsioru pričela večerja, ki jo je priredil minister Tupini. Poleg izbranega menuja je bila za povabljene prirejena še modna revija, s katero se je postavilo nekaj znanih modnih hiš.

R. R.

Cesaroni v samici

MILAN, 7. — Odv. O. Viani, ki zagovarja Enrica Cesaronija, voditelja «tolpe iz Ul. Osoppo», je predložil tajništvu porotnega sodišča vlogo, v kateri prosi za premestitev obtoženca iz samice v običajno celico. Odvetnik poudarja, da je samica vlažna in mrzla in da v njej gori električna luč podnevi in ponoči, tako da jetnik ne more niti spati. Podobno prošnjo so že pred mesecem odbili.

V noči med soboto in nedeljo

Strahotno neurje je pustošilo po Anconi 9 mrtvih, 30 ranjenih, škoda 6 milijard

Naliv je trajal v soboto dve uri in preplavil mesto ter okolico - Vso noč pretrgan električni tok - Težavno reševanje - Na stotine avtomobilov, stanovanj in trgovin povsem uničenih - Prizadeta vsa pokrajina

ANCONA, 7. — V noči med soboto in nedeljo je strahotno neurje pustošilo po Anconi. Deževalo je že nekaj dni in okoli 19.30 je pričelo liti kot iz škafa, tako da je bil takoj prekinjen vsak promet. Strahotni dež je prenehal padati šele okoli 23. ure, vendar je že povzročil največjo škodo. Voda je prodirala povsod, nekoliko strmejše ulice so se pretvorile v prave hudournike, medtem ko je vse niže ležeče predele mesta poplavilo. Kmalu zatem je bil prekinjen tudi električni tok, tako da je bilo mesto vso strahotno noč povsem v temi. V okoli dveh urah je padlo 62 mm dežja.

Že ponoči so imeli reševalci Rdečega križa in zlasti gasilci polne roke dela. Proti jutru pa so videli prebivalci mesta, da je neurje povzročilo opustošenje, ki ga niso niti pričakovali. Zaradi ogromnih količin vode, je namreč povsem odpovedal sistem kanalizacije, odnosno so na raznih krajih počile cevi, tako da je velik del mesta, tudi potem ko je voda že odtekla, pokrit z blatom in umazanijo. Blato se je proti popoldnevu strdilo, kar je reševalcem še otežkočilo delo.

Nekaj stotin avtomobilov, ki so bili parkirani po ulicah, ali ki jih je neurje zateklo med vožnjo na cestah, je povsem uničenih. Voda jih je premetavala in danes, ko so jih pričeli odstranjevati s cest, so ugotovili, da jim je v večini primerov povsem uničila motorje.

Najbolj tragična pa je bila bilanca človeških žrtev. Po zadnjih vesteh so gasilci našli trupla devetih ponesrečencev, medtem ko sta še dve osebi pogrešani. Vendar to verjetno niso končne številke, ker z veliko težavo odstranjujejo ruševine in blato iz podvozov pri centralni postaji in nekaterih drugih podvozov od koder se verjetno niso mogli vsi pešci rešiti.

Tako je na Trgu Rosselli pravi hudournik prevrnil štiri avtomobile in jih potisnil v notranjost podvoza, avto 600 pa celo prav pod tire.

Največjo škodo je neurje povzročilo v spodnjem delu mesta, kjer je umazana voda preplavila vse lokale in so morali v številnih primerih izprazniti celo prva nadstropja. Na stotine trgovin je povsem uničenih, blago razmetano in prepojeno z umazano vodo in blatom. Po prvih poročilih računajo, da je uničeno v celoti 250 trgovin, izpraznili so 300 stanovanj in uničenih je na stotine avtomobilov.

Danes so vojaške edinice zaprle dohode v Ul. Carlo Alberto, kjer je neurje najhuje divjalo. Dohode so zaprli, ker se je zbralo na ulici na tisoče radovednežev, ki so tako ovirali reševanje.

Reševalci so najprej pričeli reševati trupla žrtev. Med drugim so našli truplo 19-letne Vilme Cardinali, sestre znanega nogometaša, ki je bila skupaj z zaročencem pred pričetkom neurja na cesti. Zaročenec se je pravočasno rešil, ker je že odšel proti domu, medtem ko se je dekle nenadoma znašlo sredi hudournika. Imela je še toliko prisebnosti, da se je oprijela za drevo in skušala zlesti na vejo, ki pa se je zlomila, tako da je padla v blatno in deročo vodo in utonila.

Danes so tudi našli truplo 12-letnega Carla Felicija, ki so ga pogrešali od sobote zvečer in ga je oče na vse načine iskal, ker nikakor ni hotel verjeti, da je umrl. Truplo dečka so našli v nekem jarku blizu kina. Truplo je bilo povsem pokrito z blatom. Poleg njega so našli tudi truplo 33-letne dečkove tete Marije Paci in njene 3-letne hčerke Cinzije.

Občinski svet se je že večkrat sestal, popoldne pa je bil posebni sestanek strokovnjakov na prefekturi, na katerem je bil prisoten tudi predsednik višjega sveta ministrstva za javna dela. Na sestanku so razpravljali o najnujnejših ukrepih, da se omeji škoda in pomaga številnim družinam, ki so brez strehe in brez vsake možnosti za preživljanje. Ugotovili so, da znaša po dosedanjih računih celotna škoda okoli 6 milijard lir. Ranjenih pa je okoli 30 oseb.

Neurje ni prizadelo samo mesta Ancono, temveč celotno okolico in je divjalo po vsej pokrajini Macerata. Tu je zlasti prizadeto mesto Civitanuova, kjer je po prvih računih škode za 2 milijardi lir, tri osebe so mrtve, številni pa ranjeni. Okoli 200 oseb je ostalo brez strehe.

Sedaj se skupine reševalcev predvsem trudijo, da bi ponovno uredile najnujnejše stvari. Predvsem gre za ureditev vodovoda, ki je močno poškodovan tako, da obstaja nevarnost epidemij.

Prefekt Ancone je zvečer uradno sporočil, da so na sestanku na prefekturi, proučili položaj in sklenili, da bodo nadaljevali z urejevanjem najnujnejših uslug. Takoj bodo pričeli popravljati porušene hiše, medtem ko na železniški postaji odstranjujejo ruševine, da bodo lahko čimprej obnovili promet v celoti. Ponoči je odpeljal prvi vlak proti Rimu in to po 50-urni prekinitvi železniške proge.

Proti večeru je v Anconi ponovno pričelo deževati.

190 oseb zastrupljenih s pokvarjenim sladoledom

CATANIA, 7. — Stodevetdeset oseb se je zastrupilo s pokvarjenim sladoledom v vasi San Michele di Canzaria med praznovanjem vaškega patrona. Ponoči so se zbudili v hudih bolečinah, tako da so jim morali s številnimi avtomobili RK in privatnimi avtomobili odpeljati v bolnišnico v Caltagirone. K sreči ni bilo hujših posledic in so zdravniki vsem zastrupljencem — med katerimi so bili zlasti številni otroci — rešili življenje.

Callas se bo ločila?

BRESCIA, 7 — Vesti in govorice o bližnji ločitvi med pevko Mario Meneghini Callas in njenim možem Giambattistom Meneghinijem je povzročila pravi plaz ugibanj in govoric v Sirmionu, kjer imata zakonca luksuzno urejeno vilo. Prve govorice so se čule že pred mesecem dni, ko je bila pevka na križarjenju z znanim milijarderjem Onassisem, njen mož pa je mirno živel v svoji vili. Po teh vesteh naj bi pevkin mož že napravil prve korake za ločitev in naj bi se večkrat posvetoval z odvetniki za ureditev premoženjskega stanja.

Ulovil 90 morskih psov

TARANTO, 7. — Sportni ribič Alfonso Romei je v bližini Torre Colimea ulovil 90 majhnih morskih psov. Brž ko je vrgel mrežo, je presenečen ugotovil, da je že polna. Z velikimi težavami se mu je posrečilo mrežo dvigniti in nato z veslom ubiti morske pse, ki so bili zelo živahni.

3 otroci umrli zastrupljeni

TRAPANI, 7. — Trije otroci so umrli zastrupljeni, ker so jedli grozdje, na katerem je bilo strupeno škropivo — mišnica. Otroci so odšli v neki vinograd in tam trgali grozdje, nakar jim je postalo slabo in jih je pričelo trgati po trebuhu. Odpeljali so jih takoj v bolnišnico v Alcamu, vendar je med potjo štiriletni Angelo Concetta preminil, kasneje pa v bolnišnici še njegova sestrica 7-letna Marija in 10 let stara Lucia Faraci.

Ugrabitvi mladoletnic

NEAPELJ, 7. — Ines Diana iz Villa Literna ni hotela nič čuti za svojega 21-letnega oboževalca Itala Parija. Ta pa je zbral tri prijatelje in z avtomobilom počakal 17-letno dekle ter jo ugrabil. Ni znano, kam so jo odpeljali.

V Anagniju pa sta dva fanta ugrabila 15-letno Rino Caruso. Popoldne sta jo prisilila, da je vstopila v avtomobil. Odpeljala sta jo menda proti Rimu.

Stromboli bruha

MESSINA, 7. — Že nekaj dni bruha Stromboli. Razbeljeno kamenje in skale padajo po pobočju vulkana in se ohlajajo v morju iz katerega brizgajo tudi do 60 metrov visoki stebrom podobni curki pare. Razbeljena lava je vidna do 60 milj daleč.

Strahotno neurje, ki je divjalo v Anconi med soboto in nedeljo ponoči, je povzročilo veliko škodo: na stotine avtomobilov je uničenih (kot je to dobro razvidno s slike), še vedno pa ne vedo točno, koliko je smrtnih žrtev

BOILEAU-NARCEJAC:

MRZLI ZNOJ 2.

«So njeni gibi odsekani?»

«Ne. Sicer pa, da povem po pravici, nisem še nikoli videl mesečnika. A tega vtisa pa nimaš, da bi spala. Odsotna je kakor človek, ki ne razpolaga sam s seboj. Čisto druga je. Vem, da je to bedasto, vendar se ne morem bolje izraziti. Čisto druga je».

Iz Gévignevih oči je zrla prava tesnoba.

«Druga», je zamrmral Flavières. «To nima posebnega pomena».

«Misliš, da morda ni vmes kakšnih posebnih vplivov?»

Gévigne je odložil pozvečeno cigaro na rob pepelnika in močno stisnil eno roko v dlan druge.

«Ker sem že začel», je dejal, «lahko grem do kraja... V Madeleinini rodbini je bila čudna ženska... Ime ji je bilo Pauline Lagerlac... Pravzaprav je bila to Madeleinina prababica... Vidiš, da je tu nekaj skupnega... Tista ženska je pri trinajstih ali štirinajstih letih — kako bi ti razložil — zbolela. Imela je čudne krče in ljudje, ki so ji stregli, so slišali v sobi nerazločljivo ropotanje...»

«Butanje po zidu?»

«Da».

«Drsanje po podu, kakor da bi premikali pohištvo?»

«Da».

«Že vem», je dejal Flavières. «Taki pojavi se večkrat ugotavljajo tam, kjer so dekletca te starosti. Drugače jih ni mogoče razložiti... Na splošno ne trajajo dolgo».

«Ne. Zdi se, da ne. Bila je srečna. Nekaj mesecev prej je rodila fantička in vse je mislilo, da se bo po tem materinstvu zopet uravnovesila. Potem pa nepričakovano nekega dne...».

«Še zmeraj ne razumem, v kakšni zvezi s tem je tvoja žena?» je pripomnil Flavières.

«V kakšni zvezi?» je odvrnil Gévigne pobito. «Kmalu boš razumel. Po smrti staršev je Madeleine seveda podedovala nekaj drobnih umetnin in nakita, kar je bilo še njene prababice, med drugim tudi jantarsko ogrlico... In zdaj neprenehoma to ogleduje, preklada po rokah... z nekakšno, kako bi dejal, otožnostjo, če vzameš. Doma imamo, na primer, portret Pauline Lagerlac, ki ga je sama naslikala, ker je tudi ona slikala. Madeleine po cele ure zamaknjeno gleda tisto sliko, kakor da bi jo začarala. To še ni vse! Pred časom sem opazil, da je postavila to sliko na mizo v salonu, sama pa je stopila k ogledalu. Okoli vratu si je nadela tisto ogrlico in se je trudila, da bi si napravila tako pričesko, kakršna je bila na sliki... Tisto pričesko ima še zdaj», je končal Gévigne vidno v zadregi, «težek zavoj las na tilniku».

«Je podobna Paulini?»

«Morda... od daleč».

«Povej mi še enkrat: kaj te pravzaprav skrbi?»

Gévigne je vzdihnil in zopet vzel cigaro ter jo raztreseno ogledoval.

«Ne upam si ti povedati, kaj vse mi roji po glavi... Eno je gotovo in to je, da Madeleine ni več ista. Pa ne samo to! Včasih se mi dozdeva, da ženska, ki živi z menoj ni Madeleine».

Flavières je vstal in se prisiljeno nasmehnil.

«Beži, no! Kdo pa naj bo?... Pauline Lagerlac?. Se ti meša, dragi Paul!... Kaj naj ti ponudim? En Porto, Cinzano, Cop Corse?»

«Porto».

Ko je Flavières šel v jedilnico, da pripravi pladenj in kozarec, je Gévigne zaklical:

«Pa ti? Še vprašal te nisem, ali si poročen».

«Ne», je odgovoril Flavièresov zamolkli glas, «in tudi ne želim biti».

«Prav po naključju sem zvedel, da si se odpovedal policiji», je dodal Gévigne.

Iz jedilnice ni bilo glasu.

«Hočeš, da ti pomagam?»

Gévigne se je vzdignil iz naslonjača in se bližal odprtim vratom. Flavières je ravno vlekel zamašek iz steklenice. Gévigne se je med vrati naslonil na podboj.

«Pri tebi je lepo... Oprosti, da te nadlegujem s temi svojimi zadevščinami. Presneto sem vesel, da sva se videla. Moral bi ti bil telefonirati, da pridem, pa imam toliko opravkov...».

Flavières se je vzravnal in mirno odvijal zamašek z odmašnika. Najhuje je bilo mimo.

«Nisi dejal, da imaš ladjedelnico?» je povzel in nalival kozarca.

«Da. Zdaj izdelujemo izvidniške čolne. Imamo velikansko naročilo. Vse kaže, da bo v ministrstvu nekaj zaropotalo».

«Hudirja, prej ali slej se bomo vendar izmotali iz te presnete vojne, saj bo kmalu maj. Na zdravje, Pavel!»

«Na zdravje, Roger!»

Pogledala sta si v oči in pila. Tako stoje je bil videti Gévigne nizek in čokat. Stal je pri oknu in svetloba je risala rimljanske obrise njegovega obraza, z mesnatimi ušesi, s čelom, ki je kazalo plemenitost. A Gévigne kljub temu ni bil kakšen osel. Imel je v sebi ravno toliko provensalske krvi, da mu je izklesala lažni prokonzulski profil. Po vojni bo ta zlomek težek milijonar... Flavières se je otresal tega očitka... Ali ne izrablja tudi on odsotnosti drugih? Pri naboru so ga zvrgli, to je že res, a to morda ni zadostno opravičilo. Položil je kozarec zopet na pladenj.

«Čutim, da mi bo ta tvoja zadeva začela rojiti po glavi... Ima tvoja žena koga na fronti?»

«Nekaj daljnih sorodnikov, s katerimi se nikoli ne videvamo. Torej nikogar od družine».

«Kako si se spoznal z njo?»

«Zelo romantično».

Gévigne je gledal kozarec in iskal besed. Še zmeraj ga je navdajala stara bojazen, da bi se osmešil, in ga hromila tista plašnost, zaradi katere je nekoč pogosto padal pri ustnih izpitih. Vendar se je odločil.

«Spoznal sem jo v Rimu, ko sem bil na poslovnem potovanju. Nastanila sva se v istem hotelu».

«V katerem hotelu?»

«Continental».

«Po kaj je šla v Rim?»

«Študirala je slikarstvo. Slika kar dobro, po vsem videzu. Jaz sicer za slikarstvo, saj veš...».

«Se je pripravljala za poučevanje, za dajanje privatnih ur?»

«Kaj še!... Za svojo zabavo. Nič ji ni bilo treba skrbeti za življenje. Pomisli, da je imela pri osemnajstih letih že avto. Njen oče je bil bogat industrijec...».

Gévigne se je obrnil na petah in se vrnil v pisarno. Flavières je opazil, kako prožen in gotov je njegov korak. Nekoč je bil v hoji zaletav, kakor da bi jecljal z vsem telesom. Bogastvo njegove žene ga je spremenilo.

«Še zmeraj slika?»

«Ne. Polagoma je opustila... Nima časa Parižanka je tako zaposlena!»

«Toda... tiste motnje, o katerih mi pripoveduješ, imajo vendar nekje vzrok. Ni bilo v začetku kakšnega določnega pripetljaja?... Morda kakšnega spora?... Žalostne novice? Gotovo si tudi sam kaj preiskal».

«O, preklemano sem iskal... A nisem ničesar odkril... Del tedna preživim v Le Havru in tega ne gre prezreti».

«Ali se je začelo tisto njeno zgubljavanje, tiste duševne odsotnosti, kakor že praviš, takrat, ko si bil v Le Havru?»

«Ne. Takrat sem bil tu. Malo prej sem prišel. Bilo je neke sobote. Madeleine je bila vesela kot po navadi. A zvečer se mi je zdela malo čudna, to je bilo prvič. Tisti trenutek stvari nisem pripisoval kakšnega pomena. Sam sem bil precej utrujen».

«Kaj pa prej?»

«Prej?»... Včasih je bila slabe volje, a s tem vsekakor ni bilo primere».

«Veš zatrdno, da se tiste sobote ni zgodilo nič nenavadnega?»

«Prav zatrdno, saj sva bila ves dan skupaj. Dopotoval sem ob desetih zjutraj. Madeleine je ravnokar vstala. Kramljala sva... ne vprašuj me podrobnosti, seveda sem jih pozabil... Čemu bi bil pazil nanje? Vem pa, da sva kosila doma».

«Kje stanuješ?»

(Nadaljevanje sledi)

ŠPORT ŠPORT ŠPORT ŠPORT

Velik moralni in tehnični uspeh Univerziade 1959

S himno «Gaudeamus igitur» svečan zaključek Univerziade

V teku na 110 m ovire - zlata za Lorgerja (14"2) - Leone (It.) - nov rekord na 200 m (23"8) - Balasova je naskakovala svetovni rekord v višino

TURIN, 7. — Univerziada 1959 je zaključena. Športniki-študenti iz domala vseh držav na svetu se bodo še kakšen dan pomudili v gostoljubnem Turinu, nato pa se bodo vrnili na svoje domove, izbrani s častnimi naslovi svetovnih prvakov, nekoliko številnejši s kolajnami, večina pa samo z lepimi spomini na ta svetovni zbor študirajoče športne mladine, ki je tudi prispeval k zbližanju narodov in utrjevanju prijateljstva med njimi.

Jolanda Balas je skočila — letvica se je zamajala in padla

Toda ne samo iz moralnega, tudi iz tehničnega vidika je bila letošnja Univerziada izredno uspešna. Doseženih je bilo namreč mnogo izvrstnih rezultatov, med katerimi ni manjkalo državnih rekordov, Japonci pa so celo poskrbeli za nekaj azijskih kontinentalnih rekordov. Absolutnih svetovnih rekordov ni bilo, zato pa je prav zadnji dan tekmovanja v atletiki le malo manjkalo, da se ni nov svetovni rekord posrečil Romunki Balasovi v skoku v višino, ko je naskakovala 1.84 m. Trikrat je dolgonoga svetovna prvakinja z znamko 1.83 poskušala čez letvico, toda trikrat jo je podrla in pri zadnjem preskoku samo za las. Sicer živahni stadion je pri vsakem njenem poskusu utihnil in vsakokrat se je iz ust desettisočev gledalcev izvil dah razočaranja, kateremu je takoj nato sledil aplavz priznanja za napor in voljo dati Univerziadi največjo lavoriko — svetovni rekord.

V pravilniku Univerziade je rečeno, da gre izključno za individualne športne igre in da ni dovoljena nobena klasifikacija moštev ali držav. Vendar pa se takim klasifikacijam kljub vsemu ni mogoče v celoti izogniti. Največ uspehov so imeli italijanski športniki, ki so osvojili kar 18 zlatih kolajn, za njimi pa sovjetski, madžarski, nemški in drugi, med katere so se nadvse častno uvrstili tudi maloštevilni Jugoslovani, ki so dosegli 3 zlate kolajne (vaterpolo, Lorger, Snajder), 3 srebrne (Usenikova, Marjanovič, Kuzmanovič), 2 bronasti (Račič in Dorčič) in še nekaj častnih plasmajev v finalih.

Zadnji dan v atletiki

V nedeljo je bilo na programu 12 finalnih atletskih disciplin. V teku na 400 m čez ovire je zmagal — kot se je pričakovalo — Italijan Moralle pred rojakom Gimellijem. Oba sta dosegla razmeroma dober čas. Mnogo bolj zanimiv je bil tek na 1500 m, kjer je od začetka do konca vodil favorit Madžar Szekeres, medtem ko so za drugo mesto vodili veliko borbo kar trije atleti: Angleža Winch in James ter Japonec Watanabe. V zadnjih metrih je Winchu uspelo prehiteti tekmeca za desetinko sekunde. Še bolj veličastna je bila borba v teku na 5000 m. Več kot tri četrtine proge je vodil Čehoslovak Pavelka pred Rusom Golubenkovom in Japoncem Yokomizom, kateremu sta sledila tik za petami Madžar Pinter in Anglež Gilligan. 500 m pred ciljem pa je nenadoma sprožil ofenzivo Anglež Gilligan in v silovitem finišu prehitel vse ostale za več kot 20 m. Dotlej vodeča Pavelka in Golubenkov sta zaostala in prehitel ju je še Japonec Yokomizo. Pavelka je na cilju še obdržal tretje mesto, Golubenkov pa se je potem, ko je četrti dosegel cilj, nezavesten zgrudil na tla od izčrpanosti.

Med to veliko borbo so se kosali za najboljša mesta tudi metalci kopja in skakalci v daljino. V skoku v daljino sta oba italijanska predstavnika Bravi in Terenziani že s prvima skokoma prevzela vodstvo in ga obdržala do konca tekmovanja. V ostri konkurenci je nastopal tudi Jugoslovan Miler, ki se je med 17 tekmovalci uvrstil na šesto mesto s solidnim skokom 7.25. V metu kopja sta bila favorita Madžar Kulcsar in Romun Bizim, toda že s prvim metom je prevzel vodstvo Nemec Salomon in si tudi priboril zlato kolajno s solidno znamko 75.95 m.

V teku na 200 m so bile najprej na vrsti tri polfinalne skupine, nato pa finale, v katerem se je uveljavil veliki favorit in morda eden najboljših atletov na Univerziadi sploh, Italijan Berruti, z izvrstnim rezultatom 20"9. Drugi italijanski predstavnik Giannone se je moral zadovoljiti s četrtim mestom, drugo pa je dokaj presenetljivo osvojil Grk Georgopulos.

Še bolj zanimiv je bil tek na 110 m ovire. Najprej so v vseh treh polfinalnih skupinah zmagali vsi trije favoriti za zlato kolajno: Jugoslovan Lorger in Tržačan Svara z enakim časom 14"3 ter drugi Italijan Mazza s časom 14"4. Tej trojici so se pridružili še Kitajec Kao, Brazilijanec Mossa in Francoz Reynaud.

V finalu je ob startnem strelu bil najhitrejši Slovenec Lorger, ki je že pri prvi oviri imel 1 m prednosti pred obema Italijanoma. Na naslednjih ovirah je Celjan obdržal svoj naskok, v finišu pa ga je še povečal in z dobrim rezultatom 14"2 premočno osvojil prvo mesto in zlato kolajno ter s tem še enkrat potrdil, da mu drugega mesta v Evropi (za Nemcem Lauerjem) za sedaj še nihče ne ogroža. Za svoj uspeh je bil simpatični Lorger deležen priznanja gledalcev in obeh italijanskih konkurentov.

V štafeti 4x400 m so dokaj zanesljivo zmagali Nemci pred Italijani in Angleži, zelo izenačen pa je bil boj v štafeti 4x100 m, kjer si je Italija zagotovila zlato kolajno samo za širino prsi pred Nemčijo.

Od ženskih disciplin smo skok v višino že omenili. Romunka Balasova je imela konkurenco le do višine 1.73 v Rusinji Ballodovi, potem pa je skakala sama. V štafeti 4x100 m so morale Italijanke zaradi neizenačene formacije prepustiti prvo mesto sovjetskim tekačicam kljub velikemu naporu Leonejeve v zadnji četrtini. Pač pa so Italijanke požele lepo in zasluženo zmago v teku na 100 m, kjer je Leone s časom 23"8 postavila nov italijanski rekord svetovne vrednosti.

Tehnični rezultati

(MOSKI)

400 m ovire: 1. Morale (It.) 52"1, 2. Gimelli (It.) 52"8, 3. Krol (Polj.) 53"2, 4. Haenning (Fr.) 53"8, 5. Kling (Fr.) 54"5, 6. Skeurtis (Gr.).

1500 m: 1. Szekeres (Madž.) 4'50"9, 2. Winch (V.B.) 3'52", 3. Watanabe (Ja.) 3'52"1, 4. James (V.B.) 3'52"1, 5. Jerzy (Polj.) 3'52", 6. Stichnote (Nem.) 3'56", 7. Tomiato (It.) 3'57".

5000 m: 1. Gilligan (V.B.) 14'09"8, 2. Yokomizo (Jap.) 14'14"8, 3. Pavelka (CSR) 14'18", 4. Golubenkov (SZ) 14'23"6, 5. Dobija (Polj.) 14'31"4, 6. Benum (Norv.) 14'37".

200 m: 1. Berruti (It.) 20"9, 2. Georgopulos 21"6, 3. Helfrich (Nem.) 21"7, 4. Giannone (It.) 21"7, 5. Lagorge (Fr.) 21"7, 6. Anson (V.B.) 21"8.

110 m ovire: 1. Lorger (Jug.) 14"2, 2. Svara (It.) 14"4, 3. Mazza (It.) 14"4, 4. Kao (Kit.) 14"6, 5. Mossa (Braz.) 14"7, 6. Reynaud (Fr.) 15"1.

Daljina: 1. Bravi (It.) 7.46, 2. Terenziani (It.) 7,43, 3. Brakchi (Fr.) 7,42, 4. Ivanov (Bolg.) 7,40, 5. Marucha (Polj.) 7,33, 6. Miler (Jug.) 7,25.

Kopje: 1. Salomon (Nem.) 75,95, 2. Kulcsar (Madž.) 75,80, 3. Bizim (Rom.) 72,81, 4. Lievore (It.) 71,30, 5. Bonaiuto (It.) 69,52, 6. Gunther (Nem.) 65,89.

4x100 m: 1. Italija 41", 2. Nemčija 41", 3. Francija 41"4, 4. V. Britanija 42", 5. Poljska 42", 6. Japonska 42"3.

4x400 m: 1. Nemčija 3'09"5, 2. Italija 3'11"4, 3. V. Britanija 3'12"2, 4. Poljska 3'12"8, 5. Francija 3'16", 6. Spanija 3'16"6.

ZENSKE

200 m: 1. Leone (It.) 23"8, 2. Janiszewska (Polj.) 24"2, 3. Nečajeva (SZ) 24"7, 4. Fuhrmann (Nem.) 25", 5. Fluchot (Fr.) 25"4, 6. Kerkova (Bolg.) 26"3.

Višina: 1. Balas (Rom.) 1,80, 2. Ballod (SZ) 1,73, 3. Jozwiakowska (Polj.) 1,61, 4. Holtz (Nem.) 1,45, 5. Ciastowska (Polj.) 1,45, 6. Lichtenstein (Irs.) 1,45.

4x100 m: 1. SZ 46"9, 2. Italija 47"5, 3. Nemčija 48"2, 4. Francija 48"3; 5. V. Britanija 49"2, 6. Poljska 49"2.

NOVI PRVAKI

Plavanje

MOSKI

100 m prosto: **Luzkovski (SZ)**
100 m hrbtno: **Elsa (It.)**
200 m metulj. **Dennerlein (It.)**
200 m prsno: **Troeger (Nem.)**
400 m prosto: **Luzkovski (SZ)**
1500 m prosto **Kadar (Madž.)**
4x100 m mešano: **Italija**
4x200 m prosto: **Italija**

ZENSKE

100 m prosto: **Sacco (It.)**
100 m hrbtno: **Androsoni (It.)**
100 m metuljček: **Posnjak (SZ)**
200 m prsno: **Gosden (VB)**
400 m prosto: **Kotkova (CSR)**
4x100 m mešano: **Italija**
4x100 m prosto: **V. Britanija**

Vaterpolo

Jugoslavija

Odbojka

Češkoslovaška

Košarka

Sovjetska zveza

Sabljanje

MOSKI

Floret posamezno: **Kamuti (Madž.)**
Floret ekipno: **SZ**
Meč posamezno: **Kausz (Madž.)**
Meč ekipno: **Italija**
Sablja posamez.: **Calarese (It.)**
Sablja ekipno: **Madžarska**

ZENSKE

Floret posamez.: **Weiss (Nem.)**
Floret ekipno: **Francija**

Tenis

Posamezniki: **Jauffret (Fr.)**
Posameznice: **Riazanova (SZ)**
Moške dvojice: **Nagasaki-Hana (Jap.)**
Ženske dvojice: **Ramorino - Riedl (It.)**
Mešane dvojice: **Ramorino-Drisaldi (It.)**

Atletika

MOSKI

100 m: **Berruti (It.)**
200 m: **Berruti (It.)**
400 m: **Snajder (Jug.)**
800 m: **Haydecke (Nem.)**
1500 m: **Szekeres (Madž.)**
5000 m: **Gilligan (VB)**
110 m ovire: **Lorger (Jug.)**
400 m ovire: **Morale (It.)**
4x100 m: **Italija**
4x400 m: **Nemčija**
Višina: **Pozumb (Rom.)**
Daljina: **Bravi (It.)**
Troskok: **Rijakovski (SZ)**
Palica: **Yasuda (Jap.)**
Krogla: **Lingnau (Nem.)**
Disk: **Kunadis (Gr.)**
Kopje: **Salomon (Nem.)**
Kladivo: **Zsivotski (Madž.)**
Peteroboj: **Kuznecov (SZ)**

ZENSKE

100 m: **Leone (It.)**
200 m: **Leone (It.)**
800 m: **Gouilleux (Fr.)**
80 m ovire: **Elisajeva (SZ)**
4x100 m: **SZ**
Višina: **Balas (Rom.)**
Daljina: **Krzesinska (Polj.)**
Krogla: **Caramovič (Bolg.)**
Disk: **Hegedus (Madž.)**
Kopje: **Ozolina (SZ)**

ZLATE KOLAJNE

Italija 18, SZ 11, Madžnarska 7, Nemčija 6, Francija, V. Britanija, Jugoslavija 3, Češkoslovaška, Japonska, Romunija 2, Bolgarija, Grčija, Poljska 1.

Panameriške športne igre zaključene

Argentina zmagovalec nogometnega turnirja

Zadnji dan iger dva svetovna rekorda v plavanju

CHICAGO, 7. — Zadnji dan panameriških športnih iger sta bila dosežena dva nova svetovna rekorda v plavanju. Zenska štafeta ZDA na 4x100 m mešano je s časom 4'44"6 naravnost zdrobila stari rekord Nizozemk (4'51"5), v prvi frakciji pa je Carin Cone preplavala 100 m hrbtno v rekordnem času 1'11"4 (prejšnji rekord Nizozemke Ria Van Velsen 1'11"7). Tudi ostale članice ameriške štafete so dosegle izvrstne čase: Ann Bancroff 2'33"8 v metuljčku, Becky Collin 3'42" prsno in Chris Von Saltza 1'02"6 prosto.

Carin je osvojila še eno zlato kolajno z zmago v finalu na 100 m hrbtno s časom 1'12"2, 15-letna Chris Von Saltza pa četrto zlato kolajno z mago na 400 m prosto s časom 4'55"9, ki predstavlja nov rekord panameriških iger.

V cestni kolesarski vožnji je zmagal Argentinec Richard Senn, turnir v košarki pa se je zaključil z dvojno zmago ZDA. Moška vrsta ZDA je v zadnji igri premagala Brazilijo z 98:79 in je v končni lestvici pred Portorikom in Brazilijo, ženska vrsta pa je v finalu pred Brazilijo in Čilom. V zadnjih igrah je Brazilija premagala Kanado s 57:43, ZDA pa Čile s 64:51.

V odbojki je osvojila prvo mesto Brazilija pred ZDA. V odločilni igri je Brazilija premagala ZDA s 3:1 (15-7, 15-10, 9-15, 15-1).

V nogometu je osvojila prvo mesto Argentina, ki je v zadnji tekmi turnirja igrala neodločeno 1:1 z Brazilijo. Končna lestvica je naslednja:

Argentina	5	1	0	11
Brazilija	4	1	1	9
ZDA	4	0	2	8
Haiti	2	0	3	4
Mehika	1	1	3	3
Kostarika	1	1	3	3
Kuba	0	0	5	0

V telovadbi so na vseh orodjih zmagali telovadci ZDA, v ženski konkurenci pa je tri naslove osvojila Kanadčanka Russel, eno pa Američanka Montefuscu (v parterni telovadbi).

V jahanju je v ekipni konkurenci prvak Kanada z 214,40 točkami pred ZDA z 238,74 točkami, v konkurenci posameznikov pa je zmagal Page (ZDA) pred Elderjem (Kan.).

V sabljanju so v sablji ekipno zmagale ZDA pred Argentino in Kanado.

Po predzadnjem dnevu so ZDA imele 98 zlatih, 64 srebrnih in 47 bronastih kolajn. Vrstni red ostalih držav: Brazilija 8-5-3, Argentina 7-15-7, Kanada 6-16-24, Mehika 5-8-10, Čile 4-2-3, Kuba 2-5-3 itd.

Športne stave

TOTOCALCIO ST. 1

1 1 1 X 1 1 1 1 — 2 1 2 1 1

Kvote: 13 točk — 4226 lir, 12 točk — 367 lir.

TOTIP

1 X X 2 1 2 X X 2 X 1 2

Kvote: 12 točk — 409.652 lir, 11 točk — 20.700 lir, 10 točk — 2490 lir.

Prvi turnus italijanskega nogometnega pokala 1959-1960

Triestina klonila proti Udinese šele po dodatnih polčasih (2:3)

Po 90 minutah rezultat 1:1 · Triestina pretežno v napadu · Zelo dobra igra obrambe in krilske vrste · Zmage favoritov v ostalih tekmah

STRELCI: v drugem polčasu v 8' Secchi (T.), v 30' Bettini (U.); v prvem podaljšku v 9' Canella (U.), v 11' Bettini (U.), v drugem podaljšku v 5' Attilli (T.).

UDINESE: Santi; Burgnich, Sassi; Gjacomini, Odling, Delfino; Pentrelli (Canella), Milan, Bettini, Canella (Giacomini), Fontanesi.

TRIESTINA: Bandini; Frigeri, Brach; Degrassi, Varglien, Radice; Mantovani, Puia (Attilli), Secchi, Taccola, Magistrelli.

SODNIK: Rebuffo iz Milana.

VIDEM, 7. — *Julijski derby med Udinese in Triestino v prvem turnusu italijanskega nogometnega pokala 1959-60, ki je privabil na stadion Moretti nad 10.000 gledalcev, je nudil precej jasno sliko o obeh enajstoricah neposredno pred začetkom državnega prvenstva. Ta slika za Udinese ni preveč ugodna in trener Feruglio bo imel še mnogo dela preden bo njegova enajstorica pripravljena za težke borbe. Poleg tega pa je seveda še odprto vprašanje, če bo Udinese v takšni formaciji kot se nam je predstavila tokrat, sploh lahko dosegla zadovoljiv nivo. Imeli smo namreč vtis, da tako v ožji obrambi kot v krilski vrsti ne razpolaga z najboljšimi elementi in da zaradi tega tudi napadalci ne morejo priti tako do izraza, čeprav zanje na splošno velja, da so individualno dobri nogometaši. Vse preveč pogosto sta se namreč morali zvezi vračati v zaledje in nuditi pomoč krilcem, ki niso bili sposobni niti zadrževati nasprotnih napadov, kaj šele zalagati napad s koristnimi žogami.*

Splošen vtis o Udinese je, da sestavljavci formacije niso imeli najsrečnejše roke.

Vse drugačen vtis pa je zapustila Triestina, za katero lahko trdimo, da nas je prijetno presenetila. Njena mlada enajstorica je pod vodstvom trenerja Trevisana že kar dobro vigrana in njena glavna odlika je temperamentnost in pa borbenost, čeprav tudi tehničnih kvalitet posameznikov ne gre podcenjevati. S tem se, veda še nočemo reči, da je Triestina že popolnoma zrela za prvenstvene borbe. Tako trener kot igralci bodo morali vložiti še mnogo truda v kolektivno igro in tudi ni rečeno, da ne bodo v tokrat predstavljeni formaciji potrebne kakšne manjše spremembe tako v napadu kot v krilski vrsti. Vendar pa obstaja realno upanje, da bo tržaška enajstorica igrala v prvenstvu B lige pomembno vlogo, pri čemer tudi ni izključeno, da bi se utegnila potegovati za najboljše mesto na lestvici.

Če bi hoteli ocenjevati njene posamezne sektorje, potem bi seveda dali prednost ožji obrambi, v kateri sta Bandini in Brach že povsem na mestu, Frigeri pa je zelo blizu najboljši formi. V krilski vrsti smo spet občudovali Radiceja, za Vargliena pa lahko mirno trdimo, da mu mesto srednjega krilca mnogo bolj odgovarja kot pa vloga zveze. Ni izključeno zato, da se mu bo Merkuza moral umakniti, čeprav je tudi Merkuze škoda. V napadu se je odlikoval tandem Secchi-Mantovani, manj uspešni pa so bili Taccola, Magistrelli in Puia, medtem ko je Attili mnogo več kot samo prva rezerva.

Tekma sama je potekla v skoraj stalni terenski premoči Triestine, vendar pa je prvi polčas kljub nekaterim obojestranskim priložnostim ostal brez gola. V drugem polčasu je Triestina nadaljevala svojo ofenzivo in v 8' dosegla vodstvo z golom, ki ga je zabil Secchi potem ko je ušel srednjemu krilcu Odlingu. Ta uspeh je dal igralcem Triestine novega poleta. Njihova igra je bila res zelo dobra, njihove kombinacije premišljene in do bro izvajane, le zaključnega strelca ni bilo med njimi. V 20' je Attilli zaposlil Santija z nevarnim strelom v zgornji kot vrat, v protinapadu pa je Canella poslal žogo tik mimo Bandinijevega droga. V 30' je Udinese izenačila. Canella je poslal žogo pred vrata do Bettinija, ki jo je v polobratu neubranljivo poslal v mrežo.

V regularnem času se je tekma končala z neodločenim rezultatom 1:1 in ker se morajo tekme za pokal končati z zmagovalcem, sta bila odigrana še dva podaljška po 15 minut.

Za fizično manj popolne Tržačane je bilo to usodno. V prvem podaljšku so domačini po Canelli in Bettiniju dosegli dva gola in Triestina kljub vsemu prizadevanju in stalnemu pritisku v drugem podaljšku ni mogla doseči več kot en gol, katerega je realiziral Attilli. V 10' je Sassi v zadnjem trenutku rešil svoja vrata izpred Radiceja, potem pa je sodnik v skoraj že popolni temi odpiskal konec.

* * *

Tudi v ostalih tekmah prvega turnusa so bili uspešni favoriti, čeprav so nekateri le s težavo izbojevali zmage nad šibkejšimi nasprotniki. Za presenečenje lahko velja samo poraz Brescie na lastnem igrišču proti Modeni.

REZULTATI: Padova - Verona 3:2, Sampdoria - Novara 1:0, Bari - Taranto 1:0, Vicenza - Marzotto 1:0, Roma - Cagliari 4:0, Alessandria - Monza 1:0, Napoli - Sambenedet'ese 4:0, Como - Lecco 2:1, Spal - Parma 5:1, Palermo - Catania 1:0, Messina - Catanzaro 1:0, Reggiana - Mantova 3:2, Modena - Brescia 6:4.

V polfinalnih srečanjih za pokal 1958-59 je Inter premagal Venezio z 1:0, Juventus pa Genoo s 3:1.

* * *

Važnejši rezultati nekaterih prijateljskih tekem: Bologna - Atalanta 2:1, Torino - Savona 3:0, Pro Patria - Borgomanero 3:0, Portogruaro - CRDA 2:1.

Določene skupine za prvenstvo rezerv

MILAN, 7. — Za prvenstvo rezerv 1959/60, ki se bo začelo 30. septembra in katerega se morajo obvezno udeleževati vse enajstorice nacionalne zveze z izjemo Cagliarija, so bile formirane naslednje štiri izločilne skupine:

Skupina A: Alessandria, Juventus, Talmone Torino, Genoa, Sampdoria, Milan, Internazionale, Como, Lecco, Simmenthal Monza, Novara;

Skupina B: Udinese, Triestina, Venezia, Padova, Lanerossi Vicenza, Marzotto, Verona, Ozo Mantova, Brescia, Atalanta;

Skupina C: Bologna, Reggiana, Modena, Fiorentina, Lazio, Roma, Sambenedettese, Napoli, Spal, Parma;

Skupina D: Bari, Taranto, Palermo, Catania, Messina, Catanzaro.

Na mladinskem turnirju za pokal «E. De Martino» ki se bo začel v nedeljo 4. oktobra, bodo obvezno sodelovale vse enajstorice nacionalne zveze razen uradno oproščenih Cagliarija, Catanie, Catanzara, Messine, Palerma in Taranta.

Masante prvak Italije v maratonu

RIM, 7. — Enrico Masante je novi italijanski prvak v maratonskem teku, 42.195 km dolgo progo je pretekel v času 2.39'20". Vrstni red ostalih: 2. Lavelli z zaostankom 3'39", 3. Perrone 4'10", 4. Errico 6'27", 5. Assi 7'55", 6. Putti 8'43", 7. De Terlizzi 8'59".

Masante je prevzel vodstvo v 24. km skupno s Perronejem, katerega pa je po nekaj kilometrih pustil za seboj in sam tekel vse do cilja; Perroneja, ki je povsem izčrpal svoje moči nekaj km pred ciljem, pa je prehitel še Lavelli.

PLAVANJE

Evropski rekord na 200 m hrbtno

BERLIN, 7. — Vzhodni Nemec Wolfang Wagner je s časom 2'19"8 postavil evropski rekord na 200 m hrbtno. S tem rezultatom Wagner ni izboljšal nobenega rekorda, ker je mednarodna zveza šele nedavno priznala rekorde na 200 m v tej disciplini in določila zanje kot prvo mejo 2'20"2.

Jugoslovansko nogometno prvenstvo

Vojvodina, Sloboda in Dinamo vodijo z enakim številom točk

Katastrofa Rijeke na lastnem terenu - Tesna toda zaslužena domača zmaga Odreda - Prvo kolo v slovenski ligi

BEOGRAD, 7. — Drugo kolo I. zvezne nogometne lige je poteklo v znamenju uspehov gostujočih enajstoric, ki so dosegle kar štiri zmage. Partizan je zmagal v Titogradu, Vojvodina na Reki, Sloboda v Beogradu in Dinamo v Sarajevu. Na vrhu lestvice so s 4 točkami Vojvodina, Sloboda in Dinamo, na dnu pa brez točk Sarajevo, Rijeka in Budučnost.

Za največje presenečenje drugega kola velja seveda zmaga novinca Slobode iz Tuzle nad Radničkim v Beogradu. Rezultat je bil postavljen v 15' prvega polčasa, do konca pa je imela Sloboda še več priložnosti za povečanje rezultata. Njena zmaga je bila povsem zaslužena.

Drugo in nič manjše presenečenje predstavlja katastrofa Rijeke na Kantridi, kateri je razpoložena Vojvodina nasula kar 6 golov proti nobenemu. Tekmi je prisostvovalo 15.000 gledalcev, ki so bili priča živahni in tehnično zelo lepi igri Vojvodine. Rijeka je samo v prvem polčasu skušala nuditi odpor, v drugem pa je Veselinovičeva četa bila absolutni gospodar igrišča. Gole za Vojvodino so dosegli: v prvem polčasu v 6' in v 36' Takač; v drugem polčasu v 2' Veselinovič, v 23' Ivoš, v 41' Veselinovič, v 44' Krstič.

Le malo manjšo zmago je dosegel Dinamo v Sarajevu. Vratar Sarajeva Ančič je moral štirikrat pobrati žogo iz lastne mreže, v katero sta jo postala po dvakrat Matuš v prvem polčasu in Jerkovič v drugem polčasu. Zmaga Dinama je bila plod boljše kolektivne igre in večje realizatorske spretnosti napadalcev.

Tudi zmaga Partizana nad Budučnostjo je bila zaslužena. Partizan je že po prvem polčasu vodil s 4:0 in vsa prizadevanja domačih v drugem polčasu so bila zaman. Končni izid 4:2 je bil pravičen.

Tesni zmagi na domačih igriščih sta dosegla Velež nad Hajdukom (2:1) in Crvena zvezda v beograjskem derbiju nad OFK Beogradom. Posebno zanimiva je bila igra v Beogradu, v kateri je morala C. zvezda napeti vse sile, da je bila kos žilavi in prizadevni enajstorici Beograda.

Rezultati: Radnički-Sloboda 0:1, Velež-Hajduk 2:1, Budučnost-Partizan 2:4, Sarajevo-Dinamo 0:4, Crvena zvezda-Beograd 2:1, Rijeka-Vojvodina 6:0.

Lestvica:

Vojvodina	2	2	0	0	8:0	4
Sloboda	2	2	0	0	2:0	4
Dinamo	2	2	0	0	6:1	4
Partizan	2	1	1	0	5:1	3
Radnički	2	1	0	1	3:1	2
Beograd	2	1	0	1	5:3	2
Crv. zvezda	2	1	0	1	3:3	2
Velež	2	1	0	1	2:3	2
Hajduk	2	0	1	1	2:3	1
Budučnost	2	0	0	2	2:7	0
Rijeka	2	0	0	2	1:10	0
Sarajevo	2	0	0	2	0:5	0

V zahodni skupini II. zvezne lige je ljubljanski Odred dosegel prvo zmago nad zagrebškim Elektrostrojem. Tesen rezultat 1:0 ne odgovarja poteku igre, ker bi moral Odred zmagati z večjo razliko. Edini gol je dosegel v 38' prvega polčasa Raškovič, ki je samo nekaj minut prej zamenjal Plastiča.

Na vrh lestvice se je vsidral sarajevski Železničar, ki je nepričakovano premagal sredi Zagreba favorita za prvo mesto Lokomotivo. Na tujem terenu je bil uspešen še Proleter na škodo novinca Igmana.

Rezultati: Odred-Elektrostroj 1:0, Split-Varteks 2:1, Igman-Proleter 0:1, Lokomotiva-Železničar 1:2, Trešnjevka-Zagreb 6:1, Borac-Šibenik 1:0.

Lestvica:

Železničar	2	2	0	0	5:1	4
Borac	2	2	0	0	5:2	4
Trešnjevka	2	1	0	1	6:2	2
Lokomotiva	2	1	0	1	7:5	2
Odred	2	1	0	1	1:1	2
Elektrostroj	2	1	0	1	1:1	2
Sibenik	2	1	0	1	1:1	2
Proleter	2	1	0	1	2:2	2
Varteks	2	1	0	1	3:3	2
Split	2	1	0	1	4:5	2
Zagreb	2	0	0	2	4:12	0
Igman	2	0	0	2	0:4	0

V nedeljo se je začelo tudi nogometno prvenstvo v conskih ligah. V slovenski conski ligi, v kateri nastopata tudi primorski enajstorici Izola in Nova Gorica, so bili v 1. kolu doseženi naslednji izidi:

Branik (Maribor)-Nova Gorica 6:2 (3:1), Izola-Ljubljana 2:3 (0:1), Krim-Triglav 6:3 (...) (0:0), Ilirija-Rudar 6:3 (...), Kladivar-Grafičar 5:1 (...), Maribor-Sobota 1:0 (1:0).

MEDNARODNI NOGOMET

SZ - ČSR 3:1

MOSKVA, 7. — Sovjetska nogometna reprezentanca je pred 90.000 gledalci premagala reprezentanco Češkoslovaške s 3:1 (2:0). Domačini so bili ves čas tekme v premoči.

Fiorentina - Real Madrid jutri zvečer v Florenci

FLORENCA, 7. — 8 od ... igralcev Real Madrida, ki ... v nedeljo zvečer igral ... rentino, je danes dopoldne treniralo na občinskem stadionu. V tej osmorici so ... Herrera, Barasaluce, Marquitos, Vidal, Puskas, Dominguez, Ruiz in Santisteban, ostali so počivali.

Trener Real Madrida ... nuel A. Fleitas ni hotel po... dati, kakšna bo postava ... srečanje s Fiorentino, ... pa je skoraj gotovo, da bodo v napadu igrali vsi sloviti ... od desne proti levi: Darcy, Pereira (Canario), Puskas, ... di), De Stefano, ... to.

Jutri dopoldne bodo ... igralci španskega prvaka ... grali trening tekmo na ... vrat.

Triestina potuje danes v Rim

Triestina proti Romi na stadionu Flaminio

Brach bo ostal doma - Pogajanja za prijateljsko srečanje z Verono

Triestina odpotuje danes popoldne ob 12.54 z brzcem v Rim, kjer bo jutri zvečer ob 21. uri odigrala na stadionu Flaminio prijateljsko tekmo z Romo kot je bilo določeno v pogodbi za odstop Bernardina. Polovico izkupička bo dobila Triestina.

Trener Trevisan bo povedel s seboj 13 ali 14 igralcev, med katerimi pa najbrž ne bo Bracha, kateremu bodo dovolili nekaj počitka zaradi napornega treninga v zadnjih dneh. Tako bodo po vsej verjetnosti odpotovali naslednji igralci: Bandini, Dudine, Frigeri, Merkuza, Varglien, Radice, Degrassi, Mantovani, Taccola, Secchi, Fortunato, Magistrelli in Attilli katerim se bo mogoče pridružil tudi Szoke.

Z nogometaši bosta odpotovala v Rim tudi člana začasnega upravnega odbora odv. Colummi in prof. Stella. Sprejel ju bo predsednik CONI dr. Retti in odgovorni funkcionarji Federcalcio, katerim bosta opisala sedanje probleme tržaškega ligaša.

Vodstvo Triestine je vodilo tudi v stik z vodstvom Verone za izvedbo prijateljske tekme, ki naj bi bila v nedeljo v Veroni. Če sporazum ... to srečanje ne bi bil dosežen, bo Triestina v nedeljo nastopila v Pordenonu.

BOKS

Johansson se ni odrekel evropskemu prvenstvu

LONDON, 7. — Svetovni prvak težke kategorije Šved Ingemar Johansson je danes sporočil NBU (Evropski boksarski zvezi), da se ne namerava odreči naslovu evropskega prvaka vse do izida povratnega dvoboja s Pattersonom. V zvezi z organizacijo izločilnega dvoboja v Dortmundu med nemškim prvakom Hansom Kalbfellom in italijanskim prvakom ... Bozzanom je Johansson izjavil:

«Se vedno sem evropski prvak. Nisem se odpovedal svojemu evropskemu naslovu.»

V SOBOTO V RIMU

Loi - Visintin za evropsko prvenstvo

MILAN, 7. — Duilio Loi, ki je že dosegel vrhunec svojih priprav za sobotni dvoboj z Brunom Visintinom za evropsko prvenstvo welter kategorije, je danes treniral v zmanjšanem ritmu.

Bruno Visintin se pripravlja že tri mesece na ta dvoboj, ki bo drugi v njegovi karieri za evropski naslov. Prvič se je boril z Loijem 1. 1954 za evropsko prvenstvo lahke kategorije.

ATLETIKA

SZ - V. Britanija 205-136

MOSKVA, 7. — Atletski dvoboj SZ-Velika Britanija se je končal z zmago SZ z izidom 205-136. V moški konkurenci je zmagala SZ s 129-95, v ženski konkurenci pa s 76-41.

Drugi dan tekmovanja so v hoji na 20 km kar trije atleti izboljšali svetovni rekord, zmagal pa je Rus Vedjakov s časom 1.25'57"2.

SAH NA BLEDU

Rezultati 1. kola turnirja kandidatov

BLED, 7. — Na Bledu se je danes pričel šahovski turnir kandidatov za svetovno prvenstvo. V prvem kolu so bili doseženi naslednji rezultati: Smislov — Talj prekinjeno z izgledi na remi, Keres — Fisher prekinjeno, malo boljši poziciji za Olafsona ... sherja, Petrosjan — Benko 1:0 (v 37. potezi), Olafsson — Gligorić remi (v 35. potezi).

Mednarodna regata «dragonov» za pokal «V. Heriot»

Danska jadrnica „Lil" zmagovalka v 2. regati

Tržačan Sorrentino z jadrnico «Aretusa» drugi - Jugoslovan Vičič z jadrnico «Vibor» deseti

13. jadralna mednarodna regata dragonov za pokal «Virginia Heriot», ki se je začela v nedeljo, se je včeraj nadaljevala z drugo regato. Kot v nedeljo tako je tudi včeraj pihala burja s hitrostjo od 12. do 17 m na sekundo. Takoj po startu je prevzela vodstvo danska jadrnica «Lil» s krmarjem Berntsenom in ostala v vodstvu vse do cilja. Tesno sta ji sledili obe italijanski jadrnici «Aretusa» in «Venilia», ki sta se tudi uvrstili na cilju na 2. oz. 3. mesto. Nedeljski zmagovalec Cosentino iz Neaplja, je včeraj bil tretji kar je pripisati dejstvu, da se je moral t..koj po startu, na zahtevo komisije vrniti in pa dejstvu, da ni imel primernega jadra za tako močan veter. V splošnem vrstnem redu ga je zato prehitel Danec Berntsen z jadrnico «Lil», ki je bil v prvi regati drugi.

Jadrnica «Astrid III.», v nedeljo šesta, je bila diskvalificirana, ker se na zahtevo komisije ni vrnila na start.

Jugoslovanska jadrnica «Vihor» s krmarjem Vičičem, ki je v prvi vožnji odstopila zaradi okvare, je v drugi regati dosegla 10. mesto pred dvema zahodnonemškima jadrnicama.

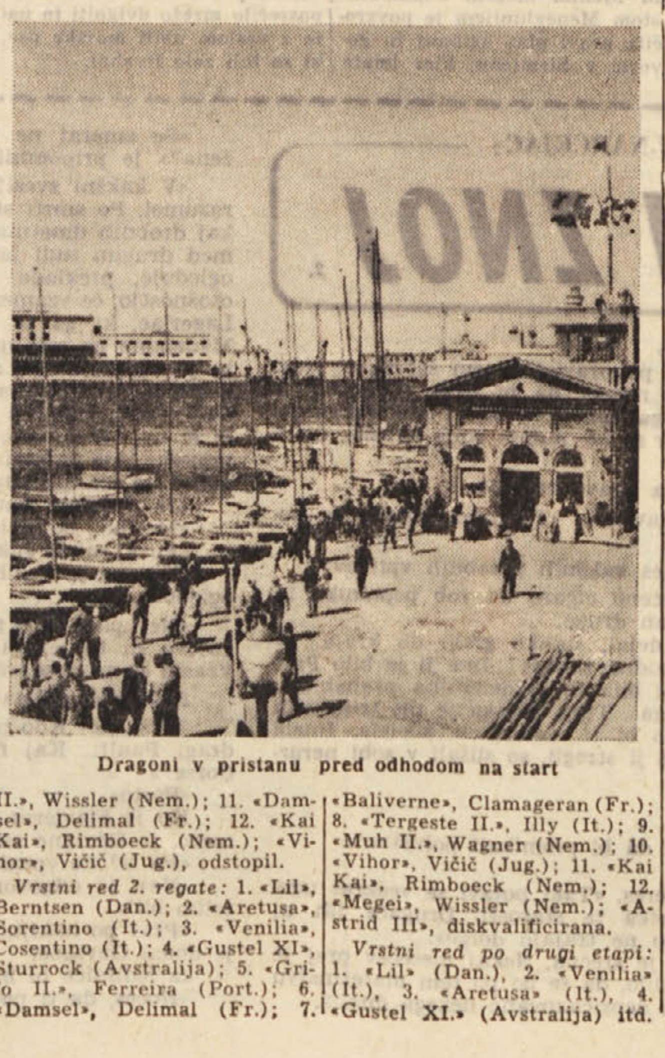

Dragoni v pristanu pred odhodom na start

Vrstni red v 1. regati: 1. «Venilia», Cosentino (It.); 2. «Lil», Berntsen (Dan.); 3. «Gustel XI.», Sturrock (Avstralija); 4. «Aretusa», Sorentino (It.); 5. «Grifo II.», Ferreira (Port.); 6. «Astrid III.», Peitel (Fr.); 7. «Tergeste II.», Illy (It.); 8. «Baliverne», Clamangeran (Fr.), 9. «Muh III.», Wagner (Nem.); 10. «Megei II.», Wissler (Nem.); 11. «Damsel», Delimal (Fr.); 12. «Kai Kai», Rimboeck (Nem.); «Vihor», Vičič (Jug.), odstopil.

Vrstni red 2. regate: 1. «Lil», Berntsen (Dan.); 2. «Aretusa», Sorentino (It.); 3. «Venilia», Cosentino (It.); 4. «Gustel XI», Sturrock (Avstralija); 5. «Grifo II.», Ferreira (Port.); 6. «Damsel», Delimal (Fr.); 7. «Baliverne», Clamageran (Fr.); 8. «Tergeste II.», Illy (It.); 9. «Muh II.», Wagner (Nem.); 10. «Vihor», Vičič (Jug.); 11. «Kai Kai», Rimboeck (Nem.); 12. «Megei», Wissler (Nem.); «Astrid III», diskvalificirana.

Vrstni red po drugi etapi: 1. «Lil» (Dan.), 2. «Venilia» (It.), 3. «Aretusa» (It.), 4. «Gustel XI.» (Avstralija) itd.

Odgovorni urednik STANISLAV RENKO
Tiska Tiskarski zavod ZTT